

ПЛАН ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ
НАСЕЉЕНОГ МЕСТА МЕЛЕНЦИ

ЗРЕЊАНИН, 2020.

ПЛАН ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ
НАСЕЉЕНОГ МЕСТА МЕЛЕНЦИ

Усвојен на седници Скупштине града
Зрењанина:

дана:

одлуком бр:

"Јавно предузеће за урбанизам"
Зрењанин

Јован Цветић, дипл. екон.
директор

Скупштина града Зрењанина

Оливер Митровић, инж. текст. тех.
председник

ПЛАН ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ
НАСЕЉЕНОГ МЕСТА МЕЛЕНЦИ

Градска управа - Одељење за урбанизам

Љиљана Пецељ Лубурић, дипл.инж.грађ.
начелник Одељења за урбанизам

"Јавно предузеће за урбанизам" Зрењанин

Наталија Попов, дипл.просторни планер
одговорни урбаниста

ПЛАН ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ
НАСЕЉЕНОГ МЕСТА МЕЛЕНЦИ

одговорни урбаниста:

Наталија Попов, дипл.пр. планер

стручни тим:

Марија Самарцијевић, дипл.пр.планер

Емилиа Јонаш Куручки, дипл.инж.арх

Драгана Метикош, маст.инж.арх.

Ненад Максић, дипл.инж.арх.

Владимир Солдо, дипл.инж.саоб

Бранислав Влаисављевић, дипл.инж.грађ.

Елвира Рошивал Ханђа, дипл.инж.ел.

Будимир Дрмончић, дипл.инж.маш.

Слободан Давидовић, инж.геод.

Оливера Опала, грађ.техн.

САДРЖАЈ

ОПШТА ДОКУМЕНТАЦИЈА

- РЕГИСТРАЦИЈА ФИРМЕ
- ЛИЦЕНЦА ОДГОВОРНОГ УРБАНИСТЕ
- ИЗЈАВА ОДГОВОРНОГ УРБАНИСТЕ

ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

ОПШТИ ДЕО

УВОД.....	1
1. Правни и плански основ за израду Плана.....	1
2. Извод из Просторног плана подручја посебне намене заштићених природних добара „Окањ бара“ и „Русанда“ и Просторног плана града Зрењанина.....	2
3. Опис границе обухвата плана.....	10
4. Опис постојећег стања.....	12
ПЛАНСКИ ДЕО.....	17
5. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА.....	17
5.1 Подела на урбанистичке целине и зоне.....	17
5.2 Планирана намена површина и објеката и компатибилне намене.....	18
5.3 Општа правила уређења.....	23
5.3.1 Регулација и нивелација површина јавне намене.....	23
5.3.2 Урбанистички и други услови за уређење и изградњу објеката јавне намене.....	24
5.3.3 Урбанистички и други услови за изградњу мрежа саобраћајне и друге инфраструктуре.....	27
5.3.3.1 Саобраћајна инфраструктура.....	27
5.3.3.1.1 Инфраструктура друмског саобраћаја.....	27
5.3.3.1.2 Инфраструктура железничког саобраћаја.....	32
5.3.3.2 Водоснабдевање.....	33
5.3.3.3 Одвођење фекалних отпадних вода.....	34
5.3.3.4 Одвођење атмосферских отпадних вода.....	35
5.3.3.5 Електроенергетска инфраструктура.....	37
5.3.3.6 Електронске комуникације.....	44
5.3.3.7 Термоенергетска инфраструктура.....	47
5.3.4 Степен комуналне опремљености грађевинског земљишта по зонама који је потребан за издавање локацијских услова и грађевинских дозвола.....	64
5.3.5 Услови и мере заштите природних и културних добара, животне средине и живота и здравља људи, заштита од елементарних непогода, хаварија, пожара и потреса.....	64
5.3.5.1 Мере и услови заштите природних добара.....	64
5.3.5.2 Мере и услови заштите културних добара.....	69

5.3.5.3 Мере и услови заштите животне средине и живота и здравља људи.....	71
5.3.5.4 Мере заштите од елементарних непогода, хаварија, пожара и потреса.....	73
5.3.6 Посебни услови којима се површине и објекти јавне намене чине приступачним особама са инвалидитетом у складу са стандардима приступачности	74
5.3.7 Правила уређења зелених површина.....	74
5.3.7.1 Јавне зелене површине.....	75
5.3.7.2 Зелене површине остале намене	77
5.3.8 Мере енергетски ефикасне градње	78
5.3.9 Регулација и нивелација површина јавних намена	80
5.3.10 Правила парцелације, препарцелације и исправке граница суседних парцела.....	80
5.3.11 Зоне ограничена изградње.....	81
6. МЕРЕ СПРОВОЂЕЊА ПЛАНА	83
6.1 Израда планова детаљне регулације, урбанистичких пројеката и расписивање урбанистичко-архитектонских конкурса	83
6.2 Урбанистички планови који престају да важе.....	84
7. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА	85
7.1 Правила грађења за зону породичног становања и зону централних функција	85
7.2 Правила грађења за радне зоне	95
7.3 Железнички комплекс.....	100
7.4 Површине намењене за изградњу станица за снабдевање друмских возила погонским горивом.....	101
7.5 Правила грађења за зону утилитарног зеленила	101
7.6 Посебни услови	102
8. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ	103
9. ОБЈАШЊЕЊЕ ПОЈМОВА	104

ГРАФИЧКИ ДЕО

1. Извод из Просторног плана града Зрењанина (намена простора)
2. Граница плана и обухват постојећег грађевинског подручја са постојећом претежном наменом простора
3. Граница обухвата плана са претежном наменом површина и поделом на карактеристичне урбанистичке целине
4. План саобраћаја, регулације и нивелације
5. Постојећа и планирана генерална решења за трасе, коридоре и капацитете хидротехничке инфраструктуре
6. Постојећа и планирана генерална решења за трасе, коридоре и капацитете електроенергетске, ТТ и термоенергетске инфраструктуре
7. Начин спровођења плана и режими заштите простора

ДОКУМЕНТАЦИЈА

- ОДЛУКА О ИЗРАДИ ПЛАНА ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ НАСЕЉЕНОГ МЕСТА МЕЛЕНЦИ
- ИЗЈАВЕ ОДГОВОРНОГ УРБАНИСТЕ У ФАЗИ НАЦРТА ПЛАНСКОГ ДОКУМЕНТА
- УСЛОВИ ИМАЛАЦА ЈАВНИХ ОВЛАШЋЕЊА

ОПШТА ДОКУМЕНТАЦИЈА

ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

УВОД

Насељено место Меленци се налази на 16km од градског центра и по површини и броју становника је највеће насеље (изузев градског центра Зрењанина) у оквиру територије града Зрењанина. Меленци су у прошлости имали карактеристике градског насеља, што се огледа у физичкој структури, димензији насеља и начину формирања центра насеља

Обухват грађевинског подручја износи 785,1ha и у односу на површину одређену Урбанистичким планом Месне заједнице Меленци, повећан је за 26,6ha.

1. Правни и плански основ за израду Плана

Одлука о изради Плана генералне регулације насељеног места Меленци и Одлука о изради стратешке процене утицаја на животну средину донете су 2013.године (сл. лист бр. Града Зрењанина 29/13). Рани јавни вид је обављен у току јануара 2016. године, након чега је на седници одржаној 10.02.2016.године усвојен Извештај о обављеном раном јавном увиду од стране Комисије за планове.

План се ради у складу са Законом о планирању и изградњи (Сл.Гласник РС бр.72/09, 81/09-исправка, 64-10-Одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13- Одлука УС, 50/13-Одлука УС, 98/13–Одлука УС, 132/14 и 145/14, 83/18, 31/19 и 37/19), као и у складу са Правилником о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Сл. Гласник РС“ бр.32/19), као и са свим законима и прописима који посредно или непосредно регулишу предметне области или су од значаја за планска решења.

Плански основ је Просторни план града Зрењанина (Сл.лист Града Зрењанина бр. 11/11 и 32/15) и Просторни план простора посебне намене заштићених природних добара „Окањ бара“ и „Русанда“ (Сл. АП Војводине 23/18).

У оквиру обухвата Плана тренутно је на снази следећа планска документација:

- УП Месне заједнице Меленци („Сл. лист општине Зрењанин“, бр. 5/93 и 11/03)
- УП „Хиподром“ Меленци, (Сл.лист Општине бр.4/97)
- ДУП „Бензинска пумпа Меленци“ (Међуопштински Сл. Лист Зрењанин, бр.8/91)
- УП „Бензинска пумпа Меленци“ (Међуопштински Сл. Лист Зрењанин, бр.9/92)
- ДУП Измена и допуна „Бензинска пумпа Меленци“ (Сл.лист Општине Зрењанин бр. 3/95)
- ПДР „Агроглобе“ Меленци (Сл.лист Града Зрењанина бр.14/15)
- ПДР „Ћорић Аграр“ Меленци (Сл.лист Града Зрењанина бр. 7/18)
- ПДР „Русанда“ (усвојен дана 18.12.2019.г.)

У овај План ће бити уграђене и смернице и стратешка опредељења из Регионалне развојне стратегије Баната 2009-2013, Стратегије одрживог развоја Зрењанина 2006-2013, Покрајинске уредбе о проглашењу Парка природе „Русанда“. Коришћени су подаци Републичког завода за статистику као и подаци сакупљени путем анкета и непосредних разговора организованих у просторијама Месне заједнице Меленци.

2. Извод из Просторног плана подручја посебне намене заштићених природних добара „Окањ бара“ и „Русанда“ и Просторног плана града Зрењанина

ИЗВОД ИЗ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ЗАШТИЋЕНИХ ПРИРОДНИХ ДОБАРА „ОКАЊ БАРА“ И „РУСАНДА“

На основу Покрајинске скупштинске одлуке о изради Просторног плана подручја посебне намене заштићених природних добара „Окањ бара“ и „Русанда“ („Службени лист АПВ“, број 14/15), приступило се изради Просторног плана подручја посебне намене заштићених природних добара „Окањ бара“ и „Русанда“ (у даљем тексту: Просторни план). Упоредо са израдом Просторног плана, приступило се изради Извештаја о стратешкој процени утицаја Просторног плана на животну средину, а на основу Одлуке о изради стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене заштићених природних добара „Окањ бара“ и „Русанда“ на животну средину („Службени лист АПВ“, број 14/15).

Подручје обухваћено оквирном границом Просторног плана, обухвата делове територијалних јединица Града Зрењанина и то следеће катастарске општине: Тараш, Меленци, Српски Елемир и Елемир на територији Града Зрењанина. За територију Града Зрењанина је донет Просторни план Града Зрењанина, („Службени лист Града Зрењанина“, број 11/11 и 32/15).

У фази Нацрта просторног плана дефинисана је коначна граница обухвата Просторног плана, која представља и границу посебне намене простора. Обухваћени су Специјални резерват природе „Окањ бара“ и Парк природе „Русанда“ са заштитним зонама и остале просторне целине од значаја за очување биолошке разноврсности, које су од утицаја на ова заштићена подручја.

Полазне основе за израду просторног плана

Просторни план подручја посебне намене се доноси за подручје које због природних вредности захтева посебан режим организације, уређења, коришћења и заштите простора, у складу са чланом 21. Закона о планирању и изградњи.

Овај Просторни план представља плански основ за дефинисање активности у области, пре свега, заштите природе, туризма и руралног развоја и полазни основ за реализацију националних, регионалних и локалних интереса.

Стварање просторних услова за усклађено и мудро коришћење природних добара у оквиру подручја посебне намене доприноси заштити биодиверзитета, угрожених природних ресурса и очувању предела.

Просторне целине и подцелине подручја посебне намене

У оквиру подручја посебне намене су дефинисане три просторне целине: заштићена подручја (СРП „Окањ бара“ и ПП „Русанда“), делови њихових заштитних зона и остала посебна намена (зона утицаја на природна добра).

Просторна целина заштитних зона заштићених подручја

У оквиру посебне намене се налазе заштитне зоне два заштићена подручја (СРП „Окањ бара“ и ПП „Русанда“) са еколошким коридорима и стаништима заштићених и строго заштићених врста

Просторна целина ПП „Русанда“

У оквиру ове просторне целине према важећој Уредби, забрањена је градња објеката, а ограничава се на:

- формирање новог грађевинског земљишта, на површине неопходне за изградњу објеката предвиђених до покретања поступка заштите важећом просторно-планском документацијом.
- На целом подручју ПП „Русанда“ је забрањена изградња рибњака, постављање предајника телевизије и мобилне телефоније, као и других објеката и инфраструктуре, који нарушавају визуелни интегритет или би угрозили еколошке и предеоне карактеристике подручја.

Локалитети и зоне у просторној целини ПП „Русанда“

- зона грађевинског подручја насеља Меленци у режиму III степена заштите;
- постојећа осматрачница (у КО Меленци) и
- планирани визиторски центар (у КО Кумане).

За зону грађевинског подручја насеља Меленци овим Просторним планом, дате су смернице за израду ППР-а, у складу са мерама заштите за режим III степена које су дате у важећој Уредби.

Просторна целина остала посебна намена

Остала посебна намена представља зону утицаја на природна добра, којом су обухваћена нека од станишта заштићених и строго заштићених врста и еколошки коридори, који су ван заштитних зона заштићених подручја. Остала посебна намена обухвата и остало пољопривредно, шумско и водно земљиште, које се налази у међупростору између две заштитне зоне или се наслања на заштитне зоне и повезује различита подручја (станишта, еколошке коридоре и заштитне зоне) са заштићеним подручјем и чини са њима јединствену просторно-функционалну целину, дефинисану као подручје посебне намене.

Просторне подцелине

Просторне подцелине подручја посебне намене простора у оквиру заштићених подручја, издвојене су према режимима заштите. У оквиру посебне намене простора, дефинисане су подцелине које чине режими I, II и III степена заштите СРП „Окањ бара“ и режими II и III степена заштите ПП „Русанда“ у складу са важећим уредбама о заштити.

Оцена постојећег стања-потенцијали, ограничења

Мрежа и функције насеља

Насеље Меленци представља центар заједнице села око кога се групишу насеља Елемир и Кумане. Северозападно од насеља Меленци налази се Бања „Русанда“, рехабилитациони и СПА центар, која представља значајан потенцијал када је осим бањског у питању и излетнички, спортско-рекреативни и манифестациони туризам.

Насеља Меленци и Елемир, која су у саставу Града Зрењанин, гравитирају ка граду Зрењанину, регионалном и административном центру који је главни носилац развоја.

Мрежа објеката намењена јавним службама претежно задовољава потребе становништва.

У насељеним местима заступљене су све неопходне јавне службе од месних канцеларија, предшколских и школских установа, домова здравља, домова културе, библиотека и пошта, до здравствених установа, апотека, ветеринарских станица и спортско-рекреативних садржаја. Постојеће службе је неопходно унапредити, а недостајуће планирати у зависности од потреба локалне заједнице. У оквиру посебне намене организованих јавних служби има само у насељу Меленци.

Концепција развоја подручја посебне намене, подразумева ограничење ширења грађевинског подручја. У посебној намени се налазе делови грађевинског подручја насеља Меленци. Правила уређења и грађења у насељима, је потребно усагласити са мерама заштите природе које су дате у важећим уредбама за заштићена подручја.

Насеља у окружењу посебне намене, имају превасходно рурални карактер. Планирање туристичких садржаја у самим насељима, треба да буде у функцији презентације природних добара у оквиру посебне намене. Негативне популационе тенденције у свим насељима која су у окружењу посебне намене, могуће је ублажити преласком на делатности које су у складу са заштитом природе, чиме би се створили услови да се задржи становништво и појача привредна активност у складу са условима заштите.

Рурални развој, развој туризма и одрживи развој економских активности, физичка уређеност простора, са посебним акцентом на јачање природног и културног наслеђа, усклађени са заштитом природе и животне средине, представљају основе развоја подручја посебне намене.

Урбанистички и други услови за уређење и изградњу површина и објеката посебне и друге јавне намене и мреже саобраћајне и друге инфраструктуре у оквиру подручја

- Електроенергетску мрежу у грађевинском подручју насеља Меленци градити на основу планова генералне регулације;
- Планирана је изградња 20 kV кабловског вода од насеља Меленци до насеља Кумане.
- Планиран нафтовод од Сабирне станице 1 (Елемир) до Сабирне нафтно-гасне станице (Меленци), трасирати ван подручја под заштитом, у складу са захтевима Покрајинске уредбе о проглашењу Парка природе „Русанда“. За планирање нафтовода предлаже се разматрање могућности постављања паралелно са трасом гасовода за транспорт издвојеног CO₂ из природног гаса од ТНГ Елемир до лежишта II НГП Русанда,

Смернице за израду урбанистичких планова

Смернице за израду плана генералне регулације за насеље Меленци

За насеље Меленци, које се налази у заштитној зони, а мањим делом и у режиму III степена заштите ПП „Русанда“ је обавезна израда плана генералне регулације, уз поштовање следећих смерница дефинисаних овим Просторним планом:

- Преиспитати и дефинисати границу грађевинског подручја насеља, усаглашавајући је са границама заштићеног подручја, режимима заштите и заштитном зоном према одредбама *Уредбе о проглашењу Парка природе „Русанда“ („Службени лист АПВ“, број 27/14)*, границама станишта заштићених и строго заштићених врста и планским препорукама и решењима из овог Просторног плана;
- За делове насеља који су на простору заштићеног подручја и његове заштитне зоне, поштовати мере заштите из важеће Уредбе о заштити, а за делове насеља који су на простору који је дефинисан као станиште заштићених и строго заштићених врста, поштовати мере заштите надлежне институције за заштиту природе;
- Спровести измену границе грађевинског подручја (у северном делу насеља), која сече планирани комплекс хиподрома (за који постоји урађен урбанистички пројекат), тако да ова зона спорта и рекреације буде комплетно у обухвату грађевинског подручја насеља или дефинисана као издвојено, али целовито, грађевинско подручје ван насеља;
- Такође, преиспитати УП хиподрома из 1997. године и уградити га у ППР насеља Меленци, или прописати план детаљне регулације за овај простор, односно садржај;
- Прилагодити просторну организацију насеља специфичним природним одликама, месним потребама и приликама;
- У склопу комплекса Специјалне болнице за рехабилитацију „Русанда“, поред постојећих садржаја је могуће планирати и следеће садржаје: осматрачницу, бунгалове, плажу, као и друге садржаје у

складу са важећом Уредбом о заштити ПП „Русанда“. Могућа је изградња и других едукативно-туристичко-рекреативних садржаја, компатибилних основној намени. Парковске површине у оквиру Бање „Русанда“ је могуће при реконструкцији обогатити алохтоним неинвазивним врстама, а унос четинара ограничити на 30%. Правила за уређење и изградњу комплекса Бање се могу дефинисати планом генералне регулације насеља Меленци или прописати детаљна разрада за овај простор, с обзиром да је Бања „Русанда“ у заштићеном подручју ПП „Русанда“;

- Адекватним одржавањем постојећег биолошког пречистача отпадних вода типа мокра поља у грађевинском подручју насеља, обезбедити очување карактеристика хидролошког режима које су значајне за функционалност заштићених подручја.

ИЗВОД ИЗ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ГРАДА ЗРЕЊАНИНА

Визија просторног развоја града Зрењанина је:

„Зрењанин је модерна европска локална самоуправа, „отворена“ према окружењу, са динамичним привредним развојем, богатом културном традицијом и понудом, добре саобраћајне повезаности и инфраструктурне опремљености, квалитетне животне средине.

Концепција просторног развоја

Планирана мрежа насељених места

Примарна мреже насељених места

Градско насеље Зрењанин - представља административни и културни центар, чије се утицајно подручје рефлектује на сва насеља.

Центри заједнице села – односно, важнија сеоска насеља у којима се групишу социо-економске функције, поред Перлеза, Ечке и Ботоша су и Меленци у чијем су утицајном подручју села: Тараш, Елемир, Јанков Мост и Михајлово.

Секундарна мрежа насељених места

Меленци спадају и у групу потенцијалних сеоских туристичких центара, сеоских насеља са културним наслеђем, која се могу користити као лечилишта, одмаралишни центри и сл. и која могу бити покретачи развоја подручја.

Јавне службе

Карактеристика за све сегменте јавних служби је децентрализација постојеће мреже и побољшање инфраструктурне опремљености.

Концепција привредног развоја

Привредни развој ће се заснивати на повећању продуктивности и много већем расту производње разменљивих сектора.

Неопходна је технолошка ревитализација и развој конкурентне производње са потпуном интеграцијом најсавременијих технолошких решења за минимизацију загађења и заштиту животне средине.

Пољопривреда

Пољопривредна производња је основ за развој агроиндустрије која чини окосницу привреде. Интензивнији раст агрокомплекса захтева брже структурне промене, већи принос и ефикаснију

вертикалну организацију између пољопривредних произвођача и прерадних капацитета (откуп, промет, дугорочна сарадња, и др).

Туризам

Развојем туризма треба обезбедити усклађивање туристичких капацитета са пратећим, комплементарним садржајима и избалансиран развој различитих видова туризма (бањско-здравствени, транзитни, културно-манifestациони, градски/пословни, излетнички, спортско-рекреативни, ловни и риболовни) са инфраструктурним, економским, амбијенталним и еколошким капацитетима и стандардима.

Инфраструктура

Саобраћајна и инфраструктура

Друмски саобраћај

У планском периоду од државних путева I реда, планира се:

- изградња обилазних путева око насељених места Меленци, Клек, Лазарево и Чента, кроз које пролазе државни путеви, у циљу измештања транзитних токова из наведених насељених места;
- активности на путном правцу државног пута I реда: Ђала (веза са Румунијом)-Чока (P-112)-Кикинда-Зрењанин-Панчево-Ковин (M-24);
- активности на путном правцу Кикинда (веза са Румунијом)-Зрењанин-Вршац-Бела Црква преко Дунава веза са Зајечаром (веза са Бугарском), Књажевцом и Пиротом (Веза са Бугарском).

На већ изграђеним деоницама наведених путних праваца биће спроведена рехабилитација и реконструкција у циљу подизања нивоа квалитета саобраћајнице и подизања нивоа саобраћајне услуге, а активности на неизграђеним путним правцима подразумевају различита планерска и пројектантска решења на изградњи, доградњи и реконструкцији путних праваца.

Постојећи државни пут II реда (Нови Бечеј – Меленци P-113), остаће у оквиру постојећих траса са могућношћу рехабилитације и реконструкције.

Железнички саобраћај

Развој железничког саобраћаја ићи ће у правцу изградње и реконструкције железничких пруга и модернизације и обнове превозних капацитета, сигнализације, телекомуникације и сл. како би се решили нагомилани проблеми у овом виду саобраћаја и повећао број превезених путника и робе.

Планира се ревитализација и модернизација постојећих једноколосечних регионалних пруга које повезују регионе са магистралном мрежом и то:

- другог колосека пруге Панчево-Зрењанин;
- електрификација железничке пруге Панчево (главна)-Зрењанин-Кикинда-државна граница са Румунијом;
- матичног индустријског колосека од железничке станице Зрењанина фабрика, паралелно са пругом Панчево (главна)-Зрењанин-Кикинда-државна граница са Румунијом.

Водопривредна инфраструктура

Водоснабдевање и објекти јавног водовода

У складу са Водопривредном основом Србије („Сл. гласник РС“, бр. 11/02) планира се реализације регионалних система водоснабдевања.

У индустријским зонама планира се снабдевање водом за технолошке потребе из речних токова или каналске мреже или из сопствених бунара са сопственим третирањем сирове воде.

У грађевинским подручјима насељених места и ван њих планира се доградње и реконструкције постојеће дистрибуционе мреже, изградње водоторњева, уређење или тотално измештање и формирање нових изворишта у појединим насељеним местима, изградње магистралних и транспортних цевовода.

Постројење за припрему питке воде - фабрика воде ће се реализовати на простору радног комплекса „Бунари“ у близини изворишта „Михајловачка“, у грађевинском подручју градског насеља Зрењанин.

Одвођење употребљених отпадних вода и објекти јавне канализације

У свим насељеним местима града Зрењанина планира се реализација система за одвођење употребљених отпадних вода тј. јавне фекалне канализације, што подразумева и изградњу адекватних постројења за пречишћавање отпадних вода на локацијама предвиђеним за ту делатност или у појасу зеленила у грађевинском подручју насеља или у атару - за свако насеље или појединачно или груписањем којим се једним ППОВ пречишћавају отпадне воде из више насељених места, повезаних магистралним колекторима уз рад црпних станица.

Одвођење атмосферских вода

У насељеним местима потребно је прво извршити ревитализацију постојеће каналске мреже, а затим према потреби и њену реконструкцију и изградњу нових деоница канала за одводњавање.

Приликом димензионисања атмосферске канализације узети у обзир могућност формирања локалних ретензија за прикупљање атмосферских вода као и црпних станица за њихово препумпавање.

Енергетска инфраструктура

Системи за пренос електричне енергије

Реализацијом планираних пројеката постиже се веома добра регионална повезаност преносних електричних мрежа што ће обезбедити поузданост у напајању и могућност напајања будућих потрошача довољном количином електричне енергије.

Електродистрибутивне мреже

Као основни приоритет у развоју електродистрибутивне мреже је означен континуитет побољшања технолошких и оперативних перформанси електроенергетских објеката у циљу редовног снабдевања привреде и грађана потребном количином електричне енергије адекватног квалитета (напонског нивоа).

Термоенергетика

Обновљиви Извори Енергије (ОИЕ)

Концепција развоја појединих ОИЕ заснива се на већем коришћењу, дефинисању повољних локација, стимулацији коришћења извора на локалном нивоу који би допринели знатној уштеди средстава и остваривању вишеструких еколошких предности.

Енергетска ефикасност

Концепција просторног развоја са аспекта енергетске ефикасности обухвата увођење биоклиматских и принципа енергетске ефикасности у све нивое планирања, пројектовања, извођења и коришћења објеката и инфраструктуре, стварање услова за децентрализовану производњу топлотне енергије, организовано систематско праћење потрошње енергије, истраживање расположивих залиха енергетских сировина и проучавање могућности примене неконвенционалних извора енергије (соларна, термалне воде, и слично).

Електронске комуникације

Фиксна телефонија

Планира се потпуно укидање преосталих аналогних централа и пуштање у рад нових дигиталних централа.

Што се тиче фиксних телекомуникационих мрежа, наставиће се тренд проширења мреже оптичких каблова и приближавање комутационих степена претплатницима.

Мобилна телефонија

Оператери првенствено планирају развој мобилне телефоније друге генерације, али да би остали конкурентни, неопходно је да прате развој и све новине на подручју мобилне телефоније, тако пре свега увођење мобилне телефоније треће генерације и пружање комплетних услуга нових сервиса.

Услуге интернета

У наредном периоду интензивираће се увођење нових технологија које ће значајно повећати приступну брзину тако, да се омогући што квалитетнији приступ интернету и дигитални пренос видео сигнала. Развој треба усмерити пре свега на широкопојасни приступ и кабловски интернет.

Кабловско дистрибутивни системи

КДС погодан за повезивање главних градских структура, за повезивање градског насеља и осталих насељених места за коришћење свих интерактивних сервиса (интернет, даљинско читавање потрошње гаса, електричне и топлотне енергије, праћење и регулисање саобраћаја, телебанкарство, даљински видео надзор, разни програмски пакети према жељи корисника итд.).

Третман комуналног и осталог отпада

Град Зрењанин је као носилац активности изградње регионалног центра за управљање комуналним отпадом у складу са стратегијом управљања отпадом Републике Србије, потписао споразум са општинама: Сечањ, Ковачица и Тител за изградњу регионалне депоније за неопасан отпад где ће се на једном месту организовано сакупљати отпад.

Предлог решења тј. санације и затварања старих депонија захтева израду студија процена стања са предлогом мера које је неопходно спровести са циљем избора најадекватнијег решења.

Заштита непокретних споменика културе

Примарне делатности у оквиру ове области су: очување примењених материјала, конструктивног и функционалног склопа, изворног изгледа. Заштита археолошких налазишта се односи првенствено на обезбеђење од будућих грађевинских захвата и земљаних радова.

Концепција заштите, уређења, коришћења и развоја природних система и ресурса

Од природних предела на територији града Зрењанина налазе се заштићена природна добра, станишта заштићених и строго заштићених врста од међународног и националног значаја и еколошки коридори.

Еколошки коридори се формирају ради заштите биљних и животинских врста и повезивања изолованих просторних јединица.

Природна добра која се налазе под заштитом потребно је редовно одржавати, на основу годишњег и вишегодишњег Програма заштите и унапређења заштићених природних добара, које доноси корисник.

Заштита од елементарних непогода и акцидентних ситуација

Подручје Зрењанина спада у угрожена подручја у погледу изложености елементарним непогодама, као што су: земљотреси, поплаве, олујни ветрови и пожари. При планирању и пројектовању објеката водити рачуна о предложеним мерама заштите од елементарних непогода и акцидентних ситуација.

Заштита животне средине

Основни циљеви заштите животне средине

Заштита квалитета ваздуха - израда катастра загађивача целе територије града Зрењанин; спречавање емисија штетних гасова из индустрије гасификација насељених места, интензивно пошумљавање и озелењавање

Заштита од комуналне буке - реконструисати јавно и заштитно зеленило као значајне амортизере комуналне буке, реконструисати саобраћајнице и санирати ударне рупе, санирати буку насталу радом индустријских постројења идр.

Заштита површинских вода - развијањем и реконструкцијом канализационе мреже на целој територији града Зрењанина; неопходно је допунити катастар концентрисаних загађивача површинских вода подацима који се односе на расуте загађиваче (фарме, бензинске пумпе..)

Подизање квалитета воде за пиће - хигијенски исправну воду за пиће у довољним количинама у будућности треба обезбедити пречишћавањем подземне воде изградњом система за њен третман, фазном реконструкцијом постојеће и развојем нове дистрибутивне мреже и припремом за водоснабдевање захватањем површинских вода.

Управљање отпадним материјама - град Зрењанин је носилац активности изградње регионалне депоније и са општинама Сечањ, Ковачица и Тител чини регионални центар за управљање отпадом. Континуирано треба уклањати дивље депоније са трајном санацијом простора.

Спречавање зооноза - формирање базе података о власницима паса, спровођење редовне вакцинације паса и мачака и обележавањем паса тетовирањем, стерилизација паса и мачака луталица ради контроле њихове бројности, удомљавање паса луталица за које постоји интересовање, увођење акције сузбијања крпеља; изградња прихватишта за псе и мачке луталице које би задовољавало све услове дефинисане законом;

Повећати ниво пошумљености - побољшање квалитета јавног и заштитног зеленила спроводиће се кроз увећање и уређење површина под јавним зеленилом подизањем нових парковских површина и одржавањем већ постојећих.

Спречавање загађивања земљишта - вршити пошумљавање и озелењавање, извршити уклањање и санацију дивљих депонија, испитивати подземне воде у околини депонијског простора, спровести набавку контејнера за одлагање амбалаже од пестицида, употребљавати еколошке препарате у комуналној хигијени за спровођење прскања комараца, сузбијања амброзије и сузбијања крпеља, спречавање индустријског загађења земљишта.

Заштита, уређење и унапређење предела

Планским решењем ће се омогућити очување и унапређење карактеристичне структуре и слике руралних предела и креирање позитивног архитектонског идентитета насеља. Основни циљ заштите, уређења и развоја предела су разноврсни, високо квалитетни и адекватно коришћени предели и физички уређена, за живот и боравак пријатна рурална и урбана насеља, развијеног идентитета заснованог на поштовању и афирмацији природних и културних вредности.

3. Опис границе обухвата плана

Грађевинско подручје које је обухваћено планом налази се у катастарској општини Меленци у оквиру описане границе.

За почетну тачку описа границе просторне целине утврђена је тачка на осовини пута парцела катастарски број 12859 на тридесетдеветом метру (39m) од друге преломне тачке у правцу југозапада ка трећој преломној међној тачци која се налази на осовини пута парцела катастарски број 12859 а на удаљености од 730 метара. У овој преломној тачци се благо ломи за 162° и наставља у правцу југозапада осовином пута парцела катастарски број 12859 на тристотридесетседмом метру (337m) долази до преломне тачке број 4. Након прелома од 301° у правцу североистока граница обухвата долази до међног камена бр.5 пресецајући пут са кат. бројем 3826. У наставку граница обухвата, прати међну линију грађевинског реона и након 246 метара долази до тачке бр.6 и продужава југоисточном међном линијом кат. парцеле бр.8263/5. Пресеца пољски пут и креће се југоисточном граничном линијом кат. парцеле бр.8263/1 све до најсеверније тачке парцеле бр.8266/3. Ту се ломи за 106° и креће се ка асфалтном путу североисточном међном линијом парцела катастарски број 8266/3 и 8266/1 све до тремеђе парцела катастарски број 8263/1, 8266/1 и 12426/1 (магистралног пута бр.24 Зрењанин- Кикинда). У овој тачци линија се ломи за 100° и наставља у правцу североистока северном границом парцеле каткатастарски број 12426/1 (магистралног пута бр.24 Зрењанин- Кикинда) у дужини од око 80 метара. Прелама се за 270° пресеца парцелу каткатастарски број 12426/1 (магистралног пута бр.24 Зрењанин- Кикинда)и долази до границе обухвата ПДР радног комплекса „Ђорић Аграр“ Меленци. Одавде даље наставља у правцу југ источном границом обухвата ПДР радног комплекса „Ђорић Аграр“ Меленци све до места где се границе обухвата ПДР радног комплекса „Ђорић Аграр“ Меленци ломи за 270° напушта је наставља у правцу југа тако што пресеца парцелу катастарски број 8270/1 и долази до четворомеђе парцела катастарски број 12845/1, 8270/15, 8270/7 и 8270/8. Даље наставља у правцу југа на 381. метру граница обухвата се улива у границу грађевинског реона на међној тачци бр.15 и наставља преко међне тачке бр. 20. те долази до западне границе експропријације будућег државног пута I реда број 24 и наставља у правцу југа истом границом у дужини од 555 метара где се ломи за 233° наставља у правцу запада пресецајући парцеле катастарски број 11014 и 12424/1 (магистралног пута бр.24 Зрењанин- Кикинда) до тремеђе парцела катастарски број 10470, 10471 и 12424/1. Даље се креће у правцу запада доњом међном линијом кат. парцеле 10470 до нове тремеђе кат. парцела 10470, 10471 и 12819 (пољски пут). Пресеца пут под кат. бр. 12819 и креће се средином пољског пута кат.бр. 12816 у дужини од 425 метра. Ломи се у правцу севера за 98° и наставља средином пољског пута кат.бр. 12815 све до међног камена бр.26. На овој међној тачци граница обухвата се прелама са 263° и креће ка западу по граници грађевинског реона преко међних тачака бр.25, 26, пресеца железничку пругу Зрењанин-Кикинда и долази до међне тачке бр.27. Преломом од 123° и дужином од 18,50 метара линија дотиче осовину (средину) пољског пута, кат.број 12835. Пресецајући насип кат.бр. 12834, наставља у правцу запада средином пута кат.бр.12836 и на 737 метара, рачунајући од последњег прелома, скреће ка северу под углом од 86° и саставља се са двомеђом парцела бр.10390/11 и 10389. Продужава западном граничном линијом парцеле 10389 до осовине локалног пута Кумане-Меленци, парцела катастарски број 12425, на тристотридесетдругом метру (342m) уз лом од 122° осовином локалног пута Кумане-Меленци, парцела катастарски број 12425 а ка пружном прелазу. Путањом од око 230 метара осовином локалног пута Кумане-Меленци, парцела катастарски број 12425 где се линија ломи под углом од 175° те долази до тремеђе парцела

катастарски број 12425, 12842 и 10374. наставља даље међном границом између парцела катастарски број 10374 и 12842 све до тромеђе парцела катастарски број 10371, 10374 и 12842 где се ломи и наставља у правцу севера међном границом између парцела катастарски број 10371 и 10373 до четворомеђе парцела катастарски број 10371, 10372, 10373 и 10374 где се ломи за 270° и наставља у правцу запада међном границом између парцела катастарски број 10371 и 10370 са парцелама катастарски број 10372 и 10369 а све до тромеђе парцела катастарски број 10368, 10369 и 10370. у овој тачки се ломи те наставља међном границом између парцела катастарски број 10368 и 10369 пресеца пољски пут, парцелу катастарски број 12843 долази до пруге Зрењанин-Кикинда парцеле катастарски број 3823, ломи се и даље се линија подручја обухвата креће уз благе ломове дуж границе исте која је уједно јужна међна граница пруге Зрењанин-Кикинда парцеле катастарски број 3823. Пратећи овај правац стиже се до међне белеге са бројем 22. На овом месту пресеца пругу ка међном камену бр. 21. (Белеге са бр.21 и 22 су уједно и међе између К.О.Кумане и К.О. Меленци). У правцу североистока на раздаљини од 43 метра налази се међна белега са бројем 30 која припада граници грађевинског реона и уједно је и граница тј. огледало воде језера Русанда (кат. бр. парцеле 10296) која ће целом својом кривудаваом путањом до белеге са бројем 33, чинити и границу обухвата, а налази се на тромеђи кат. парцела 10296 (језеро), 12915 (насип), 3859 (улица). Камена белега са бр. 33 је теме угла од 214° под којим се ломи граница обухвата и након 101m долази до новог прелома у правцу запада, да би након 200 метара, пратећи доњу границу катастарске парцеле бр.12915 (насип) стигла до тромеђе кат.парцела бр. 12915, 10293 и 9490. Ова тачка се налази са леве стране улаза на месно гробље и граница обухвата прати границу парцеле 9490 (гробља) и то тромеђама кат парцела бр. 9491, 10293, 9490, 9491, 9601, 9490, 9601, 12918, 9490 и 9460, 12918, 12915. Последња тромеђа у претходном низу означава десну страну улаза на гробље и почетна је тачка горње границе парцеле кат.бр.12915. Линија обухвата се ту прелама под углом од 237° да би се након 6 метара поново ломила, сада за 217° и наставила у правцу истока горњом границом парцеле кат.бр. 12915 да би на 183 метара уз благи лом ка југоистоку, након 114 метара стигла до тромеђе кат. парцела 3859, 12915 и 8838. Даље се граница креће са пуно ситних ломова десном међном линијом парцеле бр. 8838 (трстик-мочвара), затвара, чини леву међну линију улице Владимира Назора и стиже до тромеђе кат. парцела бр. 3835, 3845 и 8838. Са ове тачке граница се наставља у правцу севера, линијом огледала воде језера Русанда која је уједно и граница грађевинског реона. Линија се на 109 метара ломи за 168° и на шездесетосмом метру (68m) стиже до тромеђе кат.парцела 603, 3835 и 8839/2. Углом од 342° прелама се у правцу југоистока да би се на 24 метра поново ломила за 90° наставила око 14 метара и новим преломом од 95° и дужином стране од око 49m поново спојила са границом грађевинског реона, овај пут на четворомеђи кат. парцела 8839/1, 604, 603 и 8839/2. Граница обухвата даље прати снимљено огледало воде језера Русанда парцела катастарски број 8839/1 односно њену северну међну линију и јужну међну линију трстика парцела катастарски број 8837 (што је уједно и граница обухвата ПДР бањско рекреативног центра Русанда) све до међне тачке бр.34. Под углом од 72° граница обухвата се ломи и левом међном линијом кат. парцела бр. 7, 6, 5, 4 и 2/1 (пашњаци) не напуштајући границу грађевинског реона долази до међне белеге са бројем 1, која чини тромеђу кат. парцела бр.12908 (пут), 12148 (канал) и 2/1 (пашњак). Прелом од 260° ка северозападу и дужина стране од око 80 метара горњом границом кат. парцеле бр.12148 чине нову преломну тачку границе обухвата, у којој долази до новог прелома од 104° . Граница ту пресеца пут са бројем парцеле 12908 и наставља у правцу североистока и након 540,5 метара долази до завршне, односно почетне тачке омеђавања подручја које је обухваћено Планом.

Обухват грађевинског подручја је површине 785,1ha и у односу на површину одређену старим Урбанистичким планом месне заједнице Меленци, повећан је за 26,6ha. Повећање је настало

ширењем обухвата у северном и северозападном делу Плана, чиме је цео комплекс Хиподрома обухваћен Планом и налази се у грађевинском подручју, као и делови парцела западно од Бањско рекреативног центра „Русанда“.

4. Опис постојећег стања

Природно-географске карактеристике

Насеље се налази у централном Банату, удаљено од града Зрењанина 16km. Рељеф карактерише међусобно прожимање алувијалне равни Тисе и новобечејско-зрењанинске лесне терасе. Насеље и околина је богато водама. У атару насеља се налази језеро Русанда, Острава и део Окањ баре. Језеро Русанда се наслања на само насеље, са његове западне стране.

Климатске карактеристике су умерено-континенталне (велика годишња колебања температуре ваздуха, топла лета, хладне зиме и промењиве пролећне и јесење температуре ваздуха). Педолошке карактеристике - најзаступљенији тип земљишта је чернозем. Подземне воде имају неповољне карактеристике које не одговарају прописима о хигијенско-техничким мерама за заштиту вода за пиће.

Подручје насеља припада зони 8 MCS ⁰скеале.

Становништво

Меленци су настањени пре доласка Турака у ове крајеве, а већина предака данашњих становника Меленаца се доселило у Великој сеоби Срба 1690. године. У аустроугарско време становништво се консолидује и као мештани, а уједно и припадници банатске милиције имали одређене привилегије које је потврдила царица Марија Терезија 1751.г. У поређењу са другим сеоским насељима на територији града Зрењанина, у овом селу је било мањих миграција трајног карактера. Узрок лежи у томе да у ово насеље није вршена планска трајна имиграција од стране аустроугарске монархије, а није их било ни након Другог светског рата, тако да су већина становника потомци предака Срба.

Број становника 1961-2011.г.

насеље	број становника					
	1961	1971	1981	1991	2002	2011
Меленци	8.244	8.003	7.678	7.271	6.737	5.982

У периоду од 1961-2002.години, у насељу Меленци је смањен броје становника и то са 8244 становника – 1961.године, на 5982 – 2011.године. То је тренд који је карактеристичан за већину насељена места на територији града Зрењанина.

Просечна старост становништва је 41.3 године, што спада у нижи просек у односу на укупан просек старости у Зрењанину који износи 42.2 године.

Природни прираштај 2003-2012 г.

година	пр.прираштај	Зрењанин град	Меленци
2003	живорођени	1304	73
	умрли	1893	113
	пр.прираштај	-589	-40
2004	живорођени	1347	69
	умрли	1983	105
	пр.прираштај	-638	-36
2005	живорођени	1142	58
	умрли	2019	115
	пр.прираштај	-877	-57
2006	живорођени	1149	62
	умрли	1913	98
	пр.прираштај	-764	-36
2007	живорођени	1182	65
	умрли	1910	113
	пр.прираштај	-728	-48
2010	живорођени	1073	62
	умрли	1994	101
	пр.прираштај	-921	-39
2011	живорођени	1088	66
	умрли	1871	96
	пр.прираштај	-783	-30
2012	живорођени	1045	78
	умрли	1777	99
	пр.прираштај	-732	-21

Природни прираштај у Меленцима је негативан и последњих десетак година он се креће између -50 и -20.

Број станова 1971-2011.г.

Година	Станови за стално становање					Укупан број станова	
	1971	1981	1991	2002	2011	2002	2011
Меленци	2276	2489	2440	2314	2337	2509	2399

Посматрајући временски период од 1971-2011 године, приметна је тенденција пораста станова, како оних за стално становање, тако и укупног броја и то између пописа 1971. и 1981.г (231) и између 2001. и 2011.године (23).

Домаћинства по броју чанова 2011.г.

ГРАД - НАСЕЉЕ	укупно	са 1 чланом	2	3	4	5	6 и више	просек
Зрењанин	44470	10141	11919	9051	8171	3123	2065	2,77
градска	28085	6459	7538	6082	5270	1742	994	2,71
остала	16385	3682	4381	2969	2901	1381	1071	2,86
Меленци	2030	404	559	374	354	195	144	2,95

Просечан број чланова домаћинстава у Меленцима износи 2.95, што је нешто изнад просека посматрано укупну територију града, као и сам град.

Број домаћинстава од 1948-2011.г.

Насеље	Број домаћинстава							
	1948	1953	1961	1971	1981	1991	2002	2011
Зрењанин н.м.	12525	14517	18736	23809	28529	28608	2871	28085
Меленци	1974	2091	2270	2380	2493	2420	2269	2030

Број домаћинстава, након забележеног пораста у периоду између 1948. и 1981.године, прелази у тенденцију опадања, а највећи пад броја домаћинстава бележи у периоду између последња два пописа.

Постојеће стање објеката

Објекти јавних функција

Од објеката јавних функција у насељу постоје: Месна заједница, Месна канцеларија, Основна школа, Предшколаска установа, апотека, полицијска станица, ватрогасно друштво, пошта.

Месна заједница се налази се у објекту изграђеном 1920.год. од чврстих материјала, спратност је П и задовољава потребе корисника. У оквиру овог објекта налазе се и Месна канцеларија и амбуланта. У оквиру амбуланта организован је рад лекарске и стоматолошке службе.

Основна школа „Бошко Вребалов“ која обухвата образовање од I-VIII разреда. Изграђена је 1968.год., спратност је П+1, површина објекта је 3724m², а површина школског комплекса је 14126m². У оквиру школе постоји и физкултурна сала, зубна амбуланта и библиотека. Капацитет задовољава потребе васпитно образовног рада.

Предшколска установа се налази у дворишту школе. Објекат је изграђен 1987.год., спратност је П+Пк, површине око 400m².

Специјална болница за рехабилитацију „Русанда“ - налази се на обали највећег сланог језера у Србији – Русанде. Лековитост русандског блата је откривена 1866. године, а 1987.г. је отворено лечилиште које је прерасло у специјалну болницу која се бави лечењем и рехабилитацијом болесника, а у новије време превентивом, унапређењем и заштитом здравља. У СБ „Русанда“ спроводи се високо индивидуализована медицинска рехабилитација и лечење болесника, по савременим принципима медицинске науке, применом физикалних процедура (кинезитерапија,

електротерапија, сонотерапија, магнетотерапија, ласеротерапија, пелоидотерапија, хидротерапија), радне терапије, неуропсихолошке рехабилитације и рехабилитације говора.

Комплекс болнице се налази у III зони заштите, према Покрајинској уредби о проглашењу Парка природе „Русанда“.

Комунални објекти

Од комуналних објеката у насељу постоје три гробља: Велико, Башаидско и Павлишко гробље и сва три су у функцији.

Зелена пијаца се налази у центру насеља.

ЈКП „Чистоћа и зеленило“ из Зрењанина је надлежна, како за послове у вези одржавања и гробља и сахрањивања, тако и за одношење смећа. Смеће се односи једном недељно на зрењанинску депонију.

Један од два предвиђена пречистача – „мокра поља“ је изграђен на источном делу насеља у продужетку улице Максима Горког са леве стране, а водозахват се налази са десне стране исте улице.

Рад и пословање

У насељу постоје зоне рада и пословања у оквиру којих послују фирме попут: „Агроглобе“, ДОО „WMW“, Веста-Пан ДОО, ДОО „Торић“ и др. који се баве делатностима из области пољопривреде. Поред тога послују и предузећа за транспорт „Берар“ и „Агрорит“, као и ДОО „Екоградња“ - предузеће за производњу бетона и извођење грађевинских радова.

Спорт и рекреација

На територији насеља, осим школске сале, не постоје затворени спортски терени, иако постоји потреба за њима.

Од отворених спортских терена постоје: три фудбалска, три кошаркашка, рукометни, два одбојкашка и два тениска терена. Терени се налазе у оквиру бањско – туристичког комплекса Русанда.

Туризам

На простору комплекса бање „Русанда“, налази се објекат - Мотел са смештајним капацитетом од 20 соба (10 двокреветних и 10 трокреветних) и свачаном салом.

Најзначајнија Манифестација је „Духовна недеља“ када се организују коњичке трке, изложбе, концерти, кулинарска такмичења и слично.

Јавно зеленило

У насељу се налазе два парка. Један парк је у самом центру насеља на потезу око школе и између школе и Дома Културе. Други парк се налази у оквиру комплекса бање „Русанда“. Парк у Русанди одржава особље болнице, а парк у центру одржава фирма коју ангажује Месна заједнице за сезонске послове.

Заштитно зеленило се налази на источном и делимично јужном ободу насеља, чине га депресије, а заступљена је углавном ниска вегетација (траве).

Инфраструктура

Саобраћај

У Меленцима су заступљене две врсте саобраћаја: друмски и железнички.

Друмски саобраћај чине постојећи путеви: Државни пут I Б бр.13 који из правца Зрењанина пролази кроз насеље и продужава у правцу Кикинде, Државни пут II А бр.116 који из правца Кумана на југозаду улази у насеље, као и мрежа насељских улица.

Кроз насеље пролази регионална железничка пруга Панчево гл.станица- Зрењанин-Кикинда-Државна граница-JIMBOLIA. Железничка станица се налази на југозападном делу насеља, јужно од језера Русанда.

У зони центра у улици Максима Горког постоји јавни паркинг простор са око 20 паркинг места и у улици Боре Микина у близини школе и предшколске установе са око 10 паркинг места.

Водоснабдевање

Насељено место је у потпуности опремљено водоводном мрежом која се водом снабдева са локалног изворишта.

Одвођење фекалних отпадних вода

У току је завршна фаза изградње канализационог система за одвођење фекалних отпадних вода.

Одвођење атмосферских отпадних вода

Атмосферске воде и подземне воде доспеле на сливно подрује Меленаца, одводе се мрежом отворених канала.

Електроенергетска инфраструктура

Конзумно подручје се напаја из РТС Зрењанин 1 на 35kV –ном напонском нивоу док је резервни извод из Новог Бечеја. Средњенапонска мрежа у насељу је делом 10 kV и делом 20 kV, углавном надземна на ЧРС и бетонским стубовима, а само мањим делом подземна у самом центру насеља. Није још завршена реконструкција на 20kV напонски ниво. Потрошачи се напајају из дистрибутивних трафо станица 20/0,4 kV и 10/0,4 kV. Трафо станице су стубне, зидане и једна МБТС у центру насеља.

Јавно осветљење је изграђено у целом насељу. Светиљке су већином на стубовима дистрибутивне мреже и само мањим делом на засебним канделабрима у центру насеља и у Бањи Русанди. По структури је 610 савремених светиљки са натријумовим извором светла док је остало још 167 комада старих светиљки са живиним извором. Ове светиљке би требало што пре заменити за енергетски ефикасне светиљке са натријумовим или ЛЕД изворима светла. На територији насеља је започет пројекат размештања командне опреме за управљање јавним осветљењем у засебне слободностојеће ормане. За сада је то урађено у свега 3 трафо станице. Овај пројекат треба наставити.

Електронске комуникације

Развој електронског комуникационог система на подручју обухвата плана се реализује у складу са генералним плановима електронске комуникационе мреже надлежних предузећа. Применом савременог дигиталног комутиционог система је постигнуто повећање капацитета мреже, повећање поузданости и увођење савремених електронских комуникационих услуга.

Цело подручје је покривено сигналом мобилне телефоније.

Термоенергетика

На подручју насељеног места Меленци изграђена је мрежа за дистрибуцију природног гаса притиска $p_{max}=4(\text{bar})$. Природни гас се користи за термоенергетске потребе домаћинства.

Обновљиви извори енергије (ОИЕ)

У оквиру бањско-туристичког комплекса „Русанда“ постоје изграђена постројења за коришћење геотермалне енергије и енергије сунца. Енергија добијена из ових изворе користи се за термоенергетске потребе болнице.

ПЛАНСКИ ДЕО

5. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА

5.1 Подела на урбанистичке целине и зоне

Обухват ППР насељеног места Меленци износи 785,1 ha и подељен је на три урбанистичке целине:

Целина I

Урбанистичка целина I се налази на северном делу обухвата Плана. Са јужне стране се граничи са целинама II и III, а остали делови границе се поклапају са границом обухвата Плана. Површина целине је 178,8ha.

У оквиру ове целине заступљене су различите намене простора: утилитарно зеленило, радне зоне, породично становање, заштитно зеленило, комплекс хиподрома и јавне површине. У источном делу целине се налази простор који је обухваћен ПДР „Русанда“ у оквиру којег су заступљене следеће намене: специјална болница, површине за туризам и угоститељство, спорт и рекреација, мешовита намена, вишепородично становање, зеленило, водно земљиште (језеро и обални заштитни појас), површине за објекте јавне намене, јавне површине и др.

Целина II

Урбанистичка целина II се налази у источном делу обухвата Плана. Са источне и јужне стране се граница целине поклапа са границом обухвата Плана, а са западне и северне стране целинама I и III. Површина целине је 251,5ha.

У оквиру ове целине претежна намена је породично становање, а заступљене су и друге намене: централне функције, заштитно зеленило, радне зоне, спорт и рекреација, комуналне површине (гробље, пречистач), верски објекат, утилитарно зеленило и јавне површине.

Целина III

Урбанистичка целина III се налази у западном делу обухвата Плана. Са западне и јужне стране се граница целине поклапа са границом обухвата Плана, а са источне и северне се граничи са целинама II и I. Површина целине је 354,8ha.

Претежна намена је породично становање, а заступљене су и друге намене: централне функције, заштитно зеленило, утилитарно зеленило, радне зоне, комуналне површине (пијаца, гробља и водозахват), објекат за снабдевање моторних возила горивом и јавне површине.

5.2 Планирана намена површина и објеката и компатибилне намене

Анализом постојећег стања насеља Меленци утврђене су основне намене простора: породично становање, централни садржаји, рад и пословање, утилитарно зеленило, бањско-туристички садржаји, комплекс хиподрома, спорт и рекреација, јавно и заштитно зеленило, утилитарно зеленило и површине јавне намене.

Површине јавне намене

Јавне површине

Јавне површине обухватају улице, тргове, паркове, паркиралишта и др. У циљу уређења јавних површина потребно је постављање урбаног мобилијара, ликовних и других елемената (плато, зелени засади, скулптуре, фонтане и сл).

Површине јавне намене за јавне објекте

Објекти јавне намене су објекти у јавној својини намењени за јавно коришћење: објекти образовања, здравства, спорта и рекреације, комунални објекти и објекти осталих делатности (управе, социјалне заштите, културе и сл).

Постојећи објекта јавне намене се задржавају уз могућност реконструкције, доградње, адаптације и изградње до дозвољених урбанистичких параметара, као и због постизања услова енергетске ефикасности објеката и прилагођавања објеката за особе са посебним потребама.

Комуналне површине и објекти

Комунални објекти чине гробља, пијаца, пречистач – мокро поље и водозахват. Пречистач отпадних вода планиран је на југу насеља („јужни“ пречистач).

Постојећи објекти се задржавају на постојећим локалитетима, осим „северног“ пречистача отпадних вода- мокра поља чија локација није у складу са условима Покрајинског завода за заштиту природе.

Спорт и рекреација

На површинама намењеним за спорт и рекреацију, могу се градити пратећи садржаји - туристичко угоститељски објекти, комерцијални, пословни и сл. објекти у функцији спорта и рекреације.

У оквиру зоне спорта и рекреације могу се градити:

- спортски терени – стадиони, хиподроми, отворени базени;
- објекти за спорт и рекреацију – спортске хале, затворени базени;
- објекти пратећих садржаја (свлачионице, санитарни чворови, клубске просторије..);
- туристичко-угоститељски, трговински објекти и сл.;
- стамбени објекти у функцији основне намене.

Јавно зеленило

На подручју насеља јавно зеленило (парк, дворед) задржати, реконструисати и одржавати. Планирати и уређивати зелене површине у свим зонама, израдом главних пројеката озелењавања за одређене категорије зеленила, који ће одредити избор садног материјала, садње, неге и заштите. Спецификацију садног материјала прилагодити условима средине, користити аутохтоне врсте.

Заштитно зеленило

Формирано је на ободном делу насеља са његове источне и јужне стране. Постојеће заштитно зеленило се задржава.

У оквиру заштитног зеленила на источном ободу насеља налазе се комунални објекти: водозахват (5 бунара) који се задржава и „северни“ пречистач отпадних вода- мокра поља који се према

уловима Покрајинског завода за заштиту природе не може задржати на овој локацији. Планира се нов пречистач – „јужни“ на јужном делу насеља.

Линеарно зеленило – дрвореди

Дуж фреквентних саобраћајница формирати и одржавати густ зелени појас од врста отпорних на аерозагађење, са израженом санитарном функцијом, средњег и високог ефекта редукције буке, у комбинацији са жбуњем.

Формирати једностране и двостране дрвореде или засаде од шибља у свим улицама у којима дрвореди нису формиран и у којима постоји довољна ширина уличне регулације. Избор врста прилагодити висини и намени објеката у улици.

Паркинг просторе равномерно покрити високим лишћарима.

Железнички комплекс

У железничком комплексу могу се градити сви објекти у функцији железничког саобраћаја и транспорта, а могуће је градити услужне, трговачке, угоститељске, туристичке и сличне садржаје које употпуњују основну намену.

Уз поштовање свих техничко-технолошких и еколошких фактора, постоји могућност лоцирања и других делатности. У железничком комплексу нове објекте градити у складу са условима "Инфраструктура железнице Србије" ад, за сваки појединачан случај нове изградње. Све планиране интервенције на постојећем објекту железничке станице вршити као и складу са условима Завода за заштиту споменика културе Зрењанин.

Површине за остале намене

Зона централних функција

Зона централних функција обухвата 5 блокова на површини од 12,6ha или 1,6% од укупне површине насеља. Ова зона представља центар насеља у којем су концентрисани садржаји јавне намене испреплетани са пословањем и становањем. У оквиру ове зоне је могућа изградња породичних и вишепородичних стамбених објеката, објеката социјалног становања, пословних објеката, објеката јавне намене, као и објеката који су компатибилни овим наменама.

Вишепородични стамбени објекти су објекти са више од три стамбене јединице. За изградњу вишепородичних стамбених објеката обавезна су геомеханичка испитивања носивости тла.

Зона породичног становања

Зона породичног становања обухвата највећу површину насеља која износи 282,9ha или 36,1% од укупне површине.

Планом се задржава основна концепција диспозиције становања.

Унапређење и санирање нежељених и започетих процеса зона становања обухвата:

- комплетирање постојећих стамбених зона изградњом објеката на слободним парцелама;
- боље функционисање стамбених зона увођењем пратећих намена (пословање, трговина, угоститељство, занатство и сл).

Породично становање

Породични стамбени објекти су објекти са максимално три стамбене јединице. Поред ове основне намене, могу се градити и објекти који су компатибилни садржају становања или чине његову пратећу функцију.

У оквиру ове зоне могуће је градити и објекте социјалног становања. Објекти социјалног становања који се граде у зони породичног становања могу имати већи број стамбених јединица и за њих се примењују правила грађења за вишепородичне стамбене објекте.

Приликом израде техничке документације придржавати се Уредбе о стандардима и нормативима за планирање, пројектовање, грађење и условима за коришћење и одржавање станова за социјално становање ("Службени гласник РС" бр. 26/13).

За изградњу објеката социјалног становања неопходно је расписивање урбанистичко-архитектонског конкурса.

Радна зона

Радна зона је планирана на површини од 72,6ha и заузима 9,3% од укупне површине и намењена је изградњи објеката из области индустрије, пољопривреде, производног занатства, односно производни погони, објекти мале привреде, трговине, занатства, пословни садржаји, складишта и сервиси, станице за снабдевање друмских возила погонским горивом, магацински простори и пратећи садржаји као и остали садржаји који својим радом не угрожавају животну средину и сви други комплементарни садржаји. Уз поштовање свих техничко-технолошких и еколошких фактора, постоји могућност лоцирања и других делатности.

Ове зоне се планирају уз главне саобраћајнице и претежно на ободима насеља.

Опште смернице за изградњу:

- потенцирати осавремењавање постојећих комплекса уз примену максималних мера заштите човекове средине;
- примењивати оптималне видове енергетике (гасификација и обновљиви извори енергије);
- оплемењавати слободне површине у пословним комплексима озелењавањем, спортским теренима и сл;
- за све површине које се налазе у близини намене становања, при експлоатацији или приликом планирања, пројектовања и избора технологије, обавезно је осигурати прописане мере заштите околине.

За станице за снабдевање друмских возила погонским горивом обавезна је израда Урбанистичког пројекта.

Утилитарно зеленило

На површини од 110ha или 14% од укупне површине обухвата Плана планира се утилитарно зеленило. На утилитарним површинама могућа је изградња објеката у функцији пољопривредне производње (стакленици, пластеници, узгајалишта пужева, објекти за чување и лагероване пољопривредних производа, оставе за алат).

Верски објекти

У оквиру обухвата плана налази се један верски објекат (православна црква), који се налази у центру насеља. Постојећи верски објекат Планом се задржава.

Бањско-рекреативни центар „Русанда“

Налази се на северозападном делу насеља на површини од 49,78ha и обухваћен је ПДР Бањско-рекреативног центра „Русанда“. Површина од 42,8ha се налази у склопу површина осталих намена. Центар је подељен је на две зоне: зону бање и зону туризма и спорта.

У оквиру зоне бање:

- задржавају болнички комплекс павиљонског типа и централни парк, са акцентом на заштити архитектонског наслеђа

- обезбеђују површине за функционисање болничког комплекса здравствено-рекреативног туризма и лечилишног туризма (доградња базена, изградња потребних садржаја, реконструкција постојећих објеката)
- обезбеђују садржаји социјалне заштите старих лица
- задржавају постојећи објекти становања и истраживачка станица
- задржавају се постојећи енергетски објекти
- обезбеђују услови за коришћење постојећих енергетских и лечилишних ресурса (геотермална енергија, лековито блато)
- обезбеђују услови за инфраструктурно опремање.

У оквиру зоне туризма и спорта :

- задржавају се постојећи спортски и туристички садржаји
- задржава се постојећи комплекс становања уз могућност изградње
- обезбеђују површине за нове рекреативне, комерцијалне и туристичке садржаје
- обезбеђују услови за инфраструктурно опремање.

Заступљене су следеће намене:

површине осталих намена

становање, мешовите намене, површине за туризам и угоститељство, површине за спорт и рекреацију;

површине јавне намене у јавној својини

јавне површине (улице, тргови и др.), површине за објекте јавне намене, јавне зелене површине (паркови), заштитно зеленило, површине за спорт и рекреацију и водене површине.

Уређење и изградња у оквиру бањско рекреативног центра „Русанда“ ће се вршити у складу са условима прописаним ПДР бањско рекреативног центра „Русанда“.

Уредбом о проглашењу Парка природе „РУСАНДА“ (Службени лист АПВ 27/14) подручје које обухвата заслањено језеро Русанда са околним мозаиком очуваних ливадско - степских и мочварних станишта и антропогеним путем измењених природних станишта, као и парк Специјалне болнице за рехабилитацију „Русанда“, проглашено је заштићеним подручјем од покрајинског значаја, односно II категорије, као Парк природе под називом „Русанда“.

На заштићеном природном добру и у заштитној зони спроводе се мере заштите и очувања прописане Покрајинском скупштинском одлуком о заштити Парка природе „Русанда“ ("Сл. лист АП Војводине", бр. 8/2019).

Хиподром

Комплекс „Хиподром“ је простор намењен спорту и рекреацији на површини од 36,7ha. Предвиђен је за одржавање коњичких трка, рекреативног јахања и других спортских активности. Налази се на северозападном ободном делу насеља.

За овај комплекс прописује се израда ПДР-а уз поштовање основних правила уређења и градње прописаних овим Планом.

Компатибилне намене

Правилима уређења и грађења утврђене су компатибилне намене објеката који се могу градити у појединачним зонама под условима утврђеним планом:

- Поред основне намене могуће је градити објекте који су компатибилних садржаја или чине пратећу функцију, који могу бити у склопу објекта или на истој парцели као посебан објекат;
- Промена и прецизно дефинисање основне претежне намене земљишта дозвољена је када је планом предвиђена било која од компатибилних намена;

- Компатибилне намене у оквиру зоне могу бити и 100% заступљене на појединачној грађевинској парцели.

Компатибилне намене

компатибилна намена	јавне површине	површине јавне намене за јавне објекте	комунални објекти	спорт и рекреација	јавно зеленило	породично становање	централне функције	верски објекти	радна зона	заштитно зеленило	утилитарно зеленило
основна намена											
јавне површине				+	+		+			+	
површине јавне намене за јавне објекте					+		+				
спорт и рекреација					+		+				
јавно зеленило				+							
породично становање		+						+			
централне функције	+	+	+	+	+	+		+			
верски објекти						+	+				
радна зона			+								
заштитно зеленило			+								
утилитарно зеленило											

Биланс површина

намена површина	површина (ha) постојеће	%	површина (ha) планирано	%
површине јавне намене	304,1	40,1	262,2	33,4
Бањско рекреативни центар "Русанда"	54,0	7,1	42,8	5,4
спорт и рекреација	32,2	4,2	5,7	0,7
комуналне површине	9,0	1,2	12,9	1,6
заштитно зеленило	94,0	12,4	90,1	11,5
јавно зеленило - парк	2,3	0,3	1,2	0,1
саобр. компл.-жел. станица	2,5	0,3	4,1	0,5
саобраћајне површине	110,1	14,5	105,4	13,4
површине за остале намене	454,5	59,9	523,0	66,6
Бањско рекреативни центар "Русанда"	0,0	0,0	7,0	0,9
централне функције	12,7	1,7	12,6	1,6
породично становање	301,6	39,8	282,9	36,0
радне зоне	23,7	3,1	72,6	9,3
верски објекат - православна црква	0,0	0,0	0,5	0,1
станице за снабдевање горивом	0,0	0,0	0,2	0,0
туристички комплекс- објекат под заштитом	0,0	0,0	0,3	0,0
хиподром	0,0	0,0	36,9	4,7
утилитарно зеленило	116,5	15,4	110,0	14,0
УКУПНО	758,5	100,0	785,1	100,0

* Биланс површина постојећег стања преузет је из УП Месне заједнице Меленци. Разлике у површинама су настале услед: промене границе обухвата, различите методе мерења површина, као и услед поделе на површине јавне намене и осталих намена која као таква, није примењена у УП МЗ Меленци.

5.3 Општа правила уређења

5.3.1 Регулација и нивелација површина јавне намене

Регулациона линија јесте линија која раздваја површину одређене јавне намене од површина предвиђених за друге јавне и остале намене.

Растојање између регулационих линија утврђено је у зависности од функције и ранга саобраћајних површина, односно инфраструктуре. План у највећој мери преузима регулационе елементе постојећих површина јавне намене и постојеће грађевинске линије из важних урбанистичких планова.

Нивелација

У висинском погледу простор је уређен. Планом нивелације дате су коте прелома нивелета осовина саобраћајница.

Одвођење воде предвидети слободним падом према зеленим површинама и у складу са постојећом и планираном атмосферском канализацијом.

Приликом планирања терена, коте ускладити са котама терена суседних парцела, тако да одвођење атмосферских вода буде у сопствену парцелу, тј. не смеју се подизањем висинских кота сопствене парцеле угрозити суседне парцеле. Предвидети све потребне падове тако да се објекти заштите од штетних атмосферских утицаја.

5.3.2 Урбанистички и други услови за уређење и изградњу објеката јавне намене

Објекти јавне намене су објекти намењени за јавно коришћење и могу бити објекти јавне намене у јавној својини и остали објекти јавне намене који могу бити у свим облицима својине:

- Реконструкција, адаптација и доградња постојећих објеката јавне намене могућа је на основу услова за уређење и изградњу објеката јавне намене;
- Изградња нових објеката јавне намене у другим компатибилним наменама могућа је на основу услова за уређење и изградњу објеката јавне намене уз израду урбанистичког пројекта.

Објекти јавне намене су:

- објекти образовања;
- објекти здравства;
- објекти за спорт и рекреацију;
- комунални објекти;
- верски објекти;
- објекти осталих делатности (објекти локалне самоуправе, културе, домови за старе, поште и други објекти).

Услови за уређење и изградњу објеката јавне намене

- Минимална површина парцеле је 500 m², минимална ширина парцеле је 15 m.
- Спратност главних објеката је до П+1+Пк. За верске објекте могуће су веће висине. Спратност помоћних и пратећих објеката је П. Могућа је изградња високог приземља, сутерена, подрума и повучене спратне етаже.

По врсти, објекти могу бити:

- *Слободностојећи објекти* су објекти који слободно стоје у простору тј. удаљени су од бочних граница парцеле у складу са правилима грађења;
- *Објекти у низу* подразумевају непрекидан низ објеката - дуж целе улице или блока и објекат на парцели додирује обе бочне линије грађевинске парцеле;
- *Прекинут низ* подразумева низ објеката који чине два (двојни објекат), три или неколико објеката који нису у низу дуж целе улице или блока и објекат додирује само једну бочну линију грађевинске парцеле.
- Објекти који слободно стоје у простору тј. удаљени су од бочних граница парцела у складу са утврђеним правилима:
  - а) Комунални објекти и објекти спорта и рекреације морају бити удаљени min. 3,5m од граница грађевинске парцеле;
  - б) Остали објекти морају бити удаљени min. 1m бочне границе парцеле, односно min. 2,5m од наспрамне бочне границе парцеле. Објекти који се граде у дну парцеле могу се градити на

min. 1m од граница грађевинске парцеле. Објекти се могу градити на растојањима мањим од граница суседних парцела, уколико су постојећи објекти који се уклањају изграђени на растојањима мањим од прописаних.

- Најмања међусобна удаљеност објеката на парцели је 3,5m. Уколико се објекти граде уз једну бочну границу парцеле, могу се градити у низу или на удаљењу мањем од 3,5m.
- За грађевинске елементе објекта примењују се правила за изградњу пословних објеката у зони породичног становања.
- Парцеле се ограђују транспарентном или зиданом оградом висине до 2 m.
- Колски прилаз парцели је ширине min. 3,5m. Ширина саобраћајних површина унутар парцеле је min. 3,5 m, ширина тротоара је min. 1,2m.
- Паркирање се може организовати у оквиру парцеле и на јавној површини испред парцеле. За одређивање броја паркинг места придржавати се услова за уређење и изградњу објеката јавне намене, односно важећих правилника, зависно од намене објеката.
- Реконструкција, доградња, адаптација, санација и замена постојећих објеката, могућа је на основу услова за уређење и изградњу објеката јавне намене и услова ималаца јавних овлашћења.
- Доградња постојећих објеката и изградња помоћних и пратећих објеката могућа је без израде урбанистичког пројекта.
- Остала правила грађења ће бити дефинисана приликом израде Урбанистичког пројекта разраде.
- За уређење и изградњу објеката јавне намене неопходно је придржавати се Правилника о техничким стандардима планирања, пројектовања и изградње објеката, којима се осигурава несметано кретање и приступ особама са инвалидитетом, деци и старим особама ("Службени гласник РС" бр. 22/15), Правилника о техничким нормативима за приступне путеве, окретнице и уређене платое за ватрогасна возила у близини објекта повећаног ризика од пожара ("Службени лист СРЈ" бр. 8/95), стандарда SRPS U.S4.234:2005 и свих других важећих закона, правилника, норматива и стандарда.

Објекти образовања

Предшколске установе

Предшколске установе су бити наменски грађени објекти за децу и то:

- од 1 до 3 године - јаслице;
- од 3 до 7 година - вртић;
- од 1 до 7 година - комбиновани дечији објекат.

Услови за изградњу објеката предшколских усanova су:

- површина комплекса 30 - 45m² / детету;
- површина објекта је min. 6,5 - 8m² / детету;
- индекс заузетости парцеле максимално 40 %;
- отвореног простора треба да буде најмање 10m² по детету, од чега најмање 3m² травнатих површина.

На неизграђеном простору комплекса предшколске установе планирати зелене површине и терене за физичке активности, игралишта и сл.

Одређени број деце овог узраста биће смештен у приватним установама, које се могу отворати и у приватним кућама и морају бити реализовани у складу са стандардима и нормативима за објекте ове намене и у складу са правилима из овог плана.

Основно образовање

Услови за изградњу објеката основног образовања су:

- изграђена површина min. 8,0m² / ученику;
- слободна површина 25 - 30m² / ученику;
- индекс заузетости парцеле је max. 40 %;

- на неизграђеном простору планирати зелене површине и терене за физичке активности, игралишта и сл.
- минимално 20 % површине грађевинске парцеле треба да заузме зеленило.

Објекти здравства

Услови за изградњу објеката здравствене заштите су:

- индекс заузетости парцеле max. 60 %;
- минимално 20 % површине грађевинске парцеле треба да заузме зеленило;
- паркирање: једно паркинг место на 70m² корисног простора;
- медицински отпад складиштити у складу са важећим законима и прописима.

Објекти за спорт и рекреацију

Објекти за спорт и рекреацију могу бити затворени и отворени. У оквиру спортског комплекса дозвољена је изградња пратећих и помоћних објеката и комерцијалних, трговинских и угоститељских објеката у функцији спорта и рекреације.

Услови за изградњу објеката за спорт и рекреацију су:

- индекс заузетости парцеле је max. 40 %;
- дозвољена спратност је П+1+Пк;
- ако су објекти отворени или наткривени, њихова површина се не рачуна у максимални индекс заузетости парцеле;
- за спортску халу потребно је обезбедити једно паркинг место на користан простор за 40 гледалаца; за пратеће, комерцијалне, трговинске и угоститељске објекте потребно је обезбедити једно паркинг место на 70m² корисног простора;
- минимално 20 % површине грађевинске парцеле треба да заузме зеленило;
- парцеле се ограђују оградом висине до 2m; дозвољена је преграђивање у оквиру комплекса и посебна врста ограђивања (заштитне мреже и ограде за спортске терене);

Комунални објекти

Пијаца

Могућа је изградња пословних објеката, магацина, надстрешница, пратећих и помоћних објеката потребних за функционисање пијаце. Планирати и уредити простор за постављање контејнера за одлагање отпада и простор за паркирање возила и бицикала.

Гробље

Могућа је изградња капеле и других пратећих и помоћних објеката потребних за функционисање гробља, изградња стаза, постављање урбаног мобилијара, чесми и сл.

Све слободне површине озеленити. Уредити простор за постављање контејнера за одлагање отпада. Испред комплекса уредити простор за паркирање возила и бицикала.

Верски објекти

Постојећи верски објекат се задржава. За уређење, доградњу, адаптацију у реконструкцију постојећег верског комплекса примењују се услови за уређење и изградњу објеката јавне намене.

Објекти осталих делатности

Објекти осталих делатности су објекти локалне самоуправе, културе, домови за старе, поште и други објекти).

Услови за изградњу објеката осталих делатности су:

- индекс заузетости парцеле максимално 60 %;
- 1 паркинг место на 150 m² корисног простора;
- минимално 20 % површине грађевинске парцеле треба да заузме зеленило.

5.3.3 Урбанистички и други услови за изградњу мрежа саобраћајне и друге инфраструктуре

Саобраћајна и друга инфраструктура граде се на јавним површинама. Новопланиране јавне површине и улице, потребно је опремити саобраћајном и комуналном инфраструктуром.

5.3.3.1 Саобраћајна инфраструктура

5.3.3.1.1 Инфраструктура друмског саобраћаја

Категоризација уличне мреже на територији насељеног места Меленци извршена је у складу са Уредбом о категоризацији јавних путева (Службени гласни Републике Србије бр. 38/19) на:

- примарне улице I реда,
- примарне улице II реда,
- секундарне улице,
- терцијарне улице.

Примарне улице I реда су

- Улица српских владара, Улица зрењанински пут и Улица башаидски пут које су истовремено и део трасе државног пута IB реда бр. 13 и
- Улица браће Барнић (од Улице Српских владара до Улице браће Мијатов), Улица браће Мијатов (од Улице браће Барнић ка Улици Железнички ред) и Улица железнички ред које су истовремено и део трасе државног пута IIА реда бр. 116.

Примарне улице II реда су улице: Улица браће Барнић (од Улице српских владара до Улице 3. октобра), Улица Жарка Остојина, Улица браће Мијатов (од Улице браће Барнић до Улице српских владара).

Секундарне улице су: Његошева улица, Лењинова улица, Улица браће Мијатов (од Улице српских владара ка "Павлишком гробљу"), Улица Жарка Зрењанина, Улица Максима Горког, Улица Светозара Марковића, Улица Милована Мијатова, Улица Владимира Назора и Улица Живе Брцанског.

Све остале ненабројане улице и делови улица су терцијарне улице.

На простору обухвата плана у урбанистичкој целине II, источно од државног пута IB реда бр. 13, а између радних зона и зоне утилитарног зеленила, планира се изградња дела обилазног пута око Меленаца, у циљу измештања државног пута IIА реда бр. 116.

Сви некатегорисани путеви у обухвату плана се задржавају.

Примарне улице I реда

Изградња свих нових елемената примарних улица I реда - државног пута IB реда бр. 13 и државног пута IIА реда бр. 116, дефинисаних чланом 4 Закона о путевима, као и реконструкција постојећих,

могућа је у складу са одредбама Закона о путевима и условима управљача - ЈП "Путеви Србије за сваки појединачан случај изградње или реконструкције.

Редовно одржавање, рехабилитација и ургентно одржавање предметних улица вршити у складу са одредбама Закона о путевима.

Посебни услови за реализацију примарних улица I реда

Приликом спровођења плана и израде техничке документације укупно саобраћајно решење односно све измене предвиђене у складу са чланом 84. реализовати у складу са Законом о путевима (поглавља: VIII Заштита путева и X Посебни услови изградње и реконструкције јавних путева) и Правилником о условима које са аспекта безбедности саобраћаја морају да испуњавају путни објекти и други елементи јавног пута и осталим важећим стандардима и прописима који регулишу предметну материју.

Елементи државног пута, геометрија саобраћајних прикључака (раскрсница), полупречници закривљења, евентуално увођење додатних саобраћајних трака (за укључење/искључење, траке за лево скретање), саобраћајна сигнализација на предметном путу, биће прецизно дефинисани приликом издавања услова за пројектовање и прикључење у поступку издавања локацијских услова у складу са важећом законском регулативом.

Ограде, дрвеће и засади поред предметних улица/државних путева подижу се тако да не ометају прегледност истих и не угрожавају безбедност саобраћаја, што подразумева да је приликом одржавања и ревитализације вегетације дуж објеката из надлежности ЈП "Путеви Србије" потребно поштовати чланове 37. и 38. Закона о путевима.

Саобраћајне и слободне профиле пешачких и бицикличких стаза предвидети са одвајањем разделним зеленим појасом у односу на коловоз државних путева и Правилником о условима које са аспекта безбедности саобраћаја морају да испуњавају путни објекти и други елементи јавног пута и осталим важећим стандардима и прописима који регулишу предметну материју.

Аутобуска стајалишта реализовати у складу са саобраћајно-безбедносним карактеристикама и просторним потребама, на прописаној удаљености у односу на раскрснице (саобраћајног прикључка), смакнута, ван коловоза, предметних државних путева, а све у складу са чланом 85. Закона о путевима. Положај и димензионисање аутобуских стајалишта предвидети у складу са рачунском брзином на деоници и важећим прописима.

Предвидети даље функционалне везе пешачких токова са аутобуских стајалишта.

Нове локације за изградњу аутобуских стајалишта предвидети у зависности од дужине прегледности у односу на уливну тачку стајалишта и у зависности од пројектне брзине.

Стационарни саобраћај планирати изван регулације предметних државних путева.

Инвеститор је обавезан да се у свему прилагођава свим захтевима ЈП "Путеви Србије" који се односе на одржавање, реконструкцију и изградњу на деоници предметних државних путева кроз насељено место Меленци, без права накнаде трошкова прилагођавања.

Примарне улице II реда

Елементи попречног профила примарних улица II реда су:

- 1+1 саобраћајна трака минималне ширине 3m по траци,

- обострани или једностранни попречни пад коловоза минимално 2%,
- обострани ивичњаци,
- обострани зелени заштитни појас минималне ширине 1m,
- обострани тротоари минималне ширине 1,5m,
- одводњавање отвореном кишном канализацијом упијајућим каналима минималне ширине 1m.

Попречни профил може садржати и једностране или двостране бицикличке стазе као и аутобуска стајалишта, које градити у складу са условима управљача општинских путева и улица на територији града Зрењанина.

Секундарне улице

Елементи попречног профила секундарних улица су:

- 1+1 саобраћајна трака минималне ширине 2,75 m по траци,
- обострани или једностранни попречни пад коловоза минимално 2%,
- обострани ивичњаци,
- обострани зелени заштитни појас минималне ширине 0,5 m,
- обострани тротоари минималне ширине 1,5 m,
- одводњавање отвореном кишном канализацијом упијајућим каналима минималне ширине 0,5 m.

Терцијарне улице

Елементи попречног профила терцијарних улица су:

- 1+1 саобраћајна трака минималне ширине 2,5 m по траци,
- обострани или једностранни попречни пад коловоза минимално 2%,
- обострани ивичњаци,
- обострани зелени заштитни појас ширине у функцији просторних могућности,
- обострани тротоари минималне ширине 1,5 m,
- одводњавање отвореном кишном канализацијом упијајућим каналима ширине у функцији просторних могућности.

У оквиру попречних профила свих улица могу се градити и мреже јавних комуналних инфраструктура у складу са условима управљача општинских путева и улица на територији града Зрењанина.

Саставни део попречних профила свих улица су и **саобраћајни прикључци прилазних путева**.

Саобраћајни прикључци прилазних путева

Саобраћајне прикључке прилазних путева на примарне улице I реда - државни пут IB бр. 12 и државни пут ПА реда бр. 116, градити у складу са условима управљача државних путева - ЈП "Путеви Србије" и одредбама Закона о путевима које се односе на исте (чланови 41, 42, 43 и 44 предметног Закона), а што подразумева:

- саобраћајни прикључци морају бити планирани-изведени управно на коловоз државног пута, са ширином коловоза приступног пута од минимално 5 m и дужином приступног пута од минимално 40 m рачунајући од ивице коловоза, и са тврдом подлогом или са истим коловозним застором као и примарне улице I реда, а све у складу са чланом 43. Законом о путевима,

- ограничити - избегавати прикључке са левим скретањима, тј. већину прикључака реализовати по принципу десни улив-десни излив,
- на местима изградње саобраћајних прикључака обезбедити потребне линије прегледности,
- за изградњу сваког новог саобраћајног прикључка прибавити услове надлежног предузећа - ЈП "Путеви Србије".

Саобраћајне прикључке прилазних путева на коловозе свих осталих улица градити у складу са условима управљача општинских путева и улица на територији града Зрењанина, а што подразумева:

- ширина саобраћајних прикључака од 3,0 до 6m, (изузетно ширина саобраћајног прикључка прилазног пута на јавни пут може бити мања од 3,0m, али не мања од 2,4m уз услове и сагласност управљача) и дужином прилазног пута од минимално 10m рачунајући од ивице коловоза, и са тврдом подлогом или са истим коловозним застором као улица на коју се прикључује, а све у складу са чланом 43 Законом о путевима,
- минимални радијус прикључења је 7m,
- градити их управно у односу на коловоз на који се прикључују,
- осовинско оптерећење од 6 до 11,5 t,
- одводњавање остварити потребним падовима до постојеће или планиране уличне кишне канализације,
- укрштања са постојећом инфраструктуром решити у складу са условима ималаца јавних овлашћења,
- градити их тако да немају штетне последице за несметано и безбедно одвијање саобраћаја,
- тротоар испред парцеле на јавној површини, по завршетку изградње саобраћајног прикључка, вратити у првобитан положај тако да се кота нивелете и материјали ускладе са постојећим тротоарима и са Правилником о техничким стандардима планирања, пројектовања и изградње објеката којима се осигурава несметано кретање и приступ особама са инвалидитетом, деци и старим особама (Службени гласник Републике Србија, бр. 22/2015),
- за изградњу сваког новог саобраћајног прикључка прибавити услове надлежног предузећа за управљање општинским путевима и улицама на територији град Зрењанина.

Сви постојећи саобраћајни прикључци изграђени у складу са раније важећим законским и подзаконским актима се задржавају.

Услови за паралелно вођење и укрштање мрежа јавне комуналне инфраструктуре са уличном мрежом

Паралелно вођење и укрштање мрежа јавне комуналне инфраструктуре вршити на следећу начин:

- **са примарним улицама I реда** - државним путем IB реда бр. 12 и државним путем IIА реда бр. 116:
паралелно вођење:
  - предметне инсталације планирати на удаљености минимално 3m од крајње тачке попречног профила - ножице насипа тупа пута, или спољне ивице путног канала за одводњавање, изузети могућност да се инсталације предвиђају у коловозу предметног државног пута,
  - усвојити постојеће ширине, подужне и попречне падове коловоза предметног пута у зони постављања предметних инсталација,
  - на местима где није могуће задовољити услове из претходних ставова мора бити пројектована и изведена заштита тупа предметног пута,

- не дозвољава се вођење предметних инсталација по банкини, по косинама усека или насипа, кроз јаркове и кроз локације које могу иницирати отварање клизишта
- за сваки појединачан случај паралелног вођења прибавити услове управљача - ЈП "Путеви Србије".

укрштање:

- сва укрштања предвидети искључиво механичким подбушивањем испод трупа пута, управно на предметни пут у прописаној заштитној цеви,
- заштитна цев мора бити постављена на целој дужини између крајњих тачака попречног профила пута, увећана за по 3m са сваке стране,
- минимална дубина предметних инсталација и заштитних цеви од најниже горње коте коловоза до горње коте заштитне цеви износи од 1,35 до 1,5m и више у зависности од конфигурације терена,
- минимална дубина предметних инсталација и заштитних цеви испод путног канала за одоводњавање (постојећег или планираног) од коте дна канала до горње коте заштитне цеви износи од 1,2 до 1.35m,
- укрштаје планираних инсталација удаљити од укрштаја постојећих инсталација на минимално 10m,
- за сваки појединачан случај укрштања прибавити услове управљача - ЈП "Путеви Србије"

За све предвиђене интервенције и инсталације које се воде кроз земљишни појас (парцеле пута) предметних државних путева потребно је прибавити услове и сагласности за израду техничке документације у складу са важећом законском регулативом.

- са осталим улицама у обухвату плана:

општа правила:

- заштитна зона коловоза износи 1,5m од ивице коловоза за постојеће коловозе, а од 1 до 2 m од ивице коловоза за новопланиране коловозе,
- укрштања предвидети под правим углом, тј, управно у односу на коловозе улица,
- обавезно подбушивање тако да горња кота цеви буде на минимално 1,35m од коте коловозне конструкције, односно на минимално 1m испод канала отворене кишне канализације,
- за сваки појединачан случај укрштања и паралелног вођења прибавити услове управљача општинских путева и улица на територији града Зрењанина.

Приликом изградње, реконструкције и одржавања који чине мрежу друмског саобраћаја, а дефинисаних чланом 4 Закона о путевима, неопходно је поштовати и:

- Закон о планирању и изградњи;
- Закон о путевима;
- Правилник о техничким стандардима приступачности;
- Закон о безбедности саобраћаја на путевима,
- услове надлежних предузећа, као и

све друге законе, правилнике, стандарде који регулишу предметну област.

На простору обухвата плана задржавају се сви постојећи некатегорисани путеви, а граде се, реконструишу и одржавају у складу са Одлуком о некатегорисаним путевима на територији града Зрењанина (Службени лист града Зрењанина 29/19).

5.3.3.1.2 Инфраструктура железничког саобраћаја

На подручју обухвата плана налази се следећа јавна железничка инфраструктура:

- једноколосечна нелектрифицирана железника пруга "Панчево Главна - Зрењанин - Кикинда - граница Румуније" од наспрам km 104+866 до наспрам km 106+680 на којој је организован јавни путнички и железнички саобраћај,
- железничка станица у Меленцима у km 105+815 са 3 станична колосека, отворена за путнички и теретни железнички саобраћај,
- путни прелази:
- km 104+866 осигуран саобраћајним знацима на путу и троугловима прегледности и
- km 105+561 на месту укрштаја са државним путем ПА реда бр. 116, осигуран браницима и саобраћајним знацима.

На подручју обухвата плана планира се ревитализација и модернизација предметне железничке пруге.

Општа правила уређења и изградње:

- **јавна железничка инфраструктура** обухвата целокупну железничку инфраструктуру која чини мрежу којом управља управљач инфраструктуре, искључујући пруге и споредне колосеке (индустријске пруге и колосеке), који су прикључени на мрежу,
- **железничко подручје** је земљишни простор на коме се налазе железничка пруга, објекти, постројења и уређаји који непосредно служе за вршење железничког саобраћаја, простор испод мостова и вијадуката, као и простор изнад трасе тунела,
- **пружни појас** је земљишни појас са обе стране пруге у ширини од 8m, у насељеном месту 6 m, мерећи од осе крајњих колосека, земљиште испод пруге и ваздушни простор у висини од 14m. Пружни појас обухвата и земљишни простор службених места (станица, укрсница, стајалишта, распутница и слично) који обухвата све техничко-технолошке објекте, инсталације и приступно-пожарни пут до најближег јавног пута,
- **инфраструктурни појас** је земљишни појас са обе стране пруге у ширини од 25m, мерећи од осе крајњих колосека који функционално служи за употребу, одржавање и технолошки развој капацитета инфраструктуре,
- **заштитни пружни појас** је земљишни појас са обе стране пруге у ширини од 100m, рачунајући од осе крајњих колосека.

Посебна правила уређења и изградње:

- инфраструктуру друмског саобраћаја је могуће планирати паралелно са пругом, али тако да размак између колосека и пруге буде толики да се између њих могу поставити сви уређаји и постројења потребни за обављање саобраћаја на прузи, с тим да износи најмање 8m мерено управно на осовину најближег колосека до најближе тачке горњег строја инфраструктуре друмског саобраћаја,
- нови укрштаји улица са постојећом пругом реализовати у складу са чланом 61. Закона о железници (Службени лист Републике Србије 41/18) - размак између укрштања железничке инфраструктуре и пута не може бити мањи од 2000m, осим у изузетним случајевима које прописује надлежно министарство,
- укрштање железничке инфраструктуре са некатегорисаним путевима реализовати усмеравањем некатегорисаних путева на најближи јавни пут који се укршта са односном железничком инфраструктуром,

- забрањено је формирање депонија отпадних материјала, смећа и отпадних вода у инфраструктурном појасу,
- у заштитном пружном појасу могуће је планирати уређење зелених површина, при чему треба водити рачуна да високо растиње мора бити на растојању већем од 10m у односу на спољну ивицу пружног појаса, у том смислу приликом планирања зеленог појаса дуж железничке пруге ради смањења буке, високо дрвеће је могуће планирати на растојању већем од 16-18m мерено управно на осу најближег колосека,
- у инфраструктурном појасу не планирати постављање знакова, извора јаке светлости или било којих предмета и справа које бојом, обликом или светлошћу могу смањити видљивост железничких сигнала или који могу довести у забуну раднике у вези значења сигналних знакова,
- укрштај мрежа јавне комуналне инфраструктуре са железничком пругом и индустријским колосеком планирати под углом од 90° (изузетно не мањим од 60°),
- трасу подземних инсталација у зони укрштаја са пругом пројектовати тако да се иста поставља на дубини од минимално 1,8m мерено од коте горње ивице прага до коте горње ивице заштитне цеви подземне инсталације,
- сви елементи за изградњу других објеката као и за сваки продор комуналне инфраструктуре кроз труп железничке пруге и индустријског колосека биће дефинисани у оквиру посебних услова АД "Инфраструктура железнице Србије" кроз обједињену процедуру.

Приликом изградње, реконструкције, одржавања и сл. свих елемената који чине мрежу железничког саобраћаја неопходно је поштовати и:

- **Закон о планирању и изградњи;**
- **Закон о железници;**
- **Закон о безбедности у железничком саобраћају као и**
- **све друге законе, правилнике, стандарде који регулишу предметну област.**

5.3.3.2 Водоснабдевање

Снабдевање водом за пиће и санитарно-хигијенске потребе остварује се из локалног изворишта у чијем саставу су пет бунара. Потребне количине и изравнавање неравномерности при вршној потрошњи воде, као и потребан притисак у мрежи се обезбеђује изграђеним резервоаром, а додатна сигурност снабдевања насеља водом прописаног квалитета додатно ће се обезбедити повезивањем преко градске мреже са новим уређајем за филтрирање.

Један од приоритета у планском периоду је доследније очување и унапређење изворишта подземне воде оптималним коришћењем, као и ревитализација постојећих бунара, а све то уз примену мера за обезбеђивање зона санитарне заштите ради гарантовања потребног квалитета. Тренутно је зона око водоторња прописано ограђена, али је неопходно обезбедити санитарну заштиту формирањем Зоне 1 око бунара у складу са Правилником о начину одређивања и одржавања зона санитарне заштите изворишта водоснабдевања („Сл.гласник РС“ 92/08 чланови 3. и 27.-30.)

Планиране радове на изградњи и одржавању постојећих објеката у оквиру водозавата, за снабдевање објеката водом за санитарне, противпожарне или индустријске потребе (водозахватне грађевине, објекте ППВ, резервоаре - водоторњеви и пумпне станице) реализовати у складу са техничким прописима за пројектовање, извођење, пријем и одржавање ових врста објеката и повезати цевима одговарајућег капацитета и квалитета.

Прикључке на јавну водоводну мрежу за потенцијалне кориснике за потребе снабдевања водом могуће је реализовати тек после испуњавања услова за прикључење и сагласности надлежног комуналног предузећа.

Такође, у случају потребе снабдевања водом за технолошке потребе и потребе хидрантске мреже преко аутономних изворишта, неопходно је прибавити све услове и сагласности надлежних институција.

Потребе за водом појединих делова система водоснабдевања, могућност реализације на терену, стање постојеће мреже, старост исте и статистика кварова, определиће избор улица у којима ће се изградити нова и делимично или потпуно реконструисати постојећа водоводна мрежа.

Уколико се јаве захтеви за повећаном потрошњом технолошке воде, могуће је исту остварити преко реализације аутономних изворишта – бунара у садашњој зони, у зависности од корисничких потреба.

У случају опремања инфраструктуром појединих локалитета ради привођења намени, било да се ради о стамбеним или зонама других намена, могуће је укрштање цевовода водоводне мреже са постојећим и планираним инфраструктурним објектима.

Водоводне цеви трасирати правцима на довољном хоризонталном растојању од осталих подземних инфраструктурних водова, а приликом укрштања са другим инсталација водити рачуна о прописаном вертикалном одстојању.

На траси хидрантске водоводне мреже ће се предвидети постављање довољног броја противпожарних хидраната чији ће тачан број, врсту и распоред у крајњој варијанти одредити пројектант у току израде техничке документације у зависности од потребе корисника.

Укрштање објеката пута, железнице и главних праваца инсталација при било каквим грађевинским радовима на водоводној мрежи решити подбушивањем или увлачењем одговарајуће заштитне цеви по условима надлежних институција или постављањем заштитне цеви у фази формирања доњег строја пута.

Приликом реализације тј. изградње водоводне мреже, цевовода и објеката, треба се придржавати техничких прописа за пројектовање, грађење, пријем и одржавање мреже.

По завршеним радовима на монтажи и испитивању мреже треба извршити геодетско снимање изграђене водоводне мреже, а добијене податке унети у катастарске планове подземних инсталација, а све асфалтиране, бетонске и зелене површине вратити у првобитно стање.

5. 3. 3. 3 Одвођење фекалних отпадних вода

У насељеном месту Меленци је у току изградња канализационе мреже за одвођење отпадних вода. Одвођење и третман отпадних употребљених вода из насеља планирано је изградњом комбиноване канализације – каналисање насеља изградњом секундарне канализације ниског притиска и делимично гравитационих цевовода до главних црпних станица и третирање вода на мокрим пољима, „Северног“ - постојећег и „Јужног“ - планираног, којима се предвиђа пречишћавање очекиваних количина отпадних вода, тј 9.000 ЕС.

У претходном периоду је изграђена мрежа секундарне канализације отпадних вода и део гравитационих цевовода у дужини од 2291m. Слив северног дела насеља, које гравитира Главној црпној станици 1 је укупне дужине од 25.330m. Сама ГЦС1 и „Северно“ мокро поље су изграђени и у функцији су, чиме су створени услови за одвођење и третирање око 50% количина отпадних вода, међутим, локација „Северно“ мокрог поља није у складу са условима Покрајинског завода за заштиту природе. На овај колектор је повезана бања “Русанда“ и мотел „Липов цвет“.

Планирано је да индустријски загађивачи морају изградити уређаје за претходно третирање технолошких вода, како би се њихов квалитет довео на прописане санитарно-техничке услове за испуштање у јавну канализацију, а у складу са Уредбом о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде.

Положај објеката у систему фекалне канализације при изградњи (изради техничке документације и грађењу) или евентуалној планираној доградњи, је условљен геолошким, хидрауличким и економским параметрима и задовољава прописана хоризонтална и вертикална растојања од других инфраструктурних објеката.

Приликом реализације тј. изградње фекалне канализације, пречници цевовода као и подужни падови, изведени су у складу са хидрауличким условима и тако се омогућује несметано одржавање мреже.

Планиран је наставак изградње канализације јужног слива са ГЦС 2 и „Јужним“ мокрим пољем, у дужини од 33.687 м, а темпо изградње је неизван, јер је реализација прикључака на изграђену канализациону мрежу од стране потенцијалних корисника у несразмери са створеним могућностима.

У посматраном периоду је реализовано мање од 10% могућих прикључења (272 од укупнопланираних 2.038), чиме се наставља угрожавање квалитета подземних вода.

5.3.3.4 Одвођење атмосферских отпадних вода

Одвођење атмосферских вода у Меленцима одвија се отвореном уличном каналском мрежом. Атмосферске воде насеља као и већег дела атара се даље одводњавају преко одводног канала М- 2 и улива се у канал хидросистема ДТД. Одводни каналом је обезбеђено појачано одводњавање током зимског периода.

У мелирационе канале се могу упуштати атмосферске воде под условом да не дође до преливања воде на околни терен и да се не нарушава пројектовани водни режим мелиорационих канала за одводњавање.

У зависности од потреба, могуће је вршити санацију, реконструкцију и доградњу система за одводњавање (атмосферска канализација, дренажа и отворени канали), а при томе је неопходно урадити претходне радове: студије, идејне и главне пројекте канализационе мреже за подручја која нису обухваћена садашњом прорачунском шемом за димензионисање и на основу њих вршити изградњу, реконструкцију и доградњу потребних објеката за одвођење атмосферских вода. Могуће је извршити зацељење отворених канала за одводњавање. Атмосферску канализацију, по могућности, треба градити ван коловоза, у зеленој површини.

Приликом димензионисања атмосферске канализације уз велике пословне и индустријске комплексе узети у обзир могућност формирања локалних ретензија за прикупљање атмосферских вода. Сви радови на пројектовању и изградњи система за одвођење и пречишћавање зауљених атмосферских вода морају се извести у складу са Законском регулативом и уз сагласност надлежних органа.

Коришћење грађевинских парцела за изградњу објеката и инфраструктуре спроводити тако да се не нарушава могућност одржавања и функционисања водних објеката и да се обезбеди слободан протичајући профил, стабилност дна и косина одводних канала, несметан пролаз возила и механизације у зонама водних објеката.

Приликом пројектовања и изградње атмосферске канализације придржавати се прописаних хоризонталних и вертикалних растојања од других комуналних инсталација (минимална дубина укопавања канализације је 0.80m од коте терена, минимална дубина укопавања друге инфраструктуре приликом укрштања са отвореним каналима мора бити 1m од пројектованог дна канала, а укрштање друге инфраструктуре са каналом могуће је под углом од 90°).

Пре упуштања у реципијент, извршити пречишћавање атмосферских вода до потребног нивоа који је прописан важећим прописима обавезно са зауљених и запрљаних површина. На местима улива у мелиорационе канале техничком документацијом предвидети уливне грађевине које својим димензијама неће нарушавати стабилност косина и неће залазити у профил канала. У оквиру грађевина предвидети изградњу таложника са решеткама за отклањање нечистоћа. Одвод атмосферских вода се не може прикључивати на мрежу фекалне канализације и обрнуто.

У циљу заштите од поплава од високих нивоа подземних вода и од вишка атмосферских вода, потребно је редовно одржавати канале и пропусте дуж канала за одводњавање;

У предметне канале дозвољено је испуштати само условно чисте атмосферске воде или пречишћене отпадне воде до нивоа II класе вода, а у зони ширине минимум 5.00m' мерено од врха косине канала не могу се градити објекти, садити дрвеће, постављати ограде, како би се омогућио пролаз радне механизације по радно – инспекционој стази за редовно одржавање канала.

Извођење радова на реконструкцији, санацији, инвестиционом, редовном одржавању и евентуалној доградњи отворене каналске мреже вршити у складу са техничком и другом документацијом на основу водних услова и сагласности надлежних институција, а у складу са техничким прописима за пројектовање, извођење и одржавање ове врсте и класе објекта.

Бањско рекреативни центар „Русанда“

Снабдевање водом омогућено је на два начина. Стамбени објекти, угоститељски и спортски објекти се снабдевају водом из насељског водовода, док се бањски блок снабдева водом из сопственог бунара, који је повезан са мрежом водовода у насељу. У бањском делу постоји хидрантска мрежа.

Одвођење фекалних отпадних вода - отпадна вода бањског блока се преко постојећег „путокс-а“ после пречишћавања одводи у канализациону мрежу насеља. Објекти угоститељства и спортски објекти су прикључени на изграђену канализациону мрежу.

Одвођење атмосферских отпадних вода - одвођење атмосферске воде се врши отвореним каналима уз главну саобраћајницу, док се са осталих површина атмосферска вода одводи слободним падом, према језеру „Русанда“.

Планска решења урађена су у складу са:

- Законом о планирању и изградњи („Сл.гласник РС“ бр.72/09, 81/09 64-10-Одлука УС и 24/11, 121/12, 42/13-Одлука УС, 50/13-Одлука УС, 98/13 Одлука УС , „Сл.гласник РС“ бр .132/14, 145/14, 83/2018, 31/2019 и 37/2019-др.закон)
- Законом о водама („Сл гласник РС“ 30/10 , 93/12 и 101/2016, 95/2018 и 95/2018-др.закон)
- Законом о санитарном надзору (Сл гласник РС 125/04)
- Уредбом о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде роковима за њихово достизање („Сл гласник РС“ 67/11, 48/12 и 1/2016)
- Уредбом о граничним вредностима приоритетних хазардских супстанци које загађују површинске воде и роковима за њихово достизање („Сл.гласник РС“ бр.24/2014)
- Правилник о начину и условима за мерење количине и испитивање квалитета отпадних вода и садржини извештаја о извршеним мерењима („Сл.гласник СРС“ 33/16)
- Правилник о опасним материјама у водама („Сл.гласник СРС“ 31/82)
- Уредбом о класификацији вода (“Сл гласник СРС“ 5/68)
- Уредбом о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање (“Сл гласник РС“ 50/12)
- Законом о заштити животне средине („Сл гласник РС“135/2004 и 36/2009, 72/2009-др.закон, 43/2011 – одлука УС и 14/2016)
- Закон о управљању отпадом („Сл гласник РС“ 36/09, 88/10 и 14/2016)
- Правилник о начину одређивања и одржавања зона санитарне заштите изворишта водоснабдевања („Сл.гласник РС“ 92/08)

5.3.3.5 Електроенергетска инфраструктура

Дистрибутивни систем електричне енергије (ДСЕЕ)

Насеље Меленци се напаја из трафостанице ТС 110/35кV „Зрењанин 1“ и резервно из ТС 110/20кV „Нови Бечеј“ преко обрнуте трансформације 20/35кV путем далековода 35кV који напајају ТС 35/10,20кV „Меленци“. У ТС 35/10,20кV „Меленци“ су инсталисана два енергетска трансформатора 35/10 кV снаге 2,5 МВА и 35/20кV снаге 8МВА. У складу са дугорочном концепцијом преласка са трансформације 110/35/10/0,4кV на трансформацију 110/20/0,4кV планира се и реконструкција, односно прелазак целокупне 10кV мреже Меленаца за напајање 20кV напоном. Део средњенапонске мреже већ ради под 20кV напоном. То се односи како на објекте у надлежности ОДС, тако и на објекте у власништву трећих лица. Након реконструкције, односно преласка 10кV мреже Меленаца за напајање 20кV напоном два постојећа далековода 35кV ће прећи на рад под 20кV напоном, а 35/10,20кV „Меленци“ ће након потребне реконструкције постројења 10кV за рад под 20кV напоном, постала разводно постројење РП 20кV „Меленци“. На графичком прилогу бр.6 је приказано постојеће стање средњенапонске мреже насеља.

На постојећим објектима ДСЕЕ се врше радови на одржавању и реконструкцији у циљу очувања поузданог и сигурног напајања конзумног подручја.

Могућности електродистрибутивне мреже ће се развијати према потреби развоја конзума на подручју уз благовремено и планско опремање мреже.

За потребе опремања радних зона, предвиђена су техничка решења нових електродистрибутивних објеката за измештање постојеће електродистрибутивне мреже која прелази преко парцела радних зона и техничка решења нових електродистрибутивних објеката за потребе напајања конзума радних зона. Нови електродистрибутивни објекти су приказани на графичком прилогу бр.6 .

Преко локалитета радних зона прелазе делови траса надземних средњенапонских 35kV и 10kV водова. Потребно је планирати измештање одређених деоница тих објеката и то или подземно - каблирањем или надземно реконструкцијом зависно од детаљног пројектног решења. Укрштање и паралелно вођење се врши према одговарајућем пројекту, за чију израду је надлежан искључиво ОДС. Сва надземна укрштања, приближавања и паралелна вођења извести према Правилнику о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона од 1kV до 400kV („Сл. Лист СФРЈ“ БР. 65/88 и „Сл. Лист СРЈ“ БР. 18/92) Чланови 121 до 123. Трошкове измештања електродистрибутивних објеката сноси инвеститор опремања радних зона. Потребно је да се након израде пројеката објеката радних зона, инвеститор истих обрати ОДС са захтевом за уговарање израде инвестиционо-техничке документације измештања као и радова на измештању предметних електродистрибутивних објеката. Неопходно је планирати како надземне, тако и подземне коридоре за пролазак будућих кабловских водова кроз радне зоне.

За потребе напајања будућих објеката у радним зонама (и трајних и привремених) планира се напајање искључиво подземном кабловском мрежом на средњем напону уз остављање простора за трафостанице типа монтажано-бетонске, а на ниском напону подземном кабловском мрежом или самоносивим кабловским снопом на бетонским 9m стубовима. Из исте трафостанице је могуће напајање јавне расвете радних зона канделаберског типа или заједно у склопу нисконапонске електродистрибутивне мреже широке потрошње са самоносивим кабловским снопом на бетонским 9m стубовима. Услови за потребе напајања будућих објеката у радним зонама се дају посредством надлежног органа кроз обједињену процедуру као Услови за пројектовање и прикључење, у зависности од захтеване максималне снаге и положаја објеката.

Трасе нове електродистрибутивне мреже се планирају по јавној површини у коридорима уз осталу инфраструктуру. Прикључци појединих објеката се изводе као кабловски уз коришћење слободностојећих ормана мерног места изведених у полиестерском кућишту постављених на армирано-бетонском постољу. Поред слободностојећих ормана мерног места обавезно предвидети и слободностојеће ормане јавног осветљења типа „Новосадски“.

На графичком прилогу је приказана постојећа електродистрибутивна мрежа са назначеним местима укрштања и предлогом нове електродистрибутивне мреже.

- Објекат 1: Овај објекат је у фази пројектовања. Гради се за побољшање напајања широке потрошње насеља и за напајања постојеће радне зоне. Састоји се од изградње мешовитог вода 20 и 0,4kV у улици Ђуре Даничића на место постојећег нисконапонског вода 0,4kV и стубне трафостанице 20/0,4kV код раскрснице са Његошевом;
- Објекат 2: Гради се за напајања радне зоне. Састоји се од изградње гвоздено-решеткастог стуба мешовите мреже 20 и 0,4kV у улици Жељезничка, средњенапонског кабла 20kV и монтажано-бетонске трафостанице 20/0,4kV уз регулациону линију парцеле радне зоне;
- Објекат 3: Гради се у циљу уклањања постојећег средњенапонског далековода 20kV који прелази преко радне зоне. Састоји се од изградње гвоздено-решеткастог стуба далековода 20kV у траси постојећег далековода, средњенапонског далековода 20kV две деонице, кабловског укрштања са железничком пругом путем реконструкције постојеће деонице средњенапонског далековода 10kV, изградњом комплетно новог далековода, реконструкције постојеће стубне

- трафостанице „33 ОКАЊ“ број 812 10/0,4kV на 20/0,4kV и демонтаже постојећег средњенапонског далековода 10kV;
- Објекат 4: Гради се за напајање радне зоне. Састоји се од изградње растављача на будућој стубној трафостаници предвиђеној изградњом Објекта 1, средњенапонских каблова 20kV и монтажано-бетонске трафостанице 20/0,4 kV уз регулациону линију парцеле радне зоне;
  - Објекат 5: Гради се циљу уклањања постојећег средњенапонског далековода 35kV који прелази преко радне зоне. Састоји се од изградње гвоздено-решеткастих стубова далековода 35kV у траси постојећих далековода, средњенапонских деоница кабла 35kV уз регулациону линију парцеле радне зоне од будућих гвоздено-решеткастих стубова до ТС 35/10,20kV „Меленци“ и демонтаже деоница постојећег средњенапонског далековода 35kV;
  - Објекат 6: Гради се циљу уклањања постојећег средњенапонског далековода 20kV који прелази преко радне зоне. Састоји се од изградње гвоздено-решеткастог стуба далековода 20kV у траси постојећег далековода, средњенапонске деонице кабла 20kV уз регулациону линију парцеле радне зоне од будућег гвоздено-решеткастог стуба до ТС 35/10,20 kV „Меленци“ и демонтаже деоница постојећег средњенапонског далековода 20 kV;
  - Објекат 7: Састоји се од изградње огранка мешовитог вода 20 и 0,4 kV од постојећег гвоздено-решеткастог стуба мешовите мреже 20 и 0,4 kV у улици Брцански Живе до будуће стубне трафостанице 20/0,4 kV према радној зони.

Правила грађења за ДСЕЕ

Трасе нове електродистрибутивне мреже планирати по јавној површини уз постојеће и будуће саобраћајнице у коридорима уз осталу инфраструктуру са обе стране саобраћајнице. Предвидети могућност укрштања енергетских и оптичких водова са саобраћајницама према указаној потреби. Предвидети пролаз енергетских и оптичких каблова кроз објекте у оквиру саобраћајница.

Средњенапонски водови се граде као подземни кабловски, изузетно као надземни на бетонским и гвоздено-решеткастим стубовима са голим проводницима на висећим изолаторима или СКС-ом. У рову са подземним водовима и на стубовима надземних водова предвидети оптичке водове

Трафостанице 20/0,4kV се планирају као засебни објекти - монтажано-бетонске првенствено намењене за примену у кабловској-подземној средњенапонској и нисконапонској мрежи и стубне првенствено намењене за примену у надземној средњенапонској и нисконапонској мрежи. Изградња стубних трафостаница се дозвољава само у склопу надземне мреже.

Нисконапонски водови се граде као надземни и подземни. Надземни водови се граде на бетонским и гвозденорешеткастим стубовима са голим проводницима или СКС-ом, а подземни водови се граде кабловима.

У случају потребе измештања постојећих електродистрибутивних објеката сва измештања извршити трасом кроз јавну површину уз остављање коридора и резервних цеви тамо где је то потребно. Потребно је планирати измештање одређених деоница тих објеката и то или подземно - каблирањем или надземно реконструкцијом зависно од детаљног пројектног решења. Укрштање и паралелно вођење се врши према одговарајућем пројекту, за чију израду је надлежан искључиво ЕПС Дистрибуција ЕД „Зрењанин“.

Приликом одређивања траса за надземне и подземне водове потребно је уважити заштитни појас дефинисан чланом 218. Закона о Енергетици („Сл. гласник РС“ бр. 145/14). Уколико постоји потреба за изградњом објеката у заштитном појасу неопходно је од надлежног оператера дистрибутивног система исходovati посебне услове. Забрањује се садња дрвећа у постојећим и планираним коридорима електродистрибутивне мреже. Потребно је водити рачуна о постојећим и планираним објектима у непосредној околини ТС20/0,4kV због расплета подземних и надземних водова,

заштитног уземљења око трафостанице и потребне слободне површине земље за постављање радног уземљења.

Далеководи 110 kV су у надлежности оператора преносног система ЕМС.

Трасе далековода:

1. 110kV бр. 143 ТС Кикинда 1 – ТС Зрењанин 2
2. 110kV бр. 142/3 ТС Нови Бечеј – ТС Зрењанин 2,

Који су у власништву ЈП „Електропривреда Србије“, једним својим делом укрштају са обухватом и/или налазе се у близини обухвата предметног Плана.

Према плану развоја преносног система републике Србије за период од 2015. године до 2024. године и у Плану инвестиција, који су израђени од стране ЈП „Електропривреда Србије“ у обухвату и у непосредној близини предметног обухвата није планирана изградња електроенергетске инфраструктуре која би била у власништву ЈП „Електропривреда Србије“.

Услови прикључења на ДСЕЕ

Услове, начин и место прикључења на ДСЕЕ дефинише надлежни оператор дистрибутивног система у складу са плановима развоја ДСЕЕ, законским и другим прописима. У обухвату плана, у складу са потребама будућих и постојећих корисника ДСЕЕ, предвидети изградњу објеката ДСЕЕ средњенапонских водова, расклопних постројења, трафостаница 20/0,4kV и нисконапонских водова. Прикључење корисника на ДСЕЕ се планира на средњенапонском нивоу (20kV) и на нисконапонском нивоу (0,4kV) у зависности од захтеване снаге и потреба корисника.

Прикључци објеката који захтевају коришћење сопствене трафостанице (20/0,4kV) корисника се граде подземном кабловском мрежом на средњем напону уз остављање простора за трафостаницу типа монтажано-бетонска или за одговарајуће грађевинско разводно постројење (у које се смешта искључиво средњенапонско постојење 20kV са мерењем) које се гради уз регулациону линију парцеле корисника са могућношћу приступа просторији са средњенапонским постојењем 20kV са јавне површине (подземни кабл 20kV и постројење 20kV постају власништво оператора ЕПС Дистрибуција) и са обезбеђењем права пролаза у корист оператора на средњем напону у склопу средњенапонског постројења. Прикључци снаге преко 43,47kW са везивањем у напојној дистрибутивној трафостаници (20/0,4kV) се граде искључиво као кабловски подземни уз коришћење слободностојећих ормана мерног места изведених у полиестерском кућишту постављених на армирано-бетонском постољу са кабловском прикључном кутијом у истом и са постављањем ормана мерног места у регулационој линији парцеле корисника. Прикључци типски снаге до 43,47kW са прикључењем са нисконапонске мреже (трајни и привремени), уз проверу задовољења напонских прилика, се граде искључиво као кабловски подземни уз коришћење слободностојећих ормана мерног места изведених у полиестерском кућишту постављених на армирано-бетонском постољу са постављањем ормана мерног места у регулационој линији парцеле корисника или на јавној површини у траси мреже на или поред прикључног стуба надземне мреже или поред прикључног дистрибутивног разводног ормана подземне кабловске мреже. Из исте трафостанице је могуће напајање јавне расвете канделаберског типа или заједно у склопу нисконапонске електродистрибутивне мреже широке потрошње са самоносивим кабловским снопом на бетонским 9m стубовима. За потребе напајања Јавне расвете, у непосредној близини постојећих и/или будућих трафостаница, на јавној површини предвидети локације за смештај ормана мерног места јавне расвете тип ПОММ-2/Х на типском слободностојећем армирано-бетонском постољу са КПК типа ЕВ-1П и разводног ормана јавног осветљења (РОЈО).

Услови за потребе напајања будућих објеката се дају посредством надлежног органа кроз поступак обједињене процедуре као Услови за пројектовање и прикључење, у зависности захтеване максималне снаге, положаја објеката.

Правила грађења за електроенергетску инфраструктуру

Целокупну електроенергетску мрежу градити на основу главних пројеката у складу са важећим законским прописима.

Објекти становања и остали објекти морају имати обезбеђено снабдевање електричном енергијом са јавне мреже индивидуално решено.

Прикључци објеката на електроенергетску мрежу граде се на основу услова прибављених од власника јавне инфраструктурне мреже.

Правила за изградњу надземне и подземне електроенергетске мреже

Трасе нове електродистрибутивне мреже планирати по јавној површини уз постојеће и будуће саобраћајнице у коридорима, уз осталу инфраструктуру са обе стране саобраћајнице. Предвидети могућност укрштања енергетских и оптичких водова са саобраћајницама према указаној потреби. Предвидети пролаз енергетских и оптичких каблова кроз објекте у оквиру саобраћајница.

Нисконапонски водови се граде као надземни и подземни. Надземни водови се граде на бетонским и гвозденорешеткастим стубовима са голим проводницима или СКС-ом, а подземни водови се граде кабловима.

Правила за укрштање и паралелно вођење карактеристичних објеката инфраструктуре са електродистрибутивним објектима

Обезбедити довољну удаљеност од темеља надземних електродистрибутивних објеката, да би се сачувала њихова статичка стабилност, и од уземљења стубова мреже и трафостаница која се налазе прстенасто положена на растојању 1m од спољашњих ивица истих и на дубини од 0,5 до 1m.

Приближавање и укрштање енергетског и телекомуникационог (ТК) кабла

Дозвољено је паралелно вођење енергетског и телекомуникационог (ТК) кабла на међусобном размаку од најмање (SRPS N.C0.101):

- 0,5 m за каблове 1 kV, 10 kV и 20 kV;
- 1 m за каблове 35 kV и 110 kV.

Укрштање енергетског и ТК кабла врши се на размаку од најмање 0,5 m. Угао укрштања треба да буде:

- у насељеним местима: најмање 30°, по могућству што ближе 90°;
- ван насељених места: најмање 45°.

Енергетски кабл се, по правилу, поставља испод ТК кабла.

Уколико не могу да се постигну размаци, на тим местима се енергетски кабл провлачи кроз заштитну цев, али и тада размак не сме да буде мањи од 0,3m.

Ограничења (дозвољени размаци и углови укрштања) се односе само на ТК кабл са упоредним симетричним жичним проводницима (NF кабл). ТК кабл који служи само за потребе електродистрибуције (заштита кабловског вода, МТК, управљање, надзор итд.) може да се полаже у исти ров са енергетским каблом.

Оптички кабл се обавезно полаже заједно са кабловским водом 110kV или са кабловским водом 35kV. Оптички кабл или полиетиленска (PE) цев кроз коју би се накнадно положио оптички кабл

може да се положи и заједно са кабловским водом 10kV или 20kV, ако је својим интерним стандардом, пројектом или сличним документом тако одредила надлежна дистрибутивна компанија.

Приближавање и укрштање енергетских каблова са цевима водовода и канализације

Није дозвољено паралелно вођење енергетских каблова испод или изнад водоводних и канализационих цеви (паралелно вођење у вертикалној равни). Најмањи размак енергетског кабла од водоводне или канализационе цеви при паралелном вођењу у хоризонталној или косој равни треба да износи:

- за каблове 110 kV: 2m за цев пречника већег од $\varnothing$ 200mm и 1,5m за цев мањег пречника;
- за каблове 35 kV: 0,5m;
- за остале каблове: 0,4m.

Поред испуњења захтева о најмањим размацима, код паралелног вођења у косој равни најближа тачка енергетског кабла, пројектована на хоризонталну раван у нивоу водоводне или канализационе цеви, мора да буде удаљена од ових инсталација најмање 0,5m за кабл 110kV и 0,3m за остале каблове, колико износе сигурносни размаци због обављања радова.

При укрштању, енергетски кабл може да буде положен испод или изнад водоводне или канализационе цеви на растојању од најмање:

- за каблове 110 kV: 0,5m;
- за каблове 35 kV: 0,4m;
- за остале каблове: 0,3m.

Уколико не могу да се постигну размаци, на тим местима енергетски кабл се провлачи кроз заштитну цев, али и тада размаци не смеју да буду мањи од 0,5m за кабл 110kV и 0,3m за остале каблове.

Приближавање и укрштање енергетских каблова са гасоводом

Није дозвољено паралелно вођење енергетских каблова испод или изнад гасовода (паралелно вођење у вертикалној равни).

Најмањи размак енергетског кабла од гасовода при укрштању или паралелном вођењу у хоризонталној или косој равни треба да износи:

- за кабл 110 kV: 1,5m при укрштању и 2m при паралелном вођењу;
- за остале каблове: 0,8m у насељеном месту и 1,2m изван насељеног места.

Претходни размаци могу да се смање на 1m за кабл 110kV и 0,3m за каблове нижих напона ако се кабл провуче кроз заштитну цев дужине најмање 2m са обе стране места укрштања или целом дужином паралелног вођења. Поред испуњења захтева о најмањим размацима, код паралелног вођења у косој равни најближа тачка енергетског кабла, пројектована на хоризонталну раван, мора да буде удаљена од гасовода најмање 0,5m за кабл 110kV и 0,3m за остале каблове, колико износе сигурносни размаци због обављања радова.

Међусобно приближавање и укрштање енергетских каблова

Међусобни размак НН и СН енергетских каблова при паралелном вођењу у истом кабловском рову одређује се на основу дозвољеног струјног оптерећења, примењене кабловске постелице и броја каблова, али не сме да буде мањи од 0,07m. Да се обезбеди да се у рову каблови међусобно не додирују, дуж целе трасе се између каблова поставља низ опека, које се монтирају насатице на међусобном размаку од 1 m. Полагање у исти ров најмање два кабла 110kV, као и полагање више НН и/или СН каблова у више нивоа (на пример: на изласку из трансформаторске станице). Није дозвољено паралелно вођење енергетског кабла 110kV испод или изнад НН, СН или 110kV кабла (паралелно вођење у вертикалној равни). Најмањи размак енергетског кабла 110 kV од постојећег

НН, СН или 110 kV кабла при укрштању или паралелном вођењу у хоризонталној или косој равни треба да износи:

- за кабл 110 kV: 1,0 m при укрштању и 1,5 m при паралелном вођењу;
- за остале каблове: 0,5 m при укрштању и 1,0 m при паралелном вођењу.

Код паралелног вођења у косој равни најближа тачка енергетског кабла 110kV, пројектована на хоризонталну раван у нивоу постојећег кабла нижег напона, мора да буде удаљена од кабла нижег напона најмање 0,5m, колико износи сигурносни размак због обављања радова. Уколико се предвиђени размаци не могу да одрже, енергетски кабл 110 kV се полаже у слој постелице од специјалне мешавине.

Растојање од прикључног стуба до места прикључка на објекту не треба да буде веће од 30m. Ако је нисконапонска мрежа подземна, кућни прикључак може бити само подземан, а ако је нисконапонска мрежа надземна, кућни прикључак може бити надземни или подземни.

Код индивидуалних потрошача мерно место може да буде на граници парцеле у засебном орману или на фасади објекта.

Правила грађења за трафо станице

- Трафо станице градити као зидане, монтажно-бетонске (МБТС) и стубне (СТС) за рад на 20 kV напонски ниво;
- Могуће је проширење и реконструкција постојећих трафо станице;
- Највећи број трафо станица градиће се на локацијама где је планирано становање због повећања инсталисане снаге, као и објектима јавне намене и пословним центрима, а највише у радним зонама;
- Површина резервисана за изградњу зидане или МБТС треба да буде око 30m², минимална удаљеност од других објеката треба да буде 3m;
- СТС се може градити у линији постојећег надземног вода или ван њега на парцели власника (корисника), најмање 3m од стамбених и других објеката.
- За објекте типске трансформаторске станице 10/0,4 kV, 20/04 kV и водови напонског нивоа 10(20) kV могуће је изградња у складу са законом о планирању и изградњи, правилницима и уредбама, иако нису дати у графичком прилогу.

Јавно осветљење

Јавно осветљење се састоји од функционалног осветљења саобраћајница, пешачке стазе и осветљења паркова. Мрежа јавног осветљења је делом каблирана (у зони центра и у парковима) али је већим делом ваздушна на стубовима НН мреже.

Правила грађења за јавно осветљење

- Стубови и светиљке јавног осветљења у заштићеним зонама, амбијенталним целинама, парковима, морају бити саставни део архитектонског пројекта поштујући препоруке СІЕ и у заштићеним зонама, услове Завода за заштиту споменика културе.
- Из исте трафостанице је могуће напајање јавне расвете канделаберског типа или заједно у склопу нисконапонске електродистрибутивне мреже широке потрошње са самоносивим кабловским снопом на бетонским 9 m стубовима.
- Сви стубови засебне мреже морају имати антикорозивну заштиту као и заштиту од опасног напона додира (уземљење);
- Код ново постављених (или замењених) светиљке у циљу енергетске ефикасности требаводити рачуна о избору светлосног извора;

- За потребе напајања Јавне расвете, у непосредној близини постојећих и/или будућих трафостаница, на јавној површини предвидети локације за смештај ормана мерног места јавне расвете тип ПОММ-2/Х на типском слободностојећем армирано-бетонском постољу са КПК типа ЕВ-1П и разводног ормана јавног осветљења ССРОЈО.
- За расветна тела користити натријумове светиљке високог притиска или са металхалогеним сијалицама, односно расветна тела у складу са новим технологијама развоја (ЛЕД светиљке);
- Ново постављене (или замењене) светиљке морају да буду у складу са прописима СІЕ за адекватну област (осветљење саобраћајница, пешачких зона, паркова).
- У случају каблирања НН мреже, стубови НН мреже који имају на себи и мрежу јавног осветљења и светиљке јавног осветљења, се не могу уклањати, све док се не изгради ново јавно осветљење на челичним стубовима који морају имати антикорозивну заштиту.
- Стубови и канделабри јавног осветљења се постављају уз регулациону линију или 0.3m од ивичњака, а није дозвољено њихово постављање изнад других подземних инсталација и средином тротоара.
- У случају осветљења саобраћајница или пешачких стаза, стубови јавног осветљења имају предност у односу на зеленило, што значи да дрворед мора да буде удаљен најмање 3m од осе стубова јавног осветљења.

5.3.3.6 Електронске комуникације

Фиксна телефонија

Телеком Србије не постојећем локалитету поседује следеће међумесне каблове:

1. Зрењанин-Меленци-Кикинда (оптички кабел)
Зрењанин-Меленци (II) (оптички кабел)
Меленци-Нови Бечеј (оптички кабел)
2. Приводни оптички кабел за Меленце (оптички кабел)

Телеком Србије поседује и крајњу дигиталну централу.

У области фиксних телекомуникационих мрежа и поштанског саобраћаја се не планира проширење капацитета.

Мобилна телефонија

У насељу приступна телекомуникациона мрежа је тренутно довољног капацитета и постоје услови за пружање широкопојасних услуга (ADSL, VDSL, IPTV,...) корисницима.

Телеком Србија на предметном локалитету тренутно има две активне базне станице, ВИП има једну и планирано је постављање још једне.

Телеком Србија:

Дугорочним планом развоја приступне телекомуникационе мреже предвиђена је реконструкција, а по потреби и проширење капацитета постојећих приступних мрежа. Планирана је и, по потреби, уградња мултисервисних приступних чворова у уличним кабинетима. У сврху извођења наведених радова, потребно је предвидети трасе телекомуникационих инсталација са обе стране улице у насељеном месту.

Дугорочним планом развоја предузећа предвиђена је изградња оптичких каблова у зони магистралних, регионалних и локалних путева те је стога потребно планирати телекомуникациони коридор уз све путеве који повезују насељена места без обзира на ранг пута.

Тренутни тренд је постављање већег броја базних станица мање снаге, које имају и мањи утицај на животну средину. Дугорочним планом развоја транспортне мреже предвиђено је повезивање свих постојећих и планираних базних станица подземним оптичким кабловима.

Услуге интернета

У наредном периоду интензивираће се увођење нових технологија које ће значајно повећати приступну брзину тако да се омогући што квалитетнији приступ интернету и дигитални пренос видео сигнала. Развој треба усмерити пре свега на широкопојасни приступ и кабловски интернет.

Кабловско дистрибутивни системи

КДС погодан за повезивање главних градских структура, за повезивање градског насеља и осталих насељених места за коришћење свих интерактивних сервиса (интернет, даљинско читавање потрошње гаса, електричне и топлотне енергије, праћење и регулисање саобраћаја, телебанкарство, даљински видео надзор, разни програмски пакети према жељи корисника итд).

Правила грађења за инсталације електронске комуникације

Фиксна телефонија

Општи услови и принципи грађења за телекомуникационе мреже фиксне телефоније су:

- Прикључке објеката градити на основу услова прибављених од власника инфраструктурне мреже;
- Дубина полагања ТТ каблова треба да буде најмање 0,80m на подручју насеља;
- Ако постоје постојеће трасе, нове телекомуникационе каблове полагати у исте;
- ТТ мрежу полагати у уличним зеленим површинама (удаљеност од високог растине мин. 1,5m) поред саобраћајница на растојању најмање 1m од саобраћајница или поред пешачких стаза. Ако улица нема тротоар, каблови се полажу на 0,5m од регулационе линије;
- Уколико није могуће другачије, каблови се могу полагати и испод тротоара, али у том случају обавезно у кабловској канализацији;
- Све заштитне цеви и шахте у којима се полажу водови извести благовремено при изградњи саобраћајница и тротоара, да се накнадно не би прекопавало;
- При укрштању са саобраћајницама, каблови морају бити постављени у заштитне цеви, а угао укрштања да буде 90°;
- У оправданим случајевима је телефонске каблове могуће полагати и у „Микроровове“ ;
- Мрежу полагати у супротној страни улице од планиране или изведене електроенергетске мреже увек где је то могуће;
- Телекомуникациона подземна мрежа се може градити са обе стране улице;
- Ако се у истом рову полажу и водови других инсталација, морају се задовољити минимална прописана растојања заштите;
- При паралелном вођењу са електроенергетским кабловима најмање растојање мора бити 0,50m за каблове напона до 10kV и 1m за каблове преко 10 kV;
- При укрштању са гасоводом, водоводом и канализацијом, вертикално растојање мора бити веће од 0,30m, а при приближавању и паралелном вођењу 0,50m.

Мобилна телефонија

Општи услови и принципи уређења за телекомуникационе мреже мобилне телефоније су:

- Постојећи објекти базне станице се задржавају уколико су усклађени са свим важећим законским прописима, уредбама и правилницима.

- Нове базне станице се могу постављати на одговарајућим објектима у радним зонама у оквиру објекта или комплекса или у зонама утилитарног зеленила.
- Нове базне станице се постављају на основу Закона и на основу Правилника о изворима нејонизирајућих зрачења од посебног интереса, врстама извора, начину и периоду њиховог испитивања.

Општи услови и принципи грађења за телекомуникационе мреже мобилне телефоније су:

- Уколико се базна станица поставља у засебном комплексу, исти мора бити ограђен;
- Објекат за смештај опреме може бити зидани, монтажни или смештен на стубу; Напајање базних станица електричном енергијом решити са нисконапонске дистрибутивне мреже.

Кабловско дистрибутивни систем

Приликом пројектовања, реконструкције, изградње и одржавања КДС-а или његових делова применити одредбе Закона о телекомуникацијама, Статута Републичке агенције за телекомуникације (Сл. гласник РС, бр. 78/2005) и Техничких услова за кабловске дистрибутивне мреже (Рател, 22.09.2009.) као и остале важеће законске одредбе.

Услови за изградњу примарне КДС мреже:

Услови за изградњу антенских стубова и постављање антена:

- За постављање антена важе исти услови као за базне станице.

Услови за изградњу дистрибутивне мреже:

Дистрибутивна мрежа је у оквиру подручја просторне целине где водове КДС мреже треба полагати истим трасама као водове фиксне телефоније. За ове водове важе исти услови као за мрежу фиксне телефоније и додатно:

- Ваздушна КДС мрежа се може постављати на постојеће стубове електроенергетске и ТТ мреже као и на стубове јавног осветљења уз сагласност власника исте односно на властите стубове на основу прибављене дозволе;

Општи услови за постављање КДС опреме на стубовима јавног осветљења:

- Водове кабловске дистрибутивне мреже по правилу постављати на стубове тако да буду постављени на страни стуба према регулационој линији
- За фиксирање каблова користити обујмице са шелнама и гуменом подлошком ради заштите стубова.
- Постављање шелни и затега вршити тако, да се ни у ком случају не буши стуб
- Не могу се предвидети више од два прикључка кабловске дистрибутивне мреже са једног стуба
- Уколико постоји потреба за више од два прикључка потребно је исте формирати тако да је омогућен несметан приступ за одржавање светиљке јавног осветљења. Исти услови важе ако је на истом стубу и НН мрежа (груписање и постављање под углом од 90°),
- Уколико на стубу јавног осветљења постоји и НН мрежа, каблове КДС мреже поставити на размаку од 1m испод НН мреже.
- Одстојање најнижег кабла КДС-а од површине тла треба да износи најмање 5m.
- На прелазима преко улица иста висина треба да износи најмање 5m при најнеповољнијим температурним условима;
- Најмање растојање од најнижих проводника електроенергетске мреже мора бити 1m;
- На траси примарне кабловске мреже, могуће је поставити подземне шахтове или надземне самостојеће стубиће који не смеју да ометају саобраћај.
- Оптичке чворове поставити у ормариће, односно слободностојеће ормане од изолационог материјала степена заштите минимално IP 54 са бравом за закључавање;

- Слободностојећи ормани се постављају на основу прибављене дозволе тако да не ометају саобраћај и прилаз објектима;
- Слободностојећи ормани се не могу постављати изнад постојеће подземне инфраструктуре.

Радио дифузни системи

За правилну изградњу радиодифузног система неопходно је:

- За све радио-релејне коридоре израдити елаборат заштите слободних радио-релејних коридора;
- У свим пословним, стамбено-пословним и стамбеним објектима (са више од 3 стамбене јединице) планирати заједничке антенске системе (ЗАС);
- Инвеститор изградње ЗАС дужан је да за сваки објекат прибави услове за израду техничке документације од РДУ Радио Телевизије Србије;
- За потребе техничког прегледа објеката и издавања употребне дозволе за ЗАС и КДС, мора се извршити преглед исправности изведених инсталација, а инвеститор је дужан да обезбеди сертификат о исправности тих система (Правилник о садржини и начину вршења техничког прегледа објеката и издавању употребне дозволе (члан 11., став 2., тачка 3.Сл. гласник РС, бр. 111/2003.);

Радио релејне везе

РТС на простору обухвата Плана нема и не планира изградњу објеката везаних за систем радио и телевизије.

5.3.3.7 Термоенергетска инфраструктура

Термоенергетски објекти

За задовољење потреба за топлотном енергијом корисници простора могу градити сопствене енергетске објекте у којима се као основни енергент користи природни гас или се топлотна енергија добија коришћењем појединих облика Обновљивих Извора Енергије (ОИЕ) а нарочито енергије сунца и геотермалне енергије. Постојећи системи се задржавају, уз потребне реконструкције и редовно одржавање. Нови садржаји ће се снабдевати у складу са потребним капацитетима.

Гасоводи за транспорт $p_{\max} \geq 16$ (bar) и дистрибуцију природног гаса $p_{\max} \leq 4$ (bar) на планом обухваћеном подручју су у целости завршени и њихов даљи развој ће се остваривати бољим искоришћењем расположивих капацитета, реконструкцијом или доградњом појединих деоница и изградњом пратећих објеката.

У случају недовољног капацитета постојећег гасовода за дистрибуцију природног гаса $p_{\max} \leq 4$ (bar), задовољење термоенергетских потреба будућих корисника простора вршити искључиво уз реконструкцију појединих деоница постојећег гасовода. Ревитализација гасовода или дела гасовода као и накнадно повећање радног притиска у постојећим гасоводима обавља се у складу са Српсим стандардима (SRPS). За преквалификацију гасовода у смислу накнадног повећања максималног радног притиска мора се израдити пројекат преквалификације.

Приликом изградње или реконструкције термоенергетске инфраструктуре и објеката придржавати се одговарајућих одредби закона о енергетици, закона о транспорту и дистрибуцији природног гаса, закона о ефикасном коришћењу енергије, закона о заштити од пожара, закона о заштити животне средине, и правилника о техничким нормативима донетих на основу ових закона.

Транспорт природног гаса $p_{\max} \geq 16$ (bar)

Изградња гасовода за транспорт природног гаса није предмет овог плана. Овај гасовод се може градити према правилима уређења и грађења дефинисаних Просторним планом Града Зрењанина,

Правилником о условима за несметан и безбедан транспорт природног гаса гасоводима притиска већег од 16 (bar) ("Службени гласник РС" бр. 37/13 и 87/15) и интерним правилима оператера транспортног система природног гаса.

Гасоводи за транспорт природног гаса имају заштитне зоне којима се штити безбедност гасовода и безбедност других објеката.

Грађење других објеката у зонама заштите гасовода за транспорт природног гаса се не може вршити без дозволе оператера транспортног система

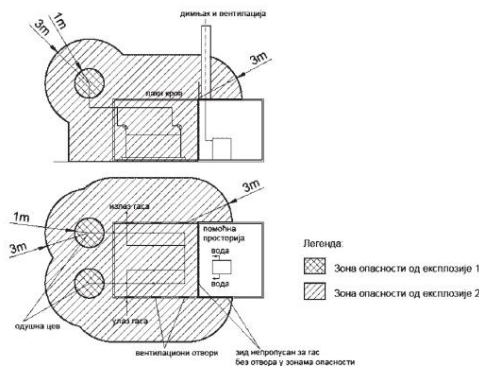
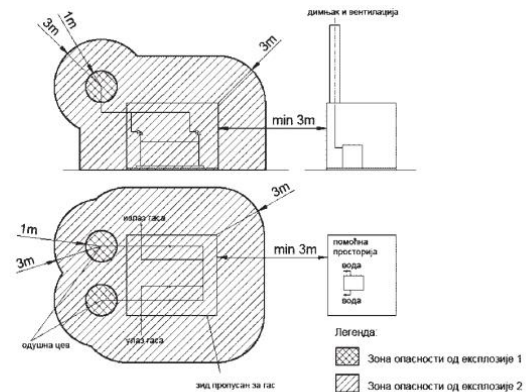
Главне Мерно Регулационе Станице (ГМРС)

За потребе изградње ГМРС може се формирати грађевинска парцела са приступом јавној површине. Величину парцеле одредити на начин да се простор угрожен од експлозија зоне опасности од експлозије свих објеката који припадају ГМРС налаз унутар парцеле.

Угрожени простор од експлозије је простор у коме је присутна, или се може очекивати присутност експлозивне смеше запаљивих гасова, пара или прашине са ваздухом, у таквим количинама које захтевају примену посебних мера ради заштите људи и добара, а нарочито примену посебних мера у погледу монтаже и употребе електричних уређаја, инсталација, алата, машина и прибора.

Према учесталости појављивања и трајању експлозивне атмосфере угрожене просторе треба класификовани су у складу са SRPS EN 60079-10-1.

Зоне опасности за објекте који су саставни део гасовода притиска мањег или једнаког 50 bar одређују се у складу са SRPS EN 60079-10-1 графички су приказане како следи.

ГМРС са помоћном просторијом у заједничком објекту

ГМРС са помоћном просторијом у одвојеним објектима

У зонама опасности, не смеју се налазити материје и уређаји који могу проузроковати експлозију, пожар и омогућити његово ширење.

У зонама опасности, забрањено је:

- 1) радити са отвореним пламеном;
- 2) уносити прибор за пушење;
- 3) радити са алатом и уређајима који могу, при употреби, изазвати варницу;
- 4) присуство возила која при раду погонског уређаја могу изазвати варницу;
- 5) коришћење електричних уређаја који нису у складу са прописом о опреми и заштитним системима намењеним за употребу у потенцијално експлозивним атмосферама;
- 6) одлагање запаљивих материјала;
- 7) држање материјала који су подложни самозапаљивању.

Извођење електричних, неелектричних инсталација и заштитних система у зонама опасности од експлозије врши се у складу са прописима и стандардима којима је уређена безбедност од пожара и експлозија у просторима угроженим експлозивним атмосферама.

У погледу функционалних захтева мерне станице морају бити у складу са SRPS EN 1776. У погледу функционалних захтева регулационе станице морају бити у складу са SRPS EN 12186. У погледу функционалних захтева мерно-регулационе станице морају задовољити услове прописане у оба стандарда.

Мерно - регулационе станице се у зависности од врсте и величине могу поставити:

- 1) у посебном објекту;
- 2) на отвореном простору;
- 3) под земљом.

Минимална растојање од других објеката су:

Грађевински и други објекти	MPC, MC и PC		
	Зидане или монтажне		На отвореном или под настрешницом
	≤ 30.000 m ³ /h	> 30.000 m ³ /h	За све капацитете
Стамбене и пословне зграде	15	25	30
Производне фабричке зграде и радионице			
Постројења, објеката за складиштење запаљивих и горивих течности и запаљивих гасова и станица за снабдевање горивом превозних средстава у друмском саобраћају, мањих пловила, мањих привредних и спортских ваздухоплова			
Електрични водови (надземни)	За све објекте		
	$1 \text{ kV} \geq U$		Висина стуба + 3 m*
	$1 \text{ kV} < U \leq 110 \text{ kV}$		Висина стуба + 3 m**
	$110 \text{ kV} < U \leq 220 \text{ kV}$		Висина стуба + 3,75 m**
	$400 \text{ kV} < U$		Висина стуба + 5 m**
Трафо станице	30	30	30
Државни путеви I реда, осим аутопутева	20	20	30
Државни путеви II реда	10		
Општински путеви	6	10	10

Водотокови	Изван водног земљишта		
Шеталишта и паркиралишта	10	15	20
Остали грађевински објекти	10	15	20

*али не мање од 10 m.

**али не мање од 15 m. Ово растојање се може смањити на 8 m за водове код којих је изолација вода механички и електрично појачана.

За зидане или монтажне објекте растојање се мери од зида објекта, а растојање од јавних путева мери се од спољне ивице земљишног појаса.

Сигурносни уређаји у ГМРС морају бити подешени тако да се спречи пораст притиска изнад предвиђеног максималног инцидентног притиска. Сигурносни уређаји за системе за регулацију притиска постављају се у складу са стандардом SRPS EN 12186,

На улазном гасоводу у мерно регулациону станицу, као и на свим излазним гасоводима из мерно регулационе станице морају се поставити противпожарне славине. Улазна и излазне противпожарне славине морају бити удаљене од мерно-регулационе станице најмање 5 m, а највише 100 m, и могу бити смештене и изван ограде.

Мерно - регулационе станице морају бити ограђене како би се спречио приступ неовлашћеним лицима. Ограда мерно-регулационе станице мора да обухвати зоне опасности и мора бити минималне висине 2 m. Уколико је мерно-регулациона станица на отвореном простору, са или без надстрешнице, ограда мора бити удаљена минимално 10 m од станице. Ако се мерно-регулациона станица налази у ограђеном простору индустријског објекта може бити и без сопствене ограде, али видно обележена таблама упозорења и заштићена од удара возила.

Мерно - регулационе станице могу да се граде уз зид грађевинског објекта. Кров и зид грађевинског објекта не смеју имати отворе и морају бити непропусни за гас у простору обухваћеном зонама опасности. Зид објекта мора имати минималну ватроотпорност од један час и мора онемогућавати прескок пожара.

Станице се не смеју градити на стамбеним зградама или уз њихове зидове.

Кровна конструкција објекта у који се поставља мерно - регулациона станица мора бити таква да у случају у натпритиска попусти пре зидова објекта.

Просторија објекта у којој се врши основно мерење и регулација притиска гаса мора бити одвојена од помоћних просторија објекта зидовима који не пропуштају гас и имају минималну ватроотпорност од један час.

Под помоћним просторијама се подразумевају просторије које су у функцији станице, а у њима се не врши основно мерење и регулација притиска гаса (котларница, просторија за телеметрију и сл.). Ако су ове просторије спојене кровном конструкцијом, мора се онемогућити продор гаса у помоћну просторију. Ако су ове просторије међусобно одвојене двоструким зидом, зидови који чине двоструки зид не морају бити непропусни за гас, али морају бити постављени на међусобном растојању од најмање 10 cm, са природном вентилацијом међупростора.

Зидови, подови, таванска и кровна конструкција објекта у који се поставља мерно регулациона станица морају бити изграђени од негоривог материјала и материјала без шупљина у којима би могао да се задржи гас.

Врата на спољним зидовима објекта у који се поставља мерно регулациона станица морају се отварати према спољној страни, а браве са унутрашње стране морају се отварати без кључева.

Просторија објекта у којој се врши основно мерење и регулација притиска не сме имати стаклене површине.

Пролази цеви и електричних водава кроз зидове непропусне за гас између просторија објекта у којој се врши основно мерење и регулација притиска гаса и помоћних просторија морају бити непропусни за гас.

Просторија објекта у којој се врши мерење протока гаса и регулација притиска гаса мора имати горње и доње вентилационе отворе за природно проветравање.

Вентилациони отвори морају бити постављени тако да спречавају скупљање гаса у просторији, при чему доња ивица доњег отвора мора бити смештена на висини од максимално 15 cm изнад пода, а горњи отвори на највишој тачки просторије.

Величина укупне површине вентилационих отвора одређује се прорачуном.

Површина доњих отвора мора бити минимално 80% од површине горњих вентилационих отвора.

Површина горњих вентилационих отвора, без обзира на прорачун не може бити мања од 1 % од површине пода просторије станице.

Вентилациони отвори морају бити опремљени са заштитном мрежицом са окцима до 1 cm².

Површина отвора је корисна површина без фиксних заштитних жалузина.

Електричне инсталације и уређаји се постављају по правилу ван зона опасности од експлозије. Ако је уградња у зонама опасности инсталација и уређаја условљена технолошким захтевима, уградња и извођење инсталација и уређаја морају се спровести на начин и по поступку који су утврђени посебним прописима.

Струјна кола за довод електричне енергије у објекат или у одељење објекта које је угрожено експлозивном смешом морају имати прекидач постављен на приступачно место које није угрожено том смешом или прекидач за искључење у главном струјном колу.

Уређаји и објекти морају бити заштићени од негативног утицаја услед атмосферског пражњења.

Уређаји и опрема морају бити уграђени тако да се онемогући појава статичког електрицитета који би могао да проузрокује паљење експлозивне смеше.

У циљу остваривања безбедног и несметаног преноса информација које се односе на корићење и одржавање неопходно је обезбедити систем за даљински надзор и управљање и систем веза за мерно-регулационе станице.

Систем за даљински надзор и управљање мерно-регулационе станице мора да обезбеди даљински пренос следећих података:

- 1) часовни и дневни проток природног гаса;
- 2) притисак на месту мерења протока природног гаса;
- 3) температуру на месту мерења протока природног гаса;
- 4) статус положаја (отворено/затворено) улазне противпожарне славине испред мерно-регулационе станице;
- 5) улазни и излазни притисак;
- 6) диференцијални притисак на сваком филтеру, ако се у мерно-регулационој станици врши филтрирање;
- 7) улазну и излазну температуру;
- 8) статус положаја (отворено/затворено) сваког сигурносног прекидног вентила;
- 9) притисак иза сваког степена регулације код вишестепених регулација;
- 10) положај контролног вентила за ограничење протока или притиска гаса, када такав вентил постоји на мерно-регулационој станици;
- 11) температура воде на улазу и излазу котларнице;
- 12) статус рада пумпе у котларници;
- 13) хемијски састав природног гаса тамо где постоје гасни хроматографи и ако постоје техничке могућности.

Систем за даљински надзор и управљање на мерно - регулационој станици треба да обезбеди управљање извршним органима вентила који имају техничку могућност за даљинско управљање, а у складу са захтевима оператора система.

У циљу остваривања безбедног и несметаног преноса информација које се односе на коришћење и одржавање неопходно је обезбедити телекомуникационе услуге за пренос података и говора са оператором транспортног система.

Приликом пројектовања и изградње ГМРС придржавати се одредби Правилника о условима за несметан и безбедан транспорт природног гаса гасоводима притиска већег од 16 bar ("Службени гласник РС" бр. 37/13 и 87/15) и интерних правила оператора транспортног система природног гаса.

Дистрибуција природног гаса

Дистрибуција природног гаса на планом обухваћеном подручју обавља се подземном цевоводима изграђених од челика или полиетилена (ПЕ) велике густине.

Дистрибуција и снабдевање природним гасом врши се у складу са планом развоја енергетских субјеката који учествују у дистрибуцији и снабдевању природним гасом потрошача на територији обухваћеној планом.

Надземно полагање гасовода од ПЕ цеви није дозвољено. Надземно полагање челичних гасовода дозвољено је само у кругу индустријских постројења (осим дела погона у којима се користе, прерађују и складиште експлозивне материје) а ван њиховог круга може се дозволити на мостовима, прелазима преко канала и водених токова.

Уколико је за дистрибутивни гасовод $4 \text{ (bar)} < p_{\text{max}} \leq 10 \text{ (bar)}$ од челичних цеви прибављена употребна дозвола за максимални радни притисак $p_{\text{max}} < 16 \text{ (bar)}$, који приликом испитивања на чврстоћу и непропусност покажу вредност која одговараја притиску веће вредности, може се користити као гасовод са већим радним притиском, при чему максимални радни притисак у гасоводу не може да буде већи од $p_{\text{max}} < 16 \text{ (bar)}$.

Нови и ревитализовани системи за дистрибуцију природног гаса, у зависности од величине система и у складу са законом којим се уређује заштита животне средине, морају да испуњавају минималне захтеве у погледу њихове енергетске ефикасности (минимални степен корисности и друго) према критеријумима које прописује влада Републике Србије.

За изградњу објеката за дистрибуцију природног гаса потребно је прибавити енергетску дозволу. Уз захтев за издавање енергетске дозволе, за изградњу нових или реконструкцију старих система или делова система за дистрибуцију природног гаса, инвеститор је дужан да као саставни део техничке документације приложи и елаборат о енергетској ефикасности система, којим се доказује да ће бити испуњен захтев о прописаној минималној енергетској ефикасности система, односно да ће планирани степен корисности тих система бити већи или једнак вредности прописаној актом надлежног министарства и Владе Републике Србије.

Јавна предузећа и друга привредна друштва која врше испоруку природног гаса купцима, дужна су да у мери у којој је то технички могуће, финансијски оправдано и пропорционално у односу на потенцијалне уштеде енергије, крајњим купцима природног гаса обезбеде уградњу уређаја за тачно мерење предате количине природног гаса који пружа податке о тачном времену предаје природног гаса.

Приликом подношења захтева за добијање дозволе за изградњу објеката за дистрибуцију природног гаса потребно је приложити мишљење оператора транспортног или дистрибутивног система са условима и могућностима њиховог прикључивања.

Енергетски субјекат који врши дистрибуцију природног гаса је дужан да спроводи мере безбедности и здравља на раду, мере заштите животне средине и мере заштите од пожара и експлозија у складу са законом, техничким и другим прописима.

Гасоводи за дистрибуцију природног гаса $p_{\max} \leq 4$ (bar), 4 (bar) < $p_{\max} \leq 10$ (bar) и 10 (bar) < $p_{\max} \leq 16$ (bar)

Трасу гасовода одредити на такав начин да је осигуран безбедан и поуздан рад дистрибутивног система, заштита људи и имовине уз спречавање могућих штетних утицаја околине на гасовод и гасовода на околину, у складу са актом надлежног оператера дистрибутивног система.

Гасовод мора да има могућност искључивања појединих деоница.

Гасовод се градит на земљишту у јавној својини, у регулационом појасу саобраћајница, у инфратруктурним коридорима.

Гасовод не сме пропуштати гас и мора бити довољно чврст да безбедно издржи дејство свих сила којима ће према очекивањима бити изложен током изградње, испитивања и коришћења.

За укрштање гасовода са јавним путевима потребно је прибавити услове управљача јавног пута. Ако се гасовод поставља испод путева прокопавањем, он се поставља и полаже без заштитне цеви, са двоструком антикорозивном изолацијом која се изводи у дужини од најмање 10 (m) са обе стране земљишног појаса. Ако се гасовод поставља испод путева бушењем, он се по правилу полаже кроз заштитну цев одговарајуће чврстоће.

Крајеви заштитне цеви која се поставља на прелазу гасовода испод насељских саобраћајница морају бити минимално 1,0 m од ивице крајње коловозне траке.

Крајеви заштитне цеви која се поставља на прелазу гасовода испод железничке пруге морају бити удаљени минимално 5,0 m са обе стране од оса крајњих колосека, односно 1,0 m од ножица насипа.

На једном од крајева заштитне цеви овавезна је уградња одушне цеви минималног пресека 50 mm.

Минимално растојање одушне цеви мерено од линија које чине крајње тачке попречног профила јавног пута ван насеља, на спољњу страну мора бити најмање 5,0 m, односно најмање 10,0 m од осе крајњег колосека железничке пруге. Минимално растојање одушне цеви мерено од ивице крајње коловозне траке насељских саобраћајница, на спољну страну мора бити најмање 3,0 m. У случају да је удаљеност регулационе линије од ивице крајње коловозне траке насељских саобраћајница мања од 3,0 m одушна цев се поставља на регулациону линију, али не ближе од 1,0 m.

Отвор одушне цеви мора бити постављен на висину од 2,0 m изнад површине тла и мора бити заштићен од атмосферских утицаја.

Минимална дозвољена хоризонтална растојања (m) ближе ивице цеви подземних гасовода до темеља стамбених објеката и објеката у којима стално или повремено борави већи број људи износе:

	$p_{\max} \leq 4$ (bar)	4 (bar) < $p_{\max} \leq 10$ (bar)	10 (bar) < $p_{\max} \leq 16$ (bar)
Гасовод од челичних цеви	1	2	3
Гасовод од ПЕ цеви	1	3	-

Ова растојања се могу изузетно смањити на минимално 1,0 m, при чему се не сме угрозити стабилност објеката и морају се применити прописане мере додатне заштите гасовода.

На укрштању гасовода са путевима, пругама, далеководима називног напона преко 35 kV, угао осе гасовода према тим објектима мора да износи између 60° и 90° .

На укрштању гасовода са насељских саобраћајницама, државним путевима I и II реда, угао према тим објектима по правилу мора да износи 90° , а тамо где је то технички оправдано, дозвољено је смањити га на минимално 60° .

Минимална дубина укопавања гасовода је 80 cm мерено од горње ивице гасовода а на местима укрштања са другим објектима, минимално износи:

- 100 cm до дна одводних канала путева и пруга;
- 135 cm до горње коте коловозне конструкције пута;
- 150 cm до горње ивице железничке пруге.

Од минималне дубине укопавања може се одступити уз навођење оправданих разлога за тај поступак при чему се морају предвидети повећане мере безбедности, али тако да минимална дубина укопавања не може бити мања од 50 cm.

Траса гасовода мора бити видно обележена посебним ознакама. Размак између ознака за обележавање гасовода не сме бити већи од 200 m на равном делу трасе. На сваком месту промене правца трасе морају бити постављане ознаке.

На пролазу гасовода испод путева и пруга са обе стране пролаза постављају се ознаке за обележавање трасе гасовода и знаци упозорења. Ознака проласка гасовода не сме се постављати на растојању мањем од 10 m од осе крајњег колосека железничке пруге, 1,0 m од спољње ивице коловоза и 5,0 m од осе насипа канала.

Висина покривног слоја цеви може максимално да износи 2,0 m на местима на којима конфигурација терена то захтева, на местима на којима може доћи до издизања тла услед смрзавања подземних вода, код водотокова и уколико постоји ризик од ерозије тла.

На растојању од 0,3 m до 0,5 m изнад горње ивице цеви гасовода у ров се мора поставити трака са одговарајућим упозорењима о гасоводу под притиском.

Минимална дозвољена растојања спољње ивице подземних челичних гасовода $10 \text{ (bar)} < p_{\text{max}} \leq 16 \text{ (bar)}$ и челичних и ПЕ гасовода $4 \text{ (bar)} < p_{\text{max}} \leq 10 \text{ (bar)}$ од других гасовода, инфраструктуре и других објеката износе:

	минимално дозвољено растојање (m)	
	укрштање	паралелно вођење
Гасоводи међусобно	0,20	0,60
Водовод и канализација	0,20*	0,40
Вреловод и топловод	0,30	0,50
Вреловод и топловод у проходним каналима	0,50	1,00
Нисконапонски и високонапонски ел.каблови	0,30	0,60
Телекомуникациони каблови	0,30	0,50
Водова технолошких флуида и хемијске индустрије	0,20	0,60
Резервоара и других извора опасности на станицама за снабдевање горивом превозних средстава у друмском саобраћају, мањих пловила, мањих привредних и спортских ваздухоплова	-	5,00
До извора опасности постројења и објеката за складуштење запаљивих и горивих течности укупног капацитета до 3 m^3	-	3,00
До извора опасности постројења и објеката за складуштење запаљивих и горивих течности укупног капацитета више од 3 m^3 а највише 100 m^3	-	6,00

До извора опасности постројења и објеката за складиштење запаљивих и горивих течности укупног капацитета преко 100 м ³	-	15,00
До извора опасности постројења и објеката за складиштење запаљивих гасова капацитета највише 10 м ³	-	5,00
До извора опасности постројења и објеката за складиштење запаљивих гасова капацитета већег од 10 м ³ а највише 60 м ³	-	10,00
До извора опасности постројења и објеката за складиштење запаљивих гасова капацитета већег од 60 м ³	-	15,00
До шахтова и канала	0,20	0,30
До високог зеленила	-	1,50

*гасовод се по правилу поставља изнад канализације. Уколико не постоји таква могућност, може се поставити и испод канализације уз обавезну примену додатних мера ради спречавања евентуалног продора природног гаса у канализацију.

Минимална дозвољена растојања спољње ивице подземних челичних и ПЕ гасовода $p_{\max} \leq 4$ (bar) од других гасовода, инфраструктуре и других објеката износе:

	минимално дозвољено растојање (m)	
	укрштање	паралелно вођење
Гасоводи међусобно	0,20	0,40
Водовод и канализација	0,20	0,40
Вреловод и топовод	0,30	0,50
Вреловод и топовод у проходним каналима	0,50	1,00
Нисконапонски и високонапонски ел.каблови	0,20	0,40
Телекомуникационих и оптичких каблова	0,20	0,40
Водова технолошких флуида и хемијске индустрије	0,20	0,60
Резервоара и других извора опасности на станицама за снабдевање горивом превозних средстава у друмском саобраћају, мањих пловила, мањих привредних и спортских ваздухоплова	-	5,00
До извора опасности постројења и објеката за складиштење запаљивих и горивих течности укупног капацитета до 3 м ³	-	3,00
До извора опасности постројења и објеката за складиштење запаљивих и горивих течности укупног капацитета више од 3 м ³ а највише 100 м ³	-	6,00
До извора опасности постројења и објеката за складиштење запаљивих и горивих течности укупног капацитета преко 100 м ³	-	15,00
До извора опасности постројења и објеката за складиштење запаљивих гасова капацитета највише 10 м ³	-	5,00
До извора опасности постројења и објеката за складиштење запаљивих гасова капацитета већег од 10 м ³ а највише 60 м ³	-	10,00
До извора опасности постројења и објеката за складиштење запаљивих гасова капацитета већег од 60 м ³	-	15,00
До шахтова и канала	0,20	0,30
До високог зеленила	-	1,50

Осим растојања од гасовода до постројења и објеката за складиштење запаљивих и горивих течности и гасова, минимална дозвољена растојања спољње ивице подземних челичних гасовода $10 \text{ (bar)} < p_{\max} \leq 16 \text{ (bar)}$ и челичних и ПЕ гасовода $4 \text{ (bar)} < p_{\max} \leq 10 \text{ (bar)}$ и подземних челичних и ПЕ гасовода $p_{\max} \leq 4 \text{ (bar)}$, могу се изузетно смањити на кратким деоницама гасовода дужине до 2,0 (м) уз примену физичког обезбеђења од оштећења приликом интервенција на гасоводу и предметном воду, али не мање од 0,2 m при паралелном вођењу.

Минимална хоризонтална растојања подземних гасовода од надземне електро мреже и стубова далековода износе:

Називни напон	минимално дозвољено растојање (m)	
	укрштање	паралелно вођење
$1 \text{ kV} \geq U$	1	1
$1 \text{ kV} < U \leq 20 \text{ kV}$	2	2
$20 \text{ kV} < U \leq 35 \text{ kV}$	5	10
$35 \text{ kV} < U$	10	15

Минимална хоризонтална растојања надземних гасовода од надземних електро водова и телекомуникационих водова износе:

Инсталација	Минимална растојања (m)
Надземни електро водови	
$1 \text{ kV} \geq U$	висина стуба + 3,00
$1 \text{ kV} < U \leq 110 \text{ kV}$	висина стуба + 3,00
$110 \text{ kV} < U \leq 220 \text{ kV}$	висина стуба + 3,75
$400 \text{ kV} < U$	висина стуба + 5,00
Телекомуникациони водови	2,5

За надземне електро водове $1 \text{ kV} \geq U$ минимално хоризонтално растојање надземних гасовода не може бити мање од 10 m, осим када су у питању самоносећи кабловски снопови, када се ово растојање може смањити на 2,50 m.

Минимална хоризонтална растојања уграђене надземне арматуре у надземним гасоводима од надземних електро водова и телекомуникационих водова износе:

Инсталација	Минимална растојања (m)
Надземни електро водови	
$1 \text{ kV} \geq U$	висина стуба + 3,00 (min. 10)
$1 \text{ kV} < U \leq 110 \text{ kV}$	висина стуба + 3,00 (min. 15)*
$110 \text{ kV} < U \leq 220 \text{ kV}$	висина стуба + 3,75 (min. 15)*
$400 \text{ kV} < U$	висина стуба + 5,00 (min. 15)*
Телекомуникациони водови	2,5

*ако су у питању водови са механичком и електрично појачаном изолацијом може се смањити на 8 m.

Минималне висине постављања надземних гасовода од коте терена износе:

	Минимална висина (m)
На местима пролаза људи	2,20
На местима где нема транспорта и пролаза људи	0,50

Вертикална светла растојања између надземних гасовода пречника до DN 300 и других цевовода не може бити мање од пречника гасовода, али мора да износи min. 150 mm.

Укрштање надземног гасовода са надземним електричним водовима је дозвољено само ако су електрични водови изведени као самоносећи кабловски снопови.

Вертикална растојања при укрштању гасовода и надземних електричних водова код којих је изолација вода маеханички или електрично појачана, при њиховом највећем угибу износи:

Називни напон (kV)	Минимална удаљеност (m)
$45 \text{ kV} \geq U$	2,50
$45 \text{ kV} < U \leq 110 \text{ kV}$	8,00
$110 \text{ kV} < U \leq 220 \text{ kV}$	8,75
$400 \text{ kV} < U$	10,00

При укрштању надземних гасовода са надземним електричним водовима, електрични водови морају да прелазе изнад гасовода, при чему се изнад гасовода поставља заштитна мрежа, а гасовод се мора уземљити.

Минимална хоризонтална растојања спољње ивице надземних гасовода од других објеката или објеката паралелних са гасоводом износе:

Зграде и објекти у индустријском комплексу	Растојање (m)
До извора опасности на станицама за снабдевање горивом превозних средстава у друмском саобраћају, мањих пловила, мањих привредних и спортских ваздухоплова	10
До извора опасности постројења и објеката за складиштење запаљивих и горивих течности и запаљивих гасова	15
До осталих индустријских постројења и објеката који су разврстани у прву и другу категорију угрожености од пожара	10
Од ближе шине неелектрификованог индустријског колосека уз услов да евентуално исклизуће композиције не може угрозити гасовод	5
Од путева у оквиру фабрике или предузећа	1
Од темеља стуба гасовода до подземних инсталација	1
До оgrade откривеног електроенергетског разводног постројења и трансформаторске станице	10
До трафостанице у објекту	5
До стубне трафостанице	10
До извора отвореног пламена и места испуштања растопљеног метала	10

Сви делови челичних гасовода морају се заштитити од корозије. Подземни гасовод мора имати пасивну (изолација) и активну заштиту (катодну). Надземни гасоводи који нису галванизовани морају се заштитити антикорозивним премазима.

Електричне инсталације и уређаји на гасоводу се постављају ван зона опасности од експлозије. Ако је њихова изградња у зонама опасности условљена технолошким захтевима, њихова изградња се мора вршити у складу са посебним прописима.

Уређаји и објекти на гасоводу морају бити заштићени од негативног утицаја услед атмосферског пражњења.

Уређаји и објекти на гасоводу морају бити уграђени тако да се онемогући појава статичког електрицитета.

У циљу остваривања безбедног и несметаног преноса информација које се односе на коришћење и одржавање дистрибутивних гасовода неопходно је обезбедити систем за даљински надзор и управљање и систем веза за МРС, стим да МРС капацитета већег од 10.000 (m³/h) морају имати обезбеђен систем за даљински пренос података а оне веће од 25.000 (m³/h) морају имати и систем за даљински надзор и управљање. За ове системе је неопходно обезбедити телекомуникационе водове.

Прикључење на гасовод за дистрибуцију природног гаса

Прикључење објеката потрошача природног гаса на дистрибутивни систем природног гаса врши се према условима и на начин прописан законом, уредбом о условима за испоруку природног гаса, правилима о раду дистрибутивног система и у складу са техничким прописима који се односе на услове прикључења и коришћења уређаја или постројења која користе природни гас.

За прикључење објеката на дистрибутивни систем природног гаса прибавити Одобрење за прикључење које издаје енергетски субјекат на чији систем се прикључује објекат и које садржи сагласности оператера система за дистрибуцију природног гаса.

За објекте који су већ прикључени на дистрибутивни систем природног гаса и код којих се врши спајање/раздвајање инсталација/мерних места или се повећава/смањује одобрена снага/капацитет, треба прибавити ново Одобрење енергетског субјекта на чији систем је прикључен објекат.

Мерне, регулационе и мерно регулационе станице (МС, РС и МРС)

МС, РС и МРС се могу градити у слободном простору, у посебном објекту (зиданом или монтажном) или под земљом.

У погледу функционалних захтева МС, РС и МРС морају бити у складу са Српским Стандардима (SRPS). На улазу и излазу природног гаса из МРС морају се поставити противпожарне славине на најмањој удаљености од 5,0m, максимално до 100m, и могу бити смештене изван ограде МРС, под условом да имају заштиту од неовлашћеног руковања и манипулације.

МРС, МС РС капацитета већег од 160 (m³/h) морају бити ограђене. Ограда мора да обухвати зоне опасности и мора бити минималне висине 2,0m. Уколико је МРС, МС и РС на отвореном простору, са или без настрешнице, ограда мора бити удаљена минимално 10,0 m од станице. Ако се МРС, МС и РС налази у ограђеном простору индустријског објекта може бити и без сопствене ограде, видно обележена таблама упозорења и заштићена од удара возила.

Зидови, подови и кровна конструкција објекта у који се поставља МРС, МС и РС морају се градити од негоривог материјала и материјала без шупљина у којима би могао да се задржи гас. Кровна конструкција објекта мора бити таква да у случају натпритиска у просторији попусти пре зидова објекта. Врата на спољним зидовима морају се отворати према спољњој страни а браве се са унутрашње стране морају отворати без кључева. Просторија не сме имати стаклене површине.

Просторија МРС, МС и РС мора имати горње и доње вентилационе отворе за природно проветравање при чему доња ивица доњег отвора мора бити смештена на висини од максимално 15cm изнад пода а горњи отвори се морају налазити на највишој тачки просторије. Величину укупне површине отвора одредити прорачуном. Површина доњих отвора мора бити минимално 80 % од

површине горњих вентилационих отвора који не могу бити мањи од 1 % од површине пода просторије станице.

Минимална хоризонтална растојања MPC, MC и PC у (m), мерено од темеља MPC, MC или PC до темеља стамбених објеката у којима стално или повремено борави већи број људи, у зависности од њиховог капацитета износи:

p _{max} (bar) на улазу			
Капацитет (m ³ /h)	p _{max} ≤ 4	4 < p _{max} ≤ 10	10 < p _{max} ≤ 16
до 160	Уз објекат (отвори на објекту морају бити ван зона опасности)	3,0 или уз објекат (на зид или према зиду без отвора)	5,0 или уз објекат (на зид или према зиду без отвора)
од 161 до 1500	3,0 или уз објекат (на зид или према зиду без отвора)	5,0 или уз објекат (на зид или према зиду без отвора)	8,0
од 1501 до 6000	5,0	8,0	10,0
од 6001 до 25000	8,0	10,0	12,0
преко 25000	10,0	12,0	15,0
Подземне станице	1,0	2,0	3,0

Зид без отвора је зид минималне ватроотпорности од 0,5 часова, који нема отворе на минималној хоризонталној удаљености на обе стране од MPC, MC и PC, према горњој табели.

MPC, MC и PC се могу поставити на зид или према зиду без грађевинских отвора у кругу индустријских потрошача, при чему зид мора бити непропусан на гас и не сме имати отворе на минималној хоризонталној удаљености од по 5,0 (m) на обе стране.

MC са улазним притиском до 100 (mbar) се може поставити у заједничке просторије стамбених зграда под условом да су те просторије са природним проветравањем.

За станице капацитета до 160 (m³/h) растојање до кабловских прикључних кутија или електро ормана мора бити минимално 1,0 (m) без обзира на границе зона опасности.

Одушне и вентилационе цеви подземних станица морају бити удаљене најмање 3,0 (m) од стамбених објеката и објеката у којима стално или повремено бораве људи.

Минимална хоризонтална растојања MPC, MC и PC од других објеката у (m) износе:

Објекат	p _{max} (bar) на улазу		
	p _{max} ≤ 4	4 < p _{max} ≤ 10	10 < p _{max} ≤ 16
Железничка пруга	10	15	15
Коловоз градских саобраћајница	3	5	8
Локални пут	3	5	8
Државни пут	8	8	8
Интерне саобраћајнице	3	3	3
Јавна шеталишта	3	5	8
Извора опасности на станицама за снабдевање горивом превозних средстава у	10	12	15

друмском саобраћају, мањих пловила, мањих привредних и спортских воздухоплова			
Извора опасности постројења и објеката за складиштење запаљивих и горивих течности и запаљивих гасова	10	12	15
Трансформаторска станица	10	12	15
Надземни електро водови	$0 < r_{\max} \leq 16$		
$1 \text{ kV} \geq U$	Висина стуба + 3,00 (min. 10,0 m)		
$1 \text{ kV} < U \leq 110 \text{ kV}$	Висина стуба + 3,00 (min. 15,0 m)*		
$110 \text{ kV} < U \leq 220 \text{ kV}$	Висина стуба + 3,75 (min. 15,0 m)*		
$400 \text{ kV} < U$	Висина стуба + 5,00 (min. 15,0 m)*		

*min. 8,0 m за водове код којих је изолација вода механички и електрично појачана

За зидане или монтажне станице ова растојања се мере од зида објекта а за станице постављене на отвореном простору, са или без настрешнице, растојање се мери од најближег потенцијалног места истицања гаса.

Термоенергетски објекти

За задовољење потреба за топлотном енергијом корисници простора могу градити сопствене енергетске објекте у којима се као основни енергент користи природни гас или се топлотна енергија добија коришћењем појединих облика Обновљивих Извора Енергије (ОИЕ) а нарочито расположиве енергије сунца и био масе.

За изградњу свих врста термо енергетских објеката морају се испунити услови у погледу коришћења земљишта, вода и других ресурса неопходних за рад енергетског објекта, услови који се односе на безбедно и несметано функционисање, заштиту на раду и безбедност људи и имовине, услови за заштиту животне средине и енергетску ефикасност, односно:

- да се техничко-технолошким решењима за пројектовање, изградњу и коришћење објекта обезбеђује примена стандарда и техничких прописа којима су утврђени услови и мере за безбедност грађевина, постројења и опреме;
- да је извршена процена могућег утицаја објекта на здравље људи и да се предвиђеним техничко-технолошким мерама спречава утицај објекта на здравље људи;
- да је предвиђен начин прикључења тих објеката на дистрибутивни систем топлотне енергије у циљу обезбеђивања функционалне повезаности система;
- да су предвиђене противпожарне мере, мере заштите од експлозија, хаварија и сличних акцидената којима се обезбеђује сигурност људи и имовине;
- да се задовоље минимални услови заштите животне средине;
- да је утврђена процена утицаја изградње енергетског објекта на животну средину ако је у смислу закона којим се уређује област процене утицаја на животну средину, обавезна или се може захтевати израда студије о процени утицаја на животну средину;
- да се обезбеде минимални захтеви у погледу енергетске ефикасности (предвидети савремена техничко-технолошка решења којима се обезбеђује енергетска ефикасност једнака или већа од прописаних минималних захтева енергетске ефикасности).

Провера услова у погледу коришћења земљишта и других ресурса неопходних за рад енергетског објекта на локацији планираној за изградњу утврдиће се на основу Урбанистичког пројекта.

Термоенергетски објекти се могу градити и по деловима - фазама, под условом да свака појединачна фаза представља техничко-технолошку целину.

За производњу топлотне енергије у објектима-постројењима снаге веће од 1MW потребно је прибавити енергетску дозволу. За евентуално учешће овог објекта у системским услугама

потребним даљинском грејању потребно је прибавити мишљење оператера дистрибутивног система о условима и могућностима прикључивања на систем дистрибуције топлотне енергије.

За постројења за производњу топлотне енергије снаге веће од 1 MW потребно је прибавити мишљење о потреби израде Студије о процени утицаја на животну средину.

Нова и ревитализована постројења за производњу топлотне енергије морају, у складу са законом о ефикасном коришћењу енергије, да испуне минималне захтеве енергетске ефикасности које прописује надлежно министарство и Влада Републике Србије.

За изградњу/реконструкцију сопствених капацитета и уградњу уређаја за производњу топлотне енергије сагоревањем природног гаса, потребно је прибавити сагласност Сектора за ванредне ситуације МУП-а Републике Србије.

Опрема која се уграђује у термоенергетске објекте мора да одговара условима дефинисаним у Правилнику о техничким захтевима за пројектовање, израду и оцењивање опреме под притиском ("Службени гласник РС" бр. 87/11)

Елаборат о енергетској ефикасности постројења, у којем се документовано израчунава, односно процењује степен енергетске корисности постројења, мора бити урађен на основу метода прописаних од стране надлежног министарства и Владе Републике Србије.

Приликом изградње или реконструкције термоенергетских објеката придржавати се одговарајућих одредби Закона о ефикасном коришћењу енергије, Закона о заштити од пожара, Закона о заштити животне средине, Закона о енергетици и Правилника донетих на основу ових закона.

Објекти за производњу топлотне енергије сагоревањем фосилних горива

На подручју обухваћеном планом могуће је користити природни гас, као основно гориво, и деривате нафте, као резервно гориво.

Садржај претходне студије оправданости са генералним пројектом, као и студије оправданости са идејним пројектом морају бити у складу са законом којим се уређује просторно планирање и изградња објеката. Студије треба да садрже и мере које енергетски субјект мора да примени у случају престанка рада, односно коришћења енергетског објекта (рок, трошкови уклањања енергетског објекта, санација локације и друго).

Приликом изградње/реконструкције постројења за производњу топлотне енергије сагоревањем фосилних горива придржавати се одредби:

- Правилника о техничким нормативима за пројектовање, грађење, погон и одржавање гасних котларница ("Службени лист СРЈ" бр. 10/90 и 52/90)
- Правилника о техничким нормативима за унутрашње гасне инсталације ("Службени лист СРЈ" бр. 20/1992 и 33/92);
- Правилника о техничким нормативима за стабилне инсталације за детекцију експлозивних гасова и пара ("Службени лист СРЈ" бр. 24/93).

Зоне опасности од експлозије у термоенергетским објектима дефинишу се пројектом или посебним елаборатом. Електрична опрема и инсталације у зонама опасности од експлозије морају бити изведени у противпожарној тј. против експлозивној заштити, у складу са техничким и другим прописима.

На техничку документацију за изградњу/реконструкцију постројења за производњу топлотне енергије сагоревањем фосилних горива потребно је прибавити сагласност Сектора за ванредне ситуације МУП-а Републике Србије

Приликом изградње/реконструкције постројења за производњу топлотне енергије сагоревањем природног гаса прибавити мишљење оператера транспортног или дистрибутивног система природног гаса о условима и могућностима прикључивања.

Обновљиви извори енергије

Сви постојећи објекти, са обзиром на време изградње и начин експлоатације и одржавања, морају бити предвиђени за енергетску санацију у складу са важећим Правилницима.

Соларна енергија

Коришћење енергије сунца је могуће на свим изграђеним и неизграђеним осунчаним површинама у обухвату плана.

За постављање опреме за производњу топлотне енергије за сопствене потребе на објектима од културно-историјског значаја и објектима за које се издају конзерваторски услови у складу са одредбама посебног закона, потребно је прибавити сагласност на техничку документацију за монтажу опреме од органа, односно организације надлежне за послове заштите културних добара.

Приликом одређивања капацитета објеката за производњу топлотне енергије треба имати у виду да просечна дневна и годишња енергија глобалног зрачења сунца на хоризонталну раван (kWh/m^2) за Зрењанин износи:

Месец		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Укупно годишње
		1,3	2,15	3,45	4,9	6,05	6,35	6,55	5,9	4,45	2,95	1,45	1,05	1419,45

Количина дозрачене енергије може се повећати постављањем пријемника енергије под нагибом у односу на хоризонталну површину. Оптимални нагиб за коришћење енергије током целе године се креће у дијапазону од $35 - 45^\circ$. Ако постоји приоритет да се енергија користи у току летњег периода, оптималан нагиб пријемника је у опсегу од $20 - 30^\circ$. У зимским месецима се највећи учинак пријемника енергије постиже при нагибу од 60° .

Пријемнике енергије оријентисати према југу, али су дозвољена и одступања према истоку или западу за максимално 45° .

За монтажу пријемника енергије на фасадне елементе зграда потребно је водити рачуна о оријентацији фасадних зидова зграда према странама света. Уколико се ради о косим фасадним елементима потребно је извршити корекцију капацитета пријемника енергије у зависности од угла под којим је дефинисан фасадни елемент.

Пријемнике енергије поставити на посебну конструкцију која мора да задовољи критеријуме стабилности и отпорности на климатске услове.

Геотермална енергија

Геотермална енергија која се на подручју плана може користити потиче из хидротермалне бушотине која има следеће основне карактеристике:

Ознака	Година бушења	Дубина (m)	Каптирани интервал (m)	Оптимална издашност (лит/сек)	Максимална издашност (лит/сек)	Температура ($^\circ\text{C}$)
Me – 1 Н	1978	1300,0	445,2 – 560,0	6,9	13,3	33 - 34

Хидротермална бушотина је цевоводом димензија 125/3,9mm у дужини од 260m повезана са енергетским блоком комплекса „Бања Русанда“.

Транспорт топлотне енергије од хидротермалне бушотине до енергетског блока бање или до других потенцијалних корисника ове енергије, вршити према правилима грађења за мрежу за дистрибуцију топлотне енергије из овог плана.

Опрема која се уграђује у енергетски део постројења за коришћење хидротермалне енергије из бушотине мора да одговара условима дефинисаним у Правилнику о техничким захтевима за пројектовање, израду и оцењивање опреме под притиском („Службени гласник РС“, број 87/11) и српским стандардима из области опреме под притиском („Службени гласник РС“, број 89/14).

Геотермална вода из хидротермалне бушотине је природно богатство у својини Републике Србије и може се користити под условима и на начин утврђен Законом о рударству и геолошким истраживањима ("Службени гласник РС", бр. 101/15 и 95/18).

За изградњу/реконструкцију и експлоатацију потенцијала хидротермалне бушотине Ме – 1 Н је потребно прибавити одговарајуће дозволе према одредбама Закона о рударству и геолошким истраживањима и подзаконских аката који уређују област рударства и геолошких истраживања.

Експлоатација овог ресурса, његово коришћење и одржавање, врши се на начин којим се обезбеђује оптимално геолошко, технички изводљиво и економски исплативо искоришћење ресурса, безбедност људи, објеката и имовине, а у складу са савременим стручним достигнућима и технологијама, прописима који се односе на ту врсту објеката и радова и прописима којима су утврђени услови у погледу безбедности и здравља на раду, заштите од пожара и експлозије и заштите животне средине и заштите културних добара и добара која уживају претходну заштиту.

Обзиром да се хидротермална бушотина налази на подручју које представља заштићени простор природе, здравствену и туристичко-рекреативну целину, експлоатација геотермалних ресурса се може одобрити само под условима, које у складу са посебним законом издају надлежни органи и организације за издавање услова за уређење простора, заштите природе и животне средине, културног наслеђа и други органи и организације надлежни за одговарајућу област која се односи на заштићени простор.

За прибављање одобрења министарства/секретаријата надлежног за област рударства за експлоатацију хидротермалне бушотине Ме – 1 Н, осим прибављања наведених услова, потребно је доставити и елаборат урађен у складу са Правилником о садржини елабората о условима експлоатације подземних вода или хидрогеотермалних ресурса, односно петрогеотермалних ресурса и условима и начину вршења техничке контроле елабората ("Службени гласник РС", број 7/18) и акт органа надлежног за послове заштите животне средине којим се даје сагласност на студију о процени утицаја експлоатације на животну средину.

Рударски објекти

Део простора обухвата Плана припада простору планираног проширења експлоатационог поља „Русанда“ на којем су Решењем Покрајинског секретаријата за енергетику, грађевинарство и саобраћај утврђене и оверене резерве нафте, слободног и раствореног гаса.

Експлоатацију ових минералних сировина вршити у складу са Законом о рударству и геолошким истраживањима ("Службени гласник РС", бр. 101/15 и 95/18) уз примену савремених стручних достигнућа и технологијама којима се омогућује изградња рударских објеката (бушотина).

Током експлоатације, у циљу заштите животне средине, обавезно је перманентно спроводити мере заштите, а по завршетку експлоатационог периода, просторе на којима су експлоатисане минералне сировине треба вратити у пређашње стање, ревитализацијом и/или рекултивацијом и дати им намену којом се не угрожава стање животне средине и која је компатибилна са планом предвиђеном наменом, а у складу са прописаним условима Покрајинског завода за заштиту природе.

5.3.4 Степен комуналне опремљености грађевинског земљишта по зонама који је потребан за издавање локацијских услова и грађевинских дозвола

Степен комуналне опремљености грађевинског земљишта, који је неопходан за издавање локацијских услова и грађевинске дозволе, зависи од зоне, односно намене објеката који се граде. Свака грађевинска парцела (изграђена или неизграђена) мора имати приступ јавној саобраћајној површини, постојећи или планирани.

Грађевинске парцеле на којима постоје изграђени, или се планира изградња нових објеката, осим у зонама утилитарног зеленила, морају бити уређене постојећом или планираном електроенергетском, водоводном и инфраструктуром фекалне канализације.

5.3.5 Услови и мере заштите природних и културних добара, животне средине и живота и здравља људи, заштита од елементарних непогода, хаварија, пожара и потреса

5.3.5.1 Мере и услови заштите природних добара

Мере заштите природних добара ван заштићених подручја се врше у складу са чл.14 Закона о заштити природе (СЛ.Гл.РС бр.36/09), према коме се «заштита биолошке разноврсности остварује спровођењем мера заштите и унапређења врста, њихових популација, природних станишта и екосистема спроводе се, између осталог, очувањем биодиверзитета у њиховом непосредном и ширем окружењу».

У оквиру обухвата Плана генералне регулације налазе се следеће просторне целине од значаја за очувања биолошке разноврсности:

Зона заштите Парка природе „Русанда“

Део подручја које улази у обухват режима III степена заштите је комплекс Специјалне болнице за рехабилитацију „Русанда“ и насип са саобраћајницом између Мале и Велике Русанде.

На заштићеном природном добру и у заштитној зони спровести мере заштите и очувања прописане Покрајинском скупштинском одлуком о заштити Парка природе „Русанда“ ("Сл. лист АП Војводине", бр. 8/2019).

На подручју Парка природе „Русанда“ забрањује се:

- заоравање, преоравање и мелиорација травних станишта;
- уклањање травног покривача са слојем земљишта;
- узнемиравање, непланско сакупљање и уништавање фауне;
- лов на водену пернату дивљач;
- уништавање и непланско уклањање вегетације и дивље флоре, као и нарушавање стања хортикултурних вредности и вртно-архитектонских елемената;
- изградња рибњака и порибљавање језера Русанда;
- постављање предајника телевизије и мобилне телефоније у парку, као и других објеката који нарушавају визуелни интегритет парковског простора;

- изградња, односно постављање надземне инфраструктуре ван подручја Специјалне болнице за рехабилитацију „Русанда”, изградња производних објеката, постављање нафтовода, гасовода и продуктовода, изградња постројења за коришћење енергије ветра и друге инфраструктуре која би угрозила еколошке и предеоне карактеристике подручја;
- радови и активности које мењају водни режим и физичко-хемијске карактеристике слатинских станишта, уколико те промене за резултат имају трајне негативне последице на природне вредности заштићеног подручја;
- непланско одлагање и складиштење инертног материјала (нпр. песак, шљунак, земља) и обављање осталих радова и активности, који нису у складу с принципима одрживог коришћења природних ресурса;
- одлагање свих врста отпадних и опасних материја, као и успостављање транспортне руте опасног отпада;
- остали радови и активности, којима се загађују ваздух, земљиште, седименти, као и подземне и површинске воде.

На подручју Парка природе „Русанда” ограничава се:

- могућност промене намене површина (земљишта) и култура – на промене с циљем смањења интензитета коришћења простора (нпр. превођење обрадивих површина у пашњаке), формирања заштитног појаса и ради ревитализације станишта;
- формирање новог грађевинског земљишта – на површине неопходне за изградњу објеката предвиђених до покретања поступка заштите важећом просторно-планском документацијом;
- промена морфологије терена – на планске активности усмерене на уређење обале уз грађевинско подручје насеља и побољшање еколошких услова станишта, као и на потребе коришћења пелоида за рад Специјалне болнице за рехабилитацију „Русанда”;
- уклањање флотантне, субмерзне и приобалне вегетације – на планску сечу и уклањање трске, као и обављање планских активности за потребе управљања каналима;
- извођење радова за потребе експлоатације минералних сировина – на коришћење пелоида (седимента из језера), термалне и термоминералне воде за потребе Специјалне болнице за рехабилитацију „Русанда”;
- коришћење рекреативних пловних објеката (бројно, временски и просторно) – на плански утврђен број одговарајућих пловила, ван периода репродукције строго заштићених дивљих врста, по утврђеној траси/површини унутар режима заштите III степена;
- коришћење врсте пловних објеката – на коришћење чамаца који се покрећу људском снагом или електромотором и других рекреативних пловних објеката којима се не угрожавају вредности екосистема језера;
- изградња молова и стационираних плутајућих објеката – на оне за потребе управљања, као и на плански постављене у оквиру постојећег грађевинског подручја ради организовања одрживих видова туризма, рекреације и едукације;
- изградња нових објеката – на простор у оквиру обухвата Специјалне болнице за рехабилитацију „Русанда” и на максималну спратност објеката од два спрата и поткровља;
- изградња нових путева – на плански предвиђене саобраћајнице до покретања поступка заштите, а асфалтирање и бетонирање постојећих некатегорисаних путева ограничава се на простор Специјалне болнице за рехабилитацију „Русанда”;
- лоцирање туристичких и других садржаја и активности, који су потенцијални извори повишеног нивоа буке, вибрација и/или узнемиравања живог света – на просторе који су од

обале језера и од границе простора под режимом заштите другог степена удаљени најмање:
а) 20 метара унутар грађевинског земљишта и б) 200 метара ван грађевинског подручја;

- организовање јавних скупова и манифестација – на простор у оквиру Специјалне болнице за рехабилитацију „Русанда”;
- примена техничких решења заштите обале – на планску заштиту унутар грађевинског подручја, која укључује примену еколошки повољних решења (у складу с предеоним карактеристикама језера);
- садња дрвећа и жбуња, уношење и гајење алохтоних врста – на просторе парковских површина, као и на врсте које нису инвазивне у Панонском биогеографском региону; приликом обнове парковског зеленила ограничава се покривност четинарских врста, на највише 30%;
- сеча стабала – на плански утврђена појединачна стабла;
- кретање транспортних возила и пољопривредне механизације – на постојеће путеве и оранице;
- употреба ђубрива и средстава за заштиту биља, на парковске површине и оранице, у складу са потребама очувања биолошке разноврсности;
- хортикултурно и грађевинско уређење Парка, на планске активности.

У заштитној зони Парка природе „Русанда” забрањује се:

- извођење радова и активности које утичу на промене водног режима и физичко-хемијских карактеристика слатинских станишта, уколико су резултати те промене трајне негативне последице на природне вредности заштићеног подручја или уколико угрожавају квалитет земљишта, седимента, подземне и површинске воде;
- изградња рибњака, депонија комуналног отпада, постројења за коришћење енергије ветра и других објеката, као и извођење радова којима се нарушавају еколошки и визуелни интегритет подручја.

У заштитној зони Парка природе „Русанда” ограничава се:

- изградња саобраћајница вишег реда (државни пут I и II реда) – на плански предвиђене до покретања поступка заштите;
- складиштење/депоновање стајњака, осоке и других извора еутрофикације – на за ту сврху предвиђене, прописно опремљене локације, те на делу простора који није у контакту с подземним водама;
- формирање новог грађевинског земљишта – на просторне целине чија је минимална удаљеност од границе заштићеног подручја 200 метара; изградња укопаних складишта на овим просторним целинама могућа је уколико се дно складишта налази изнад коте максималног нивоа подземне воде;
- изградња индустријских објеката и подземно одлагање свих врста опасних материја – на простор грађевинског подручја, чија је минимална удаљеност од границе заштићеног подручја 500 метара, где дубина подземних вода износи 3,5 метра и више метара;
- планирање туристичких и других садржаја који су потенцијални извори повишеног нивоа буке, вибрација и/или узнемиравања живог света неодговарајућим коришћењем осветљења – на растојање веће од 200 метара од границе заштићеног подручја;
- уношење и гајење алохтоних врста – на антропогене површине и на врсте које нису инвазивне у Панонском биогеографском региону;
- упуштање отпадних вода након завршетка изградње канализационог система и система за пречишћавање комуналних и/или индустријских вода из насеља, на ефлуент одговарајућег квалитета чије се упуштање врши у водно тело Типа 5, II-III класе еколошког потенцијала;

- подизање високог зеленила ван грађевинског подручја, на минималну удаљеност 200 метара од границе заштићеног подручја.

Станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја (ZRE27)– „Копови код Меленаца“ (слатине, ровови и мали канали, вештачки предели)

Налази се на источном ободу насеља. Настало је као резултат ископа супстрата који се користио за изградњу објеката у селу у периоду насељавања. Она су напуњена изданском водом и касније зарасла у водену вегетацију. Простор је станиште великог броја врста дивљих птица, које су заштићене врсте, а у складу са Правилником о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива (Сл.Гл.РС бр.5/2010, 47/2011, 16/2016).

Забрањено је: мењати морфолошке и хидролошке особине станишта, састав и структуру вегетације, обављати све радове и активности које нису у складу са потребама очувања и карактеристика станишта и капацитетом простора, одлагати отпад и опасне материје, уносити инвазивне врсте биљака и животиња

Ограничава се: пренамена ових површина на заштитно зеленило, изградња обејаката и вршење радова на оне који су неопходни за одрживо коришћење просторне целине датог станишта и који су лоцирани у складу са потребама заштите дивљих врста.

Неопходно је прибавити посебне услове заштите природе за обављање активности и радова, укључујући и активности одржавања и/или уређења просторне целине.

У појасу од 200m од станишта услов за изградњу укопаних складишта је да се њихово дно налази изнад коте максималног нивоа подземне воде, уз примену грађевинско-техничких решења којим се обезбеђује спречавање емисије загађујућих материја у околни простор, а планским решењима се мора обезбедити примена мера заштите станишта од утицаја светлости, буке и загађења, као и дефинисање посебних правила озелењавања уз забрану коришћења инвазивних врста.

У појасу од 50m од станишта, услов за изградњу вештачких површина (паркинг, спортски терени и сл.) је да се на парцели формира уређена зелена површина са функцијом одржавања континуитета Зеленог појаса – тампон зона станишта. Услов за изградњу саобраћајница подразумева примену техничких мера којима се обезбеђује безбедан прелаз за ситне животиње и смањују утицаји осветљења, буке и загађења станишта.

Уређење и планирање пречистача отпадних вода вршити на начин да се обезбеди очување карактеристика хидролошког режима који су значајни за функционалност заштићених подручја. Систем за пречишћавање отпадних вода лоцирати изван подручја под заштитом, а канал који представља везу између пречистача и реципијента мора имати транзитну улогу.

Подручја од међународног значаја за очување биолошке разноврсности (ИВА и ИРА подручје)– Подручје Окањ и Русанда (међународни статус значајан за птице)

Регулација водног режима не сме се вршити на начин којим се угрожавају природне вредности заштићеног подручја станишта заштићених и строго заштићених врста. Због могућности директног негативног утицаја на основне вредности заштићеног подручја (променом водног режима, односно састава и квалитета воде) забрањено је одводњавање депресије у станишној зони којој припада кат.парц.бр. 12410, КО Меленци. Пројектовање и одржавање каналске мреже унутар заштитне зоне природног добра и на ободу станишта ЗРЕ27 не сме се вршити без посебних услова покрајинског завода за заштиту природе.

Решавање проблема управљања атмосферским водама из насеља треба да се одвија паралелно са управљањем комуналним отпадним водама, за потребе побољшања квалитета воде и седимента (пелоида) језера и других природних вредности подручја.

Обезбедити континуитет обале језера са вегетацијом у природном или блиско-природном стању, у ширини 10-50m од линије средњег водостаја, а појас приобаља може да садржи пешачку стазу чија је кота виша од околног терена, ради спречавања миграције загађених загађених атмосферских вода са грађевинског подручја у језеро.

Избегавати директно осветљење обале водног тела и применити одговарајућа техничка решења заштите природних и блиско природних делова од утицаја светлости, применом одговарајућих планских и техничких решења (смањена висина светлосних тела, усмереност светлосних снопова према објектима и путевима/стазама, примена посебног светлосног спектра на осетљивим локацијама, ограничавање трајања осветљења на прву половину ноћи и сл.). Применити засторе којима се спречава расипање светлости према небу, односно према еколошки осетљивим подручјима.

Концептом озелењавања унутар подручја насеља Меленци формирати систем јавног зеленила, повећати проценат зелених површина, броја и разноврсности јавног зеленила и одржавати га у блиско природном стању. Учешће аутохтоних дрвенастих врста треба да буде минимално 20% и оптимално 50%, а примену четинаских врста (максимум 20%) ограничити само на интензивно одржаваним зеленим површинама са наглашеним здравственом и естетском применом. Неопходно је очувати зелене површине унутар стамбених блокова као преовлађујућом наменом и повезати их у целину. Приликом озелењавања комплекса, блокова и локација намењених за производњу, пословање и услуге, формирати вишеспратно зеленило са што већим процентом аутохтоних врста и користити примерке егзота за које је потврђено да се добро адаптирају датим условима средине и не спадају у категорију инвазивних, како би се обезбедила заштита околног простора од ширења последица загађивања. Приликом формирања заштитног зеленила према фреквентној саобраћајници (државни пут IB бр.13) избегавати садњу врста са јестивим плодовима који би привукли животиња и повећале њихов морталитет, а паркинг просторе равномерно прекрити лишћарима. На граници обувата Плана генералне регулације у контактном подручју са околним ораницама, избегавати врсте жбуња и дрвећа који представљају прелазне домаћине одређених паразита пољопривредних култура и воћњака. То су врсте: *Berberis* sp., *Cotoneaster* sp., *Pyraecantha* sp., *Sorbus* sp., *Acer negundo* и сл. Избегавати примену инвазивних врста током уређења зелених површина и подизања заштитног зеленила.

Уређење простора и планирање пречистача отпадних вода вршити на начин да се обезбеди очување карактеристика хидролошког режима које су значајне за функционалност заштићеног подручја.

Објекте за туристичку презентацију природних вредности (осматрачнице, инфоцентри, визиторски центар) унутар заштићеног подручја планирати као монтажно-демонтажне објекте привременог карактера чије коришћење не захтева изградњу инфраструктурних објеката и на начин којим се не угрожавају природне вредности.

У складу са Конвенцијом о биолошкој разноврсности, дужни смо да спречавамо и контролишемо или искорењујемо «оне стране врсте које угрожавају прородне екосистеме, станишта или (аутохтоне) врсте». На нашим подручјима инвазивним врстама се сматрају следеће биљне врсте:

Циганско перје (*Asclepias syriaca*), јасенолисни јавор (*Acer negundo*), кисело дрво (*Ailantus altissima*), багремац (*Amorpha fruticosa*), западни копривић (*Celtis occidentalis*), пенсилванијски длакави јасен (*Eleagnus angustifolia*), трновац (*Gledichia triachantos*), жива ограда (*Lycium halimifolium*), петолисни бршљен (*Parthenocissus inserta*), касна сремза (*Prunus serotina*), јапанска фалоба (*Reynouria* syn. *Fallopia japonica*), багрем (*Robinia pseudoacacia*), сибирски брест (*Ulmus pumila*).

5.3.5.2 Мере и услови заштите културних добара

На простору обухвата Плана генералне регулације насељеног места Меленци није регистрован ниједан археолошки локалитет.

Уколико се у току извођења грађевинских и других радова наиђе на археолошко налазиште или археолошке предмете, извођач радова је дужан да одмах, без одлагања, прекине радове и о томе обавести Завод за заштиту споменика културе Зрењанин и да предузме мере да се налази не униште или оштете и да се сачувају на месту и у положају у коме су откривени.

Споменици културе

1. Српска православна црква св. Николе (Споменик културе од великог значаја, решење бр. 714, Нови Сад 1966). Кат. парц. бр. 1614, К.О. Меленци
2. Ветрењача (Споменик културе од великог значаја, Решење бр. 734, Нови Сад 1962). Кат. парц. бр. 8267 К.О. Меленци
3. Капела породице Димитријевић на гробљу (Споменик културе, решење бр. 01-255/8-89, Нови Сад 1989.). Кат. парц. бр. 2136, К.О. Меленци
4. Кућа народног хероја Бошка Вребалова, Улица Вујице Вујанова бр. 6 (Споменик културе, решење бр. 02-393/1 од 15. маја 1981), кат. парц. 2330, К.О. Меленци
5. Бибићева кућа, ул. Боре Микина бр. 63, кат. парц бр. 1618, КО Меленци

Унутар простора обухваћеног Планом генералне регулације насељеног места Меленци утврђени су, у складу са Законом о културним добрима, простори, објекти који чине идентитет простора и усмеравају његов будући развој. То су највреднији објекти, они који су утврђени за непокретна културна добра (НКД). За ове објекте утврђују се следеће **мере техничке заштите**:

1. Очување оригиналног хоризонталног и вертикалног габарита, примењених материјала, конструктивног склопа;
2. Очување основних вредности функционалног склопа и ентеријера (декоративног молераја и сл.);
3. Очување или рестаурација изворног изгледа, стилских карактеристика, декоративних елемената и аутентичног колорита објекта;
4. на овим објектима се не дозвољава надоградња, али је дозвољено осавремењавање објекта у циљу бољег коришћења, што подразумева следеће интервенције које се морају извести уз услове и под надзором надлежне установе заштите:
  - (а) увођење савремених инсталација, под условом да се не нарушавају ентеријерске вредности објекта;
  - (б) уређење поткровља могуће је решити само у постојећем габариту крова са приступом из постојећег степенишног простора или неке друге просторије на више етажне, али само у случају да се тиме не нарушавају изворно функционална решења објекта. Осветљење остварити путем кровних прозора орјентисаних према дворишном простору. Уређење подрума могуће је остварити са приступом из постојећег степенишног простора. Извршити претходна испитивања тла и носеће конструкције објекта.
5. Остали објекти на парцели не подлежу режиму главног објекта, решавају се у складу са валоризацијом, али тако да не угрозе главни објекат. Накнадно дограђени неестетски делови грађевине и неадекватни помоћни објекти са парцеле и из окружења се уклањају. Дворишни простор у свему ускладити са главним објектом;
6. Све наведене интервенције се могу изводити искључиво према условима надлежне установе заштите споменика културе.

Добра под претходном заштитом

1. Павиљон I,II,III,V,VI и стари киоск, Бања Русанда, Кат.парц. бр. 25, К.О. Меленци
2. Железничка станица, кат.парц. 3823, К.О. Меленци
3. Зграда Старе општине (Данас зграда Месне заједнице), Улица српских владара бр. 64, кат.парц. 1607, К.О. Меленци

Према Закону о културним добрима, добра под претходном заштитом имају исти третман као непокретна културна добра и за њих важе исте мере техничке заштите које смо претходно навели за непокретна културна добра (НДК).

Јавни споменици

Споменици из ослободилачких ратова

1. Споменик палим борцима НОР-а 1941-45, у парку у центру села
2. Спомен-биста народном хероју Недељку Барнићу „Жарком“, у парку у центру села (на поменутој локацији постоји само постамент са плочом, биста недостаје)
3. Спомен-биста народном хероју Бори Микину, парк испред Задружног дома
4. Спомен-биста народном хероју др Бошку Вребалову (Биста дислоцирана - сада се налази у холу Основне школе)
5. Споменик Живи Брцанском, спомен-плоча са именима десеторице палих бораца у Другом светском рату и десет надгробних плоча у низу на Великом гробљу Група споменика: браћа Зоран и Драгомир Мијатов и Драгољуб Барнић на Великом гробљу.

Споменици старије историје

1. Надгробна плоча свештеника Петра Гаврила из 1789. (на Великом гробљу код Русанде)
2. Група споменика племићке породице Бибић на великом гробљу
3. Надгробни споменик Димитрија Трифунца у порти мелемачке СПЦ
4. Часни крст из 1855. (у центру села, поред главног пута)

Споменици и спомен-обележја могу се обнављати само под условима и мерама техничке заштите територијално надлежног завода за заштиту споменика културе.

Заштита кроз документацију

За разлику од поменутих споменика културе и објеката стављених под претходну заштиту, у зони становања планираног подручја постоји неколико кућа традиционалног панонског типа, које су и поред извесних интервенција задржале амбијенталне вредности, али недовољне да би се за њих радио Предлог утврђивања за споменике културе. То су приземне куће чији су зидови од набијене земље, а темељи и главни фасадни зидови од опеке, прилагођене већинском делу становништва Меленаца који се бави земљорадњом, а које су настале крајем XIX и у првом кварталу XX века. Неколико таквих кућа је евидентирано кроз документацију, али би се и поред таквог третмана сходно својим вредностима могле укључити у културни туризам насеља, обзиром да Меленци поседују огроман потенцијал у области бањског туризма.

Куће се налазе на следећим локацијама:

- Улица Жарка Остојина бројеви 1 и 52;
- Улица Владимира Назора бројеви 13 и 26;
- Улица Жарка Зрењанина број 70 и
- Улица Максима Горког број 19.

Поред кућа, кроз документацију ће се чувати и неколико јавних чесми, тј. ливених бунара „на точак“, као сведочанство о некадашњем начину снабдевања водом али и као доказ о инвентивности мајстора занатлија при изради ове врсте сеоског мобилијара.

Иако је почетком XX века у селу постојало десетак бунара, од којих је најрепрезентативнији био онај у центру села, данас их је сачувано девет, укључујући и поменути из центра. Постављани су на раскрсницама већих улица. Састоје се од кубуса са пумпом и точком (витлом) и зиданог сека из ког извире вода кроз ширу славину.

Бунари-чесме се налазе на следећим локацијама:

- На тргу у центру села, код железничке станице и на раскрсници следећих улица:
- Улице Владимира Назора и Жарка Остојина;
- Улице Владимира Назора и Зорана Адамова;
- Улице Жарка Зрењанина и Браће Барнић;
- Улице Жарка Зрењанина и Браће Мијатов;
- Лењинове и Улице Бранка Радичевића;
- Лењинове и Улице Жарка Миросављева и
- Лењинове и Улице Вујинов Паје

У случају уклањања наведених објеката који се чувају кроз документацију, обавестити стручне службе Завода за заштиту споменика културе Зрењанин ради израде фото и техничке документације, а за објекте на којима се врше радови у склопу редовног одржавања, исте службе су на располагању ради давања препорука и мишљења, без обавезе издавања посебних услова и мера техничке заштите за те објекте.

Најзначајнији појединачни објекти су **Српска православна црква св. Николе, Капела породице Димитријевић на гробљу, Бошњакова ветрењача, Бибићева кућа, стари Павиљони у Бањи Русанда, зграда Старе општине** као својеврсни спој војвођанске грађанске и сеоске архитектуре, као и зграда **Железничке станице** у смислу идентификације наслеђа индустријске архитектуре у Војводини.

Мере заштите, обнове и ревитализације за ове објекте високе вредносне категорије радиће се по посебним конзерваторским пројектима и условима службе заштите, увек на начин који тежи да се сачува целовита оригиналност стила и конструктивног склопа

У случају уклањања објеката који се чувају кроз документацију, обавестити стручне службе Завода за заштиту споменика културе Зрењанин, ради израде фото и техничке документације. За објекте на којима се врше радови у склопу редовног одржавања, исте службе су на располагању ради давања препорука и мишљења, без обавезе издавања посебних услова и мета заштите за те објекте.

5.3.5.3 Мере и услови заштите животне средине и живота и здравља људи

Стратешком проценом утицаја на животну средину врши се поступак процене утицаја планских решења из плана на животну средину, ради обезбеђивања заштите животне средине и унапређивање одрживог развоја интегрисањем основних начела заштите животне средине.

Мере које ће се предузети за смањење или спречавање утицаја на животну средину обухватиће све мере које су предвиђене законом и другим прописима, нормативима и стандардима и рокове за њихово спровођење.

Приликом реализације пројектованих решења подразумева се спречавање свих видова загађења и мора се водити рачуна о очувању и унапређењу квалитета животне средине у складу са Законом о заштити животне средине ("Службени гласник РС" бр. 135/04, 36/09, 72/09, 43/11, 14/16, 76/18 и 95/18). Неопходно је поштовати Уредбу о утврђивању листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и листе пројеката за које се може захтевати Процена утицаја на животну средину ("Службени гласник РС" бр. 144/08) и одлуку надлежног органа.

Заштита здравља обезбедиће се и системом адекватне здравствене заштите, обезбеђењем доступности објектима и услугама здравствене заштите, исправношћу воде за пиће, редовном контролом здравствене исправности намирница и сл.

Заштита животне средине подразумева планирање развоја и изградње у складу са еколошким принципима, санирање еколошких проблема и развој локалних прописа, спровођење едукативних, економских и техничко - технолошких мера

Мере за заштиту квалитета ваздуха

- Спровођење континуалног мониторинга како би се обезбедиле информације за катастар загађивача;
- Контролисати рад производних постројења и стимулисати коришћење гаса у радним зонама;
- Заштиту ваздуха спроводити гасификацијом, топлификацијом и коришћењем обновљивих извора енергије.

Мере заштите од комуналне буке

- Реализацијом саобраћајнице „Банатска магистрала“ којом ће се изместити теретни саобраћај;
- Садња високог зеленила између стамбених и радних зона;
- Израдити карту буке за насеље и свести ниво буке на вредности дефинисане Правилником о садржини и методама израде стратешких карата буке и начину њиховог приказивања јавности ("Службени гласник РС" бр. 80/10), Уредбом о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини ("Службени гласник РС" бр. 75/10);
- Поштовање Одлуке о буци као и спровођење мера за умањење буке, број мерних места за вршење мониторинга сукцесивно повећавати, реконструисати јавно и заштитно зеленило као значајне амортизере комуналне буке, реконструисати саобраћајнице и санирати ударне рупе, санирати буку насталу радом производних објеката, ефикасно и континуирано спроводити инспекцијски надзор.

Мере заштите вода

- Изградња „јужног“ пречистача отпадних вода;
- завршетак изградње, редовно одржавање и реконструкција канализационе мреже;
- изградња и реконструкција атмосферске канализације;
- производна постројења треба да спроводе примарно пречишћавање, ремонтом или изградњом нових уређаја;
- заштита подземних вода одговарајућим режимима заштите.

Мере заштите земљишта

- праћење квалитета земљишта;
- смањење отпада и повећање степена рециклирања;
- извршити уклањање и санацију дивљих депонија;

- одлагање отпада ће се вршити у складу са Регионалним планом управљања отпадом за град Зрењанин.

5.3.5.4 Мере заштите од елементарних непогода, хаварија, пожара и потреса

Заштита од елементарних непогода

Подручје простора обухваћеног планом може бити угрожено од олујних ветрова, снежних наноса, изненадних провала облака и земљотреса.

Код мера заштите од елементарних непогода објекти морају бити пројектовани и реализовани у складу са са Законом о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама ("Службени гласник РС" бр. 87/18) и другим прописима и стандардима:

- морају имати добру оријентацију;
- пројектовати и реализовати објекте од материјала отпорних на утицаје снега, кише и ветра;
- ради заштите од поплава и подизања подземних и процедурних вода све техничке уређаје предвидети на безбедној коти;
- зимска служба у граду решаваће питање снежних наноса и леда.

Заштита од пожара

Заштита од пожара подразумева низ мера са циљем спречавања настанка пожара и ублажавања последица уколико до њега дође.

Урбанистичке мере заштите од пожара односе се на изграђеност парцеле, на међусобну удаљеност објеката, тако да и после урушавања саобраћајнице буду проходне. Угроженост од пожара зависи и од материјала од којих су објекти грађени, начина складиштења запаљивих материја.

Опрема, средства и уређаји за гашење пожара пројектоваће се на основу процене угроженог пожарног оптерећења и на основу важећих законских прописа. Пројектовање свих инсталација и опреме биће изведено тако да омогући несметано функционисање система ППЗ као и кретање ватрогасне службе, уколико се укаже потреба. Систем заштите од пожара чине и превентивне мере (периодично испитивање опреме, контрола исправности противпожарне опреме, обука запослених) и оперативне мере (гашење пожара, учествовање у санацији у случају опасности).

Заштиту од пожара спровести у складу са Законом о заштити од пожара ("Службени гласник РС" бр. 111/09, 20/15, 87/18), Законом о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама ("Службени гласник РС" бр. 87/18) и другим прописима везаним за потребне мере заштите од пожара.

Заштита од хаварија

На територији насеља присутна је опасност од могуће хаварије као што су експлозија, ерупција нафте и гаса, неконтролисано ослобађање, изливање и растурање штетних гасовитих, течних или чврстих хемијских и радиоактивних материјала.

Мере заштите односе се на поштовање важећих закона из области заштите животне средине и других прописа, правилном избору технологије, постројења и опреме, посебан опрез у руковању са опасним материјама. Инвеститори су у обавези да ураде План заштите који обухвата: снаге и средства плана, шему одговора на удес, програм обуке и тренинга, програм контроле и остала упутства и обавештавања.

Заштита од потреса

Према сеизмолошко - геолошким карактеристикама простор обухваћен планом припада зони 8 MCS⁰ скале. Ради заштите од потреса објекти морају бити реализовани и категорисани према Правилнику о техничким нормативима за изградњу објеката високоградње у сеизмичким подручјима ("Службени лист СФРЈ" бр. 31/1981, 49/1982, 29/1983, 21/1988 и 52/1990) и другим законима и прописима.

5.3.6 Посебни услови којима се површине и објекти јавне намене чине приступачним особама са инвалидитетом у складу са стандардима приступачности

Објекти намењени за коришћење већег броја људи морају се пројектовати и градити тако да особама са посебним потребама, деци и старим особама омогући приступ, кретање, боравак и коришћење у складу са Правилником о техничким стандардима планирања, пројектовања и изградње објеката, којима се осигурава несметано кретање и приступ особама са инвалидитетом, деци и старим особама ("Службени гласник РС" бр. 22/15). Приступачност се односи на зграде јавне и пословне намене, објекте за јавну употребу (улице, тргови, паркови и сл), као и на стамбене и стамбено - пословне зграде са десет и више станова.

Обавезни елементи приступачности су:

- елементи приступачности за савладавање висинских разлика;
- елементи приступачности кретања и боравак у простору - стамбене зграде и објекти за јавно коришћење;
- елементи приступачности јавног саобраћаја.

Стандарди приступачности подразумевају урбанистичко - техничке услове за планирање простора јавних, саобраћајних и пешачких површина, прилаза до објеката и пројектовање објеката, како новопроектованих, тако и објеката који се реконструишу, као и посебних уређаја у њима.

5.3.7 Правила уређења зелених површина

Зелене површине треба тако планирати да остваре два основна циља, а то су еколошки и естетски. Еколошки циљ је стварање повољнијих санитарно - хигијенских и микроклиматских услова, а може се постићи планским повезивањем свих видова зеленила, преко дрвореда, у једну целину. Естетски квалитет пејзажа насеља постиже се планском садњом, интезивним одржавањем, избором квалитетног и декоративног садног материјала, на местима где је потребно.

Зелене површине планирати и уређивати изразом идејних и главних пројеката озелењавања за одређене категорије зеленила, како би се одредио прецизан избор, начин садње, неге и заштите зеленила.

За озелењавање је неопходна геодетска подлога са снимљеном хоризонталном и вертикалном представом терена и комплетном инфраструктуром. Озелењавање ускладити са подземном и надземном инфраструктуром и техничким нормативима за пројектовање зелених површина.

У односу на инфраструктуру, дрвеће се може садити на следећој удаљености:

▪ водовода	1,5m;
▪ канализације	1,5m;
▪ електрокабла	2,0m;
▪ ЕК и кабловске мреже	1,5m;
▪ гасовода	1,5m;

- коловоза 2.50m;
- објекта 5.00m.

Однос лишћара и четинара треба да буде 5:1, а саднице I класе минимум 4-5 година старости. Да би озелењавање насеља дало очекиване резултате у будућности нужно је поштовати просторне диспозиције разних категорија зеленила дефинисаних овим Планом.

Планиране категорије зелених површина унутар обухвата Плана, подељене су на:

- Јавне зелене површине;
- Зелене површине за остале намене.

5.3.7.1 Јавне зелене површине

Систем јавних зелених површина чине:

јавно зеленило – паркови, скверови и др.,линеарно зеленило – дрвореди дуж улица, дрвореди на јавним паркиралиштима, зелене површине уз објекте јавних намена у јавној својини (зеленило уз школске, спортске, здравствене и др.објекте),зеленило гробља, заштитно зеленило-ветрозаштитни појасеви.

Јавно зеленило - паркови и зеленило слободних јавних површина

На слободним јавним површинама могуће је формирање зелених површина са групацијама листопадног дрвећа, четинара и жбуња.

На овим површинама могућа је изградња пешачких стаза, постављање игралишта и урбаног мобилијара (клупе, канте, скулптуре и сл).

На неизграђеним површинама, до привођења земљишта намени, могуће је формирање зелених површина.

У планском периоду задржати све зелене површине на скверовима.

Линеарно зеленило – дрвореди дуж улица

Основни задатак линеарног зеленила је да изолују пешачке токове и ободне објекте од колског саобраћаја. Композициони принципи озелењавања улица треба да стварају максималне погодности за кретање саобраћаја и пешака и заштиту од инсолације у летњем периоду, буке и аерозагађења.

Код реконструкције и подизања новог линеарног зеленила придржавати се следећих услова:

- постојеће дрвореде у улицама обнављати врстом дрвећа која доминира уз редовно одржавање (санитарна сеча, нега стабала са корекцијом крошње);
- код нових дрвореда, избор врста прилагодити висини и намени објеката у улици са најмањим растојањем између садница од 5 m, а садњу усагласити са планом инфраструктуре у улици;

Дуж фреквентних саобраћајница формирати и одржавати густ зелени појас од врста отпорних на аерозагађење, са израженом санитарном функцијом, средњег и високог ефекта редукције буке, у комбинацији са жбуњем.

Формирати једностране и двостране дрвореде или засаде од шибља у свим улицама у којима дрвореди нису формирани и у којима постоји довољна ширина уличне регулације.

Пожељно је да ширина зеленог појаса између коловоза и тротоара буде између 2,5-3,5 m. У улицама чија је регулације од 15-10 m, могу се подизати дрвореди са садницама малог хабитуса, углавном калемљене форме кугластих и пирамидалних облика.

Избор врста прилагодити висини и намени објеката у улици.

Дрвореди на јавним паркиралиштима

Паркинг просторе равномерно покривати високим лишћарима.

Садњу за засену возила на паркинг простору треба спровести по већ типизираним, најекономичнијим и функционалним шемама, при чему је губитак паркинг места сведен на минимум. Код управног паркирања, отвори за саднице остављају се на почетку или на крају сваког трећег паркинг места. Код двостраног паркирања могуће је формирање заједничке дворедне траке. Сем дрвореда, пожељно је одвојити паркинг простор живом оградом или шибљем од пешачких стаза – тротоара.

Приликом избора врста дрвећа за паркинг просторе мора се водити рачуна да корен садница није површински, да нема избојачку способност, да нема плодове или да не излучују етарска уља која оштећују аутомобиле.

Врсте које се препоручују да се користе за паркинг просторе су: јавор (*Acer pseudoplatanus*), млеч (*Acer platanoides*), јасен (*Fraxinus excelsior*, *F. americana*), црвени храст (*Quercus borealis*), платан (*Platanus acerifolia*) и др.

Зелене површине уз објекте јавних намена у јавној својини (зеленило уз школске, спортске, здравствене и др.објекте)

У склопу парцела јавних објеката, задржати постојеће зелене површине и планирати нове тако да се задовоље сви нормативи у погледу потребних површина за ове објекте. Зелене засаде планирати у складу са прописаним условима заштите природних добара. У оквиру зелених површина може се предвидети постављање дечијих игралишта, уколико су задовољени сви остали параметри, у смислу безбедности, прописаних удаљености и др.

Зеленило васпитно - образовних установа

Предшколска установа и школа треба да пружи услове за безбедан боравак деце и да задовољи две основне функције: санитарно - хигијенску и физкултурно - рекреативну услове. Потребно је предвидети величину отвореног простора од 10 - 15 m² по детету.

Зелене површине најчешће се постављају ободно, где имају функцију изолације од околних саобраћајница и суседа. Овај зелени тампон треба да буде довољно густ и широк, састављен од четинарског и листопадног дрвећа и шибља, да би обезбедио повољне микроклиматске услове, смањио буку и задржао издувне гасове и прашину са околних саобраћајница. При избору биљних врста водити рачуна да нису отровне, да немају бодље и да одговарају условима станишта. У оквиру ових површина предвидети терене за игру, мобилијар и сл.

Зеленило спортско рекреативних центара

Спортско-рекреативне површине подразумевају организовање пасивног и активног одмора и рекреације. Зеленило спортско-рекреативних површина треба да буде решено као парковско зеленило.

Зеленило спортско-рекреативних површина треба да чини 40-50% од укупне површине комплекса и треба да буде решено као парковско зеленило.

Зелене површине са приступним стазама треба да буду заступљене са 70%.

Спортско-рекреативне површине треба да буду заштићене од ветра и добро повезане са осталим деловима насеља. Зеленило спортско рекреативних површина треба да буде распоређено тако да створи сенку на јужним експозицијама.

Спортско-рекреативне површине обавезно озеленити ободом комплекса, за озелењавање изабрати аутохтоне врсте, а унутар комплекса ускладити зеленило са планираним спортским теренима.

Зеленило гробља

Концепција уређења зеленила се заснива на максималном очувању постојећег зеленог фонда, специфичном уређењу гробљанских парцела и формирању заштитног појаса. Заштитни појас дуж

границе обухвата гробља (разграничење од насеља) формира се како би се умањили директни и индиректни визуелни и други негативни ефекти. Функција му је превасходно заштитна и може имати и значајну естетску улогу.

Заштитни појас је неопходно формирати од врста дрвенасте форме високог раста, комбинација лишћара и четинара (однос 60:40, оградно-зимзелене врсте висине min. 1,5 m), како би ово зеленило било у функцији током целе године. Врсте прилагодити постојећем затеченом зеленилу унутар комплекса.

Као основ за уређење гробљанских парцела користити травнату подлогу и укључити ниско декоративно растиње четинарског типа, тамо где је то могуће (линијски или у групи).

Гробно поље треба решити у стилу пејзажног парка. Затрављена површина се преноси и на оквиру површину око споменика, где се може засадити цвеће или украсно шибље.

Заштитно зеленило

Зона заштитног зеленила обухвата површине које имају задатак да штите насеље од штетних утицаја из атара. Недостатак пољозаштитних појасева, неповољна структура земљишта и примена неадекватних агротехничких мера чине нашу регију једним од највише угрожених ерозијом од стране ветрова (еолска ерозија). Ветрови, који су најјачи у периоду када су површине под ораницама свеже обрађене или су усеви мали и ниски, уносе органске материје и хемикалије са обрађених површина, повећавајући интензитет дифузног загађења.

Ови појасеви зеленила служе као ветрозаштитни појасеви - вишефункционални пуфер појас са учешћем дрвенастих врста намање 50%, ради очувања биодиверзитета аграрног и урбаног предела уз одговарајућу разноврсност врста и физиономије, тј. спратности дрвенасте вегетације заштитних појасева. Доприносе заштити насеља, побољшавају животне услове за остали живи свет, а делом су и зелени коридори за туристичке и рекреативне стазе.

У оквиру ове намене, успоставља се мрежа појасева двоспратног зеленила, са применом одговарајућих аутохтоних врста.

Садња треба да је гушћа 5m x 3m или 5m x 5m. Избор врста за заштитно зеленило је одређен биљногеографским, фитоценолошким и станишним условима. Потребно је изабрати дендролошки материјал отпоран на природне и новостворене станишне услове.

Могућа је изградња комуналног објекта (јужни пречистач).

Подизање и одржавање заштитног зеленила које се налази у заштитној зони, треба вршити у складу са условима Покрајинског завода за заштиту природе.

5.3.7.2 Зелене површине остале намене

Систем зелених површина за остале намене чине: зеленило у оквиру становања, зелене површине у оквиру радних зона и утилитарно зеленило.

Зеленило у оквиру становања

Зелене површине у оквиру породичног становања

Процент зелених површина треба да буде min. 20%. Приватне баште у блоковима породичног становања треба очувати. Дворишта и баште имају значајну функцију у мрежи урбаних слободних површина и побољшања животних услова у граду.

Основу сваког врта чини травњак. Композицију врта чине различите категорије биљних врста, грађевински и вртно - архитектонски елементи и мобилијар. Избор биљних врста и начин њиховог комбиновања треба да су у складу са околним пејсажом и општим условима средине. На парцелама према обрадивим површинама неопходно је подизање високог заштитног зеленила ради спречавања загађења од еолске ерозије и ношених честица пестицида.

Зеленило у оквиру заједничких блоковских површина вишепородичног становања

Заступљеност зеленила у оквиру заједничких блоковских површина вишепородичног становања је мин. 20%, у оквиру којих треба обезбедити просторе за одмор, дечија игралишта и травњаке. Основна улога ових површина је побољшање животне средине, односно микроклиме, одмор и рекреација.

По потреби, зелене површине заштити подизањем ивичњака, садњом живих ограда или постављањем стубића. Зелене површине треба уредити садњом група лишћара, четинара, шибља и цветњацима.

Приликом садње нових површина однос лишћара и четинара треба да буде 70 % према 30 %, а 2-2,5% површина треба да је под цветњацима.

Зелене површине у оквиру радних зона

Зелене површине радних зона треба да чине мин. 20 % парцеле.

Ободом ових парцела потребно је формирати заштитну (тампон) зону, од спратног зеленила које треба да чини лишћарско и четинарско дрвеће и обавезан спрат жбуња, како би се обезбедила заштита околног простора од ширења последица загађивања.

Простори уз улазе у комплексе и пословне објекте, треба да су наглашени декоративним зеленилом.

Утилитарно зеленило

Утилитарно зеленило - воћњаци, виногради и баште чине посебну категорију зеленила.

На утилитарним површинама могућа је изградња мањих објеката у функцији пољопривредне производње (стакленици, пластеници, узгајалишта пужева, оставе за алат).

На парцелама утилитарног зеленила могуће је формирање расадника који подлежу својим правилима садње за производни процес.

Уколико се утилитарне површине користе у функцији земљорадње, потребно је уз границе парцеле подизање заштитног зеленила са улогом вишефункционалног пуфер појаса, са учешћем дрвенастих врста најмање 50 % ради спречавања загађења насеља од еолске ерозије обрадивих површина и наношења честица пестицида на насеље.

5.3.8 Мере енергетски ефикасне градње

Побољшање енергетске ефикасности јесте смањење потрошње енергије за исти обим и квалитет обављених производних активности и пружених услуга или повећање обима и квалитета обављених производних активности и пружених услуга уз исту потрошњу енергије, а које се остварује применом мера ефикасног коришћења енергије (технолошких промена, понашања обвезника система енергетског менаџмента и/или економских промена).

Енергетску ефикасност потребно је посматрати кроз анализу објеката, али и анализу целокупног урбаног простора.

Највећи део објеката је изграђен и не може се мењати позиција у односу на стране света или у односу на јавне просторе.

Међутим, потребно је сваки урбани простор односно објекат посматрати на ниову одрживости који може да се постигне у складу са важећим параметрима и на тај начин допринесе целокупној одрживости средине. Сваки објекат или простор посматрати као произвођач енергије и на тај начин утицати на смањење потребне додатне енергије.

Сви објекти и простори који се граде морају бити грађени као саставни део укупне еколошке и одрживе средине, а све у складу са Правилником о условима, садржини и начину издавања сертификата о енергетским својствима зграда, односно вежећим Правилницима из ове области.

Јединица локалне самоуправе, као обавезник система енергетског менаџмента, доноси програм енергетске ефикасности, у складу са Стратегијом и Акционим планом РС. Мере прописане Програмом који садржи планирани циљ уштеда енергије, преглед и процену годишњих енергетских потреба, укључујући процену енергетских својстава објеката. Предлог мера и активности које ће обезбедити ефикасно коришћење енергије, и који садржи план енергетске санације и одржавања јавних објеката које користе органи јединице локалне самоуправе, јавне службе и јавна предузећа чији је оснивач јединица локалне самоуправе, планове унапређења система комуналних услуга (систем даљинског грејања, систем даљинског хлађења, водовод, јавна расвета, управљање отпадом, јавни транспорт и друге мере које се планирају у смислу ефикасног коришћења енергије је саставни део овог Плана.

Нова и ревитализована постројења за производњу електричне и топлотне енергије, као и постројења за комбиновану производњу топлотне и електричне енергије, односно системи за пренос електричне енергије, односно системи за дистрибуцију електричне и топлотне енергије, као и системи за транспорт и дистрибуцију природног гаса морају да испуњавају минималне захтеве у погледу њихове енергетске ефикасности, а у зависности од врсте и снаге тих постројења, односно величине система (минимални степен корисности постројења за производњу, минимални степен корисности система за пренос и дистрибуцију и друго), у складу са овим законом и законом којим се уређује интегрисано спречавање и контрола загађивања животне средине.

Прописују се минимални захтеви енергетске ефикасности (минимални степен корисности) које морају да испуњавају нова и ревитализована постројења за производњу електричне и топлотне енергије, као и постројења за комбиновану производњу топлотне и електричне енергије, односно системи за дистрибуцију топлотне енергије.

Повећање енергетске ефикасности постиже се информисањем заинтересоване јавности о енергетској ефикасности у зградама и мерама којима се постижу значајне уштеде свих типова енергије.

Полазећи од чињенице да су највећи потрошачи енергије зграде, наводимо следеће мере за побољшање енергетске ефикасности у зградарству:

- побољшање термичких карактеристика омотача зграде (крова, пода, зида);
- замена столарије код постојећих објеката, односно уграђивање енергетски ефикасне столарије у нове објекте;
- употреба штедних сијалица за осветљавање простора;
- коришћење апарата у домаћинству енергетског разреда "А";
- коришћење обновљивих извора у циљу грејања објеката и припрему потрошне топле воде (соларни колектори, котлови на пелете, топлотне пумпе и др);
- модернизација или замена котлова и котловске опреме и топлотних подстанци;
- регулација, мерење и управљање коришћењем топлотне енергије за загревање објеката;
- вентилацију објекта где год је то могуће, вршити принудним путем са рекуперацијом;
- код изградње нових објеката тежити изградњи пасивних објеката од еколошких материјала.

За производне објекте неопходне су следеће мере:

- за производњу топлотне енергије или енергије за коришћење у технолошке или производне сврхе користити обновљиве енергенте;

- реконструкција, модернизација и замена постројења у котларницама и енерганама;
- коришћење отпадне топлоте из технолошких процеса и помоћних система;
- рационализација или замена технолошких процеса у смислу увођења енергетски ефикасне опреме и технологије;
- рационализација коришћења електричне енергије (електромотори са променљивим бројем обртаја, осветљење, компензација реактивне снаге и др);
- управљање грејањем хала, магацина и пословних објеката.

Увођењем мера енергетске ефикасности могу се постићи значајне уштеде свих типова енергије, а посебно мере које не захтевају веће инвестиционе трошкове (регулисање термостата на радијаторима, регулисање термостата на бојлерима, коришћење природног осветљења, искључивање расвете и уређаја када се не борави у просторији, правилно коришћење кућних уређаја и сл).

У складу са Правилником о енергетској ефикасности ("Службени гласник РС" бр. 61/11) бруто развијена грађевинска површина јесте збир површина свих надземних етажа зграде, мерених у нивоу подова свих делова објекта - спољне мере ободних зидова (са облогама, парапетима и оградама). У бруто грађевинску површину не рачунају се површине у оквиру система двоструких фасада, стакленика, површине које чине термички омотач зграде код хетерогених зидова дебљине термоизолације преко 5 cm, а код хомогених зидова дебљина зида веће од 30 cm, уз постизање правилником прописаних услова енергетске ефикасности зграда.

Приликом пројектовања примењивати услове дефинисане Правилником о енергетској ефикасности зграда ("Службени гласник РС" бр. 61/11) и Правилником о условима, садржини и начину издавања сертификата о енергетским својствима зграда ("Службени гласник РС" бр. 69/12 и 44/18).

5.3.9 Регулација и нивелација површина јавних намена

Постојеће површине јавне намене, као и постојећа нивелација улица и јавних површина се задржава. У оквиру графичког прилога бр.4 приказане су регулационе и грађевинске линије и нивелација.

Детаљ бр.1

Од дела парцеле кат.бр. 3895 чија је намена јавна површина површина (улица), формира се нова парцела чија је планирана намена породично становање, а у сврху озакоњења објеката који се налазе на парцелама кат. бр. 1714/1 и 1714/2 (Графички прилог бр.4а). Власник парцела кат. бр. 1714/1 и 1714/2 има обавезу да прибави услове од Имаоца јавних овлашћења у процесу озакоњења.

5.3.10 Правила парцелације, препарцелације и исправке граница суседних парцела

Пројектом препарцелације на већем броју катастарских парцела може се формирати једна или више грађевинских парцела, на начин и под условима утврђеним овим планом и уколико се парцеле налазе у оквиру исте намене.

Пројектом парцелације на једној катастарској парцели може се образовати већи број грађевинских парцела, на начин и под условима утврђеним овим планом.

Приликом израде пројеката парцелације и препарцелације придржавати се правила грађења дефинисаних планом, као и:

- Свака новоформирана грађевинска парцела мора имати приступ јавној саобраћајној површини;
- По правилу, парцела треба да буде правилног облика, како би простор био што функционалније и рационалније искоришћен;
- Приликом формирања нових грађевинских парцела у поступку парцелације, бочна и задња граница новоформиране парцеле може бити на удаљености мањој од планом прописане у односу на постојеће објекте уз поштовање свих осталих правила грађења;
- Грађевинска парцела мање површине од утврђене овим планом може се формирати за грађење, односно постављање инфраструктурних, електроенергетских и електронских објеката или уређаја, под условом да постоји приступ објекту, односно уређајима, ради одржавања и отклањања кварова или хаварије;
- У поступку озакоњења, уколико се објекат налази на више делова катастарских парцела, могуће је пројектом препарцелације формирати грађевинску парцелу мање површине од површине планиране за одређену зону;
- У случају када постојећи објекат и елементи објекта (рампе, степеништа и сл) прелазе преко границе парцеле, а не угрожавају функционисање јавне површине и инфраструктуре, што стручне службе и јавна предузећа утврђују у сваком појединачном случају, утврђује се да је регулациона линија по граници објекта у ширини парцеле. На овако формираним парцелама, код будуће изградње грађевинска линија утврђује се на основу већине изграђених објеката у зони (преко 50 %);
- Постојећи објекти у процесу озакоњења који се налазе у другим наменама се задржавају, а у складу са условима надлежног органа;

Исправка граница суседних парцела

Исправка граница суседних катастарских парцела, спајање суседних катастарских парцела истог власника, као и спајање суседних парцела на којима је исто лице власник или дугорочни закупцац на основу ранијих прописа, врши се на основу елабората геодетских радова, у складу са Законом о планирању и изградњи.

Одређивање земљишта за редовну употребу објекта

Земљиште за редовну употребу објекта одређује се у складу са Законом о планирању и изградњи:

- Катастарске парцеле које су мање површине од површине за минималну грађевинску парцелу утврђену планом може се одредити за редовну употребу објекта;
- За редовну употребу објекта могуће је формирати парцелу испод објекта уколико има више власника објеката или етажних власника на парцели;
- Приликом формирања грађевинских парцела за редовну употребу објеката, бочна и задња граница граница новоформиране парцеле може бити на удаљености мањој од планом прописане у односу на постојеће објекте.

5.3.11 Зоне ограничена изградње

На простору предвиђеном за заштитне појасеве не могу се градити објекти и вршити радови супротно условима прибављеним од имаоца јавних овлашћења. Изграђени објекти у заштитним појасевима могу се адаптирати, санирати, реконструисати или доградити само уз услове имаоца јавних овлашћења.

Зоне заштите природних добара

У оквиру обухвата Плана налазе се следеће просторне целине од значаја за очувања биолошке разноврсности:

- Зоне заштите Парка природе „Русанда“
- Станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја (ZRE27)– „Копови код Меленаца“ (слатине, ровови и мали канали, вештачки предели)
- Подручје од међународног значаја за очување биолошке разноврсности (ИВА и ИРА подручје)– Подручје Окањ и Русанда (међународни статус значајан за птице)

Мере заштите су прописане у поглављу 5.3.5.1 Мере и услови заштите природних добара, а у складу са условима Покрајинског завода за заштиту природе.

Зоне заштите инфраструктурних коридора

Железнички саобраћај

У инфраструктурном појасу железнице (појас са обе стране пруге у ширини од 25m, рачунајући од осе крајњих колосека), осим у зони пружног појаса, изузетно се могу градити објекти који нису у функцији железничког саобраћаја и трамвајски и тролејбуски контактни водови и постројења, а на основу испуњених услова и сагласности коју подносиоцу захтева издаје управљач инфраструктуре, као поверено јавно овлашћење, у форми решења, и ако је изградња тих објеката предвиђена урбанистичким планом јединице локалне самоуправе која прописује њихову заштиту. Прописане мере заштите тих објеката спроводи инвеститор објекта о свом трошку.

У пружном и инфраструктурном појасу могу се постављати надземни и подземни електроенергетски водови, телеграфске и телефонске ваздушне линије и водови, канализације и цевоводи и други водови и слични објекти и постројења на основу испуњених услова и издате сагласности управљача инфраструктуре, која се издаје у форми решења.

У заштитном пружном појасу, на удаљености 50m од осе крајњег колосека, или другој удаљености у складу са посебним прописом, не могу се градити објекти као што су рудници, каменоломи у којима се користе експлозивна средства, индустрија хемијских и експлозивних производа, постројења и други слични објекти.

Водоснабдевање

У зони водозавхвата неопходно обезбедити санитарну заштиту формирањем Зоне 1 око бунара у складу са Правилником о начину одређивања и одржавања зона санитарне заштите изворишта водоснабдевања („Сл.гласник РС“ 92/08 чланови 3. и 27.-30.)

Гасовод

У заштитном појасу мреже за дистрибуцију природног гаса, на непрописној удаљености од ње, не смеју се градити објекти који нису у функцији дистрибуције природног гаса, садити дрвенасте биљке и вршити друге радње које могу угрозити сигурност и функционалност система за дистрибуцију природног гаса.

У зависности од максималног притиска у гасоводу, заштитни појас гасовода се простире обострано од осе гасовода у ширини која износи:

$p_{\max}$ (bar)	Обострано (m)
$p_{\max} \leq 4$ (ПЕ и челични гасоводи)	1
$4 < p_{\max} \leq 10$ (челични гасоводи)	2
$4 < p_{\max} \leq 10$ (ПЕ гасоводи)	3
$10 < p_{\max} \leq 16$ (челични гасоводи)	3

Забрањена је изградња објеката који нису у функцији дистрибуције природног гаса као и извођење радова испод, изнад и поред мреже за дистрибуцију природног гаса супротно закону, техничким и другим прописима.

У заштитном појасу гасовода не смеју се изводити радови и друге активности, изузев пољопривредних радова дубине до 0,50 (m), без писменог одобрења оператера дистрибутивног система

У заштитном појасу гасовода забрањено је садити дрвеће и друго растиње чији корени достижу дубину већу од 1,0 (m), односно, за које је потребно да се земљиште обрађује дубље од 0,5 (m).

На трасу мреже за дистрибуцију природног гаса потребно је прибавити сагласност Сектора за ванредне ситуације МУП-а Републике Србије, као и сагласности власника других инфраструктурних система са којима се дистрибутивна мрежа природног гаса укршта или води паралелно у односу на њих.

Експлоатационо поље минералних сировина

У оквиру заштитног простора око експлоатационог поља минералних сировина, а током експлоатације, у циљу заштите животне средине, обавезно је перманентно спроводити мере заштите, а по завршетку експлоатационог периода, просторе на којима су експлоатисане минералне сировине треба вратити у пређашње стање, ревитализацијом и/или рекултивацијом и дати им намену којом се не угрожава стање животне средине и која је компатибилна са планом предвиђеном наменом, а у складу са прописаним условима Покрајинског завода за заштиту природе.

6. МЕРЕ СПРОВОЂЕЊА ПЛАНА

6.1 Израда планова детаљне регулације, урбанистичких пројеката и расписивање урбанистичко-архитектонских конкурса

Планови детаљне регулације

1. Израда плана детаљне регулације се прописује за обилазни пут око Меленаца у циљу измештања државног пута ПА реда бр. 116.

Смернице за израду ПДР-а:

Предметни обилазни пут реализовати са следећим елементима попречног профила:

- **број саобраћајних трака:** 1+1 са обостраним ивичним тракама
- **ширина саобраћајних трака:** минимално 3.25m по траци
- **ширина ивичних трака:** 0.30m по траци
- **попречни пад:** минимално 2.5%, једностран
- **нивелациони услови и подужни профил:** неопходно је издићи нивелету изнад терена (за око 80cm) и трасу поставити у насип како би се избегли проблеми са водом и постигло ефикасно одвођење, како површинске воде са коловоза, тако и воде из трупа пута

- **одводњавање:** отвореним упијајућим каналима или слободним отицањем низ косине насипа (одговарајућим падом), на оним местима где није могуће изградити канале за прихват атмосферских вода
- **банкине:** обостране ширине min 1.2m, са попречним падовима 4% од ивице коловоза ка отвореним упијајућим каналима или терену
- **коловозна конструкција:** за минимално 11.5t оптерећење
- **ојачање постојеће коловозне конструкције:** урадити на почетку и крају деонице где се врши уклапање планираног пута у постојећи коловоз
- **објекти пута (мостови, пропуси и надвожњаци):** изградити према условима надлежних предузећа, институција и завода, а у свему према законима, правилницима, стандардима и нормативима за ове врсте објеката.

За израду предметног плана неопходно је прибавити услове ЈП "Путеви Србије".

2. Израда плана детаљне регулације се прописује за комплекс „Хиподрома“

Смернице за израду ПДР-а:

- индекс заузетости парцеле под објектима и саобраћајним површинама је максимано 70 %;
- дозвољена спратност је П+1+Пк;
- за спортску халу потребно је обезбедити једно паркинг место на користан простор за 40 гледалаца; за пратеће, комерцијалне, трговинске и угоститељске објекте потребно је обезбедити једно паркинг место на 70m² корисног простора;
- минимално 30 % површине грађевинске парцеле треба да заузме зеленило;
- регулациона и грађевинска линија ће бити дефинисана ПДР-ом.

План детаљне регулације може се донети и урбанистичким планом јединице локалне самоуправе његова израда није одређена, на основу одлуке надлежног органа или по захтеву лица које са јединицом локалне самоуправе закључи уговор о финансирању израде тог планског документа.

Урбанистички пројекат

За потребе спровођења плана, односно за потребе урбанистичко - архитектонске разраде, израда урбанистичког пројекта предвиђена је за изградњу нових бјеката јавне намене у складу са компатибилним наменама, туристичких комплекса и изградњу нових станица за снабдевање горивом.

Правила уређења и грађења овог Плана су основ и смерница за израду урбанистичких пројеката.

Урбанистичко - архитектонски конкурс

За изградњу објеката социјалног становања, а у складу са важећим законом и уредбом из ове области, расписује се урбанистичко - архитектонски конкурс.

6.2 Урбанистички планови који престају да важе

Ступањем на снагу Плана генералне регулације насељеног места Меленци, престају да важе следећи урбанистички планови:

- Урбанистички план Месне заједнице Меленци („Сл. лист општине Зрењанин“, бр. 5/93 и 11/03);
- ДУП „Бензинска пумпа Меленци“ (Међуопштински Сл. Лист Зрењанин, бр.8/91)

- УП „Бензинска пумпа Меленци“ (Међуопштински Сл. Лист Зрењанин, бр.9/92)
- ДУП Измена и допуна „Бензинска пумпа Меленци“ (Сл.лист Општине Зрењанин, бр. 3/95)
- УП „Хиподром“ Меленци (Сл.лист Општине Зрењанин, бр.4/97).

7. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА

7.1 Правила грађења за зону породичног становања и зону централних функција

Намена главних објеката односно компатибилне намене објеката који се могу градити у зони породичног становања су:

- стамбени објекти;(породични)
- пословни објекти;
- стамбено - пословни објекти (више од 50% објекта стамбена намена);
- пословно - стамбени објекти (више од 50% објекта пословна намена);
- објекти социјалног становања;
- објекти јавне намене.

Намена главних објеката односно компатибилне намене објеката који се могу градити у зони централних функција су:

- стамбени објекти (породични и вишепородични);
- пословни објекти;
- стамбено - пословни објекти (више од 50% објекта стамбена намена);
- пословно - стамбени објекти (више од 50% објекта пословна намена);
- објекти социјалног становања;
- објекти јавне намене.

Стамбени објекти породичног становања су објекти са максимално 3 стамбене јединице у оквиру објекта односно парцеле.

Стамбени објекти вишепородичног становања су објекти са више од 3 стамбене јединице у оквиру објекта

Минимална квадратура једне стамбене јединице је 27,5 m² нето површине.

Пословни објекти су они објекти у којима се одвија пословна делатност у складу са компатибилним садржајима:

- пословање;
- трговина;
- угоститељство;
- занатство и услуге.

Објекти јавне намене су објекти намењени за јавно коришћење:

- објекти образовања;
- објекти здравства;
- верски објекти;
- објекти осталих делатности.

Све ове делатности могу се предвидети искључиво ако постоје услови за прикључење објеката на комуналну инфраструктуру, као и да се у складу са наменом може обезбедити потребан број паркинг места.

У зони породичног становања могу се градити два стамбена објекта у оквиру парцеле, са укупно 3 стамбене јединице на парцели.

У оквиру парцеле може бити више главних објеката различите намене.

У зони централних функција на појединачним грађевинским парцелама може се градити више објеката вишепородичног становања са заједничким коришћењем дворишта за станаре.

У зони породичног становања и зони централних функција налазе се парцеле пољопривредних и непољопривредних домаћинстава.

Намена објеката чија је изградња забрањена

У оквиру зоне породичног становања није дозвољена изградња објеката који могу угрозити основну намену становања по питању аерозагађења, буке, комуникација и сл. као што су индустријски производни објекти, дрваре, отворена складишта, складишта секундарних сировина, отпади, објекти производног занатства (лимарске, каменорезачке радионице) и сл.

У оквиру зоне централних функција није дозвољена изградња објеката који могу угрозити основну намену становања по питању аерозагађења, буке, комуникација и сл. као што су индустријски производни објекти, производни објекти - мини погони за повртларство, воћарство, мини погони за прераду пољопривредних производа, хладњаче, стакленици, пластеници и сл., дрваре, отворена складишта, складишта секундарних сировина, отпади, објекти производног занатства (лимарске, каменорезачке радионице) и сл.

Врста објеката који се могу градити

По врсти, објекти могу бити:

- *Слободностојећи објекти* су објекти који слободно стоје у простору тј. удаљени су од бочних граница парцеле у складу са правилима грађења;
- *Објекти у низу* подразумевају непрекидан низ објеката - дуж целе улице или блока и објекат на парцели додирује обе бочне линије грађевинске парцеле;
- *Прекинут низ* подразумева низ објеката који чине два (двојни објекат), три или неколико објеката који нису у низу дуж целе улице или блока и објекат додирује само једну бочну линију грађевинске парцеле.

Услови за формирање грађевинске парцеле

Минималне површине и ширине парцеле за објекте породичног становања непољопривредног домаћинства:

- минимална површина парцеле за слободностојеће објекте и објекте у прекинутом низу је 390m², минимална ширина парцеле је 13m;
- изградња слободностојећих објеката и објеката у прекинутом низу, могућа је и на постојећим грађевинским парцелама минималне површине парцеле од 225 m² и минималне ширина парцеле од 9 m;
- минимална површина парцеле за објекте у низу је 180 m², минимална ширина парцеле је 7 m;

Минималне површине и ширине парцеле за објекте породичног становања пољопривредног домаћинства:

- минимална површина парцеле за слободностојеће објекте пољопривредног домаћинства је 1.000 m², минимална ширина парцеле је 18 m.

Минималне површине и ширине парцеле за објекте вишепородичног становања:

- минимална површина парцеле за слободностојеће објекте вишепородичног становања и објекте вишепородичног становања у непрекинутом и прекинутом низу је 800 m², минимална ширина парцеле је 18 m;
- За слободностојеће објекте, који се састоје од једне или више ламела а налазе се на парцелама које уоквирују заједничке блоковске површине, мин. површина парцеле је површина објекта са заштитним тротоаром око целог објекта, ширине 1m.

Минималне површине и ширине парцеле за објекте у којима се одвија пословна делатност у складу са компатибилним наменама:

- минимална површине парцеле за изградњу услужних сервиса (аутомеханичарске, вулканизерске радње и сл) и објеката производног занатства као другог објекта на парцели (за производњу прехранбених производа) је 600 m², минимална ширина парцеле је 15 m.
- минимална површина парцеле за изградњу мини погона за повртларство, воћарство, мини погона за прераду пољопривредних производа, хладњаче, стакленици, пластеници и сл. је 1000m², минимална ширина парцеле је 18 m;

Положај објекта у односу на регулацију

Главни објекат се предњом фасадом поставља на грађевинску линију, а удаљеност грађевинске линије објекта је 0 - 5 m од регулационе линије. Грађевинска линија објекта дефинише се на основу позиције већине изграђених објеката у улици односно блоку (више од 50%). Положај грађевинске линије приказан је и на графичком прилогу бр.4.

Изградња других објеката на парцели се не може предвидети на регулационој линији и у зони изградње главних објеката изузев изградње гараже за путничко возило.

Минимално растојање између грађевинске и регулационе линије за објекте у којима је планирана гаража у оквиру објекта (у сутеренској етажи), је 7m.

За изградњу објеката јавне намене и туристичких комплекса може се дозволити већа удаљеност грађевинске од регулационе линије уз израду урбанистичког пројекта разраде.

Положај објекта у односу на границе грађевинске парцеле

Положај објекта у односу на границе грађевинске парцеле одређује се на основу прописаних удаљења и положаја постојећих објеката:

Положај објеката у односу на границе грађевинске парцеле за непољопривредна домаћинства:

- слободностојећи главни објекат мора бити удаљен мин. 0,6m од бочне границе парцеле, односно мин. 2,4 m од наспрамне бочне границе парцеле;
- слободностојећи главни објекат, објекат производног занатства и магацин пословних објеката који се гради у дну парцеле, мора бити удаљен мин. 0,6m од бочне границе парцеле, односно мин. 2,4m од наспрамне бочне границе и задње границе парцеле.
- помоћни објекти који се граде у дну парцеле морају бити удаљени мин. 0,6 m од задње границе парцеле и бочних граница парцеле;

Положај објеката у односу на границе грађевинске парцеле за пољопривредна домаћинства:

- слободностојећи главни објекат мора бити удаљен мин. 0,6m од бочне границе парцеле, односно мин. 4,5m од наспрамне бочне границе парцеле;

- слободностојећи главни објекат, који се гради у дну парцеле, мора бити удаљен мин. 0,6m од бочне границе парцеле, односно мин. 4,5m од наспрамне бочне границе и 2,4m од задње границе парцеле.
- помоћни објекти који се граде у дну парцеле морају бити удаљени мин. 0,6 m од задње границе парцеле и бочних граница парцеле;
- економски објекти који се граде у дну парцеле морају бити удаљени мин. 1 m од задње границе парцеле и бочних граница парцеле;
- пратећи објекти за гајење домаћих животиња (испусти за стоку, бетонске писте за одлагање чврстог стајњака, објекти за складиштење осоке) који се граде у дну парцеле морају бити удаљени мин. 3 m од задње границе парцеле и бочних граница парцеле.
- мини погони за повртларство, воћарство, мини погони за прераду пољопривредних производа, хладњаче, стакленици, пластеници и сл. морају бити удаљени мин. 0,6m од бочне границе парцеле, односно мин. 4,5m од наспрамне бочне границе и мин. 2,4 m од задње границе парцеле.

Објекти у прекинутом низу морају бити удаљени од наспрамне бочне границе парцеле мин. 3 m; Спортски терени и базени морају бити удаљени мин.3m од бочних граница и задње границе парцеле. Вишепородични стамбени објекти, вишепородични стамбено-пословни објекти и пословно-стамбени објекти морају бити удаљени од бочних граница парцеле мин. 4 m.

Објекти се могу постављати на мањој удаљености од граница суседних парцела уз сагласност власника суседних парцела уз напомену да заједнички обезбеде све противпожарне услове обе парцеле.

Уколико се постојећи објекат који се уклања налази на међи или на удаљености мањој од планом прописане, могућа је изградња новог објекта на међи или на удаљености мањој од планом прописане, исте спратности, у дужини постојећег зида без сагласности суседа али отварање отвора на фасади према суседу није могуће, без сагласности суседа.

Уколико у зони (улица, блок) не постоје изграђени објекти, нови објекти постављају се уз десну бочну границу парцеле.

За угаоне парцеле: објекти у дну парцеле су они објекти посматрани у односу на улицу на коју се води предметна парцела.

Највећи дозвољени индекс заузетости у зони породичног становања и зони централних функција

Највећи дозвољени индекс заузетости грађевинске парцеле је мах 40% .

Изузетно се може дозволити индекс заузетости грађевинске парцеле мах. 60% уколико се на парцели граде други објекти и то не ремети основну функцију становања а учешће зелених површина мора бити мин. 20%.

Највећи дозвољени индекс заузетости грађевинске парцеле за објекте вишепородичног становања је мах 40% .

Индекс заузетости грађевинске парцеле вишепородичног становања може бити и 90% за објекте који су део отвореног стамбеног блока где је парцела формирана у површини под објектом са заштитним тротоаром оивичена заједничким блоковским површинама.

За објекте јавне намене важе правила грађења обрађена у оквиру наслова

5.3.2. Урбанистички и други услови за уређење и изградњу објеката јавне намене.

Највећа дозвољена спратност у зони породичног становања и зони централних функција

Максимална спратност у зони породичног становања свих главних објеката је П+1+Пк.

Максимална спратност у зони централних функција објеката вишепородичног становања је П+2+Пк а свих осталих главних објеката је П+1+Пк.

Висина венца је мах. 12m.

Под висином објекта подразумева се растојање од нулте коте терена до коте кровног венца, односно тачке прелома зида и кровних равни.

Висина објеката који су специфични нпр. Горњеви верских објеката и сл. могу бити и веће висине од прописане уколико су задовољени противпожарни услови и услови безбедности.

Дозвољена је изградња подрума или сутерена уколико за то не постоје сметње геотехничке или хидротехничке природе и повучене спратне етаже.

На кровним конструкцијама могу се постављати сунчани колектори.

Најмања међусобна удаљеност објеката у зони породичног становања и зони централних функција

Најмања међусобна удаљеност слободностојећих објеката на парцели за објекте породичног становања непољопривредног и пољопривредног домаћинства, је мин. 3 m. У оквиру парцеле објекти се могу градити и у низу. Други објекти који се граде уз једну бочну границу парцеле могу се градити на удаљењу мањем од 3 m.

Економски објекти – (сточне стаје, штале, живинарници и др) и пратећи објекти за гајење домаћих животиња (испусти за стоку, бетонске писте за одлагање чврстог стајњака, објекти за складиштење осоке) који се граде у оквиру пољопривредног домаћинства морају бити удаљени од сопственог и суседног стамбеног објекта мин. 10m, а од објекта јавне намене мин. 30m.

Стаје, ђубриште и нужник морају бити удаљени од сопственог и суседног стамбеног објекта минимум 10 m.

Удаљеност септичке јаме од сопственог главног објекта је оптимално 10m, а минимално 3m.

Удаљеност септичке јаме од суседног главног објекта је оптимално 10 m.

Стаје, нужник, ђубриште морају бити удаљени од бунара минимум 20 m и изграђени по санитарно-хигијенским прописима и ако је бунар изграђен по санитарно-хигијенским прописима.

Ђубриште мора имати поред септичке јаме и осочару, упијајући бунар за осоку и мора бити ограђено оградом висине минимум 0.50 m.

Најмања међусобна удаљеност слободностојећих објеката на парцели за објекте вишепородичног становања, објекте јавне намене и пословне објекте је мин. 4 m. У оквиру парцеле објекти се могу градити и у низу. Други објекти који се граде уз једну бочну границу парцеле могу се градити на удаљењу мањем од 4 m.

Међусобна удаљеност вишепородичних слободностојећих објеката на парцели и објеката који се граде у прекинутом низу износи најмање половину висине вишег објекта а не може бити мања од 6m ако један од зидова објекта садржи отворе за дневно осветљење на просторијама за становање.

Услови за изградњу других објеката на истој грађевинској парцели

У оквиру парцеле могућа је изградња већег броја других објеката. Ови објекти, осим гаража и надстрешница, граде се у делу парцеле иза главног објекта.

Други објекти на грађевинској парцели су: објекти производног занатства, мини погони за производњу и прераду пољопривредних производа, хладњаче, стакленици, пластеници и сл.,

економски објекти, помоћни објекти, надстрешнице, магацини пословних објеката, спортски терени, игралишта, базени и ограде.

– **Објекти производног занатства**

Објекти у којима се одвија занатска делатност у складу са компатибилним садржајима - све оне занатске делатности које својим радом не угрожавају основну функцију становања.

Спратност је max. П+Пк, висина венца max. 4 m. Површина објекта производног занатства не може бити већа од површине главног објекта на парцели.

– **Мини погони за повртларство, воћарство, мини погони за прераду пољопривредних производа, хладњаче, стакленици, пластеници и сл.**

Објекти за производњу и прераду пољопривредних производа, могу се градити на парцелама пољопривредног домаћинства и налазе се у дну парцеле, у економском делу дворишта. Спратност је max. П+Пк, висина венца max. 4 m.

– **Економски објекти**

Економски објекти могу се градити у оквиру пољопривредног домаћинства и налазе се у дну парцеле, у економском делу дворишта.

Објекти за гајење животиња (стаје, штале и др.), пратећи објекти за гајење домаћих животиња (испусти за стоку, бетонске писте за одлагање чврстог стајњака, објекти за складиштење осоке), објекти за складиштење сточне хране (сеници, магацини и сл.), објекти за складиштење пољопривредних производа (амбари, кошеви и сл.) и остале пољопривредне помоћне зграде (гараже-објекти за машине и возила, пушнице, сушионице и др).

Спратност је max. П+Пк, висина венца max. 5 m.

– **Помоћни објекти**

Објекти у функцији главног објекта који се граде на истој парцели на којој је саграђен или може бити саграђен главни стамбени, пословни или објекат јавне намене.

Површина помоћног објекта не може бити већа од површине главног објекта на парцели.

Сви помоћни објекти осим гараже за путничко возило лоцирају се у дну парцеле уз поштовање прописаних удаљења од суседних парцела.

Оставе и летње кухиње

Максимална светла висина просторија је 2,40m а спратност је П.

Гараже за путничка возила

Висина венца је max. 4 m а спратност је П.

Слободностојеће гараже се могу градити на регулацији, у зони главног објекта и у делу парцеле иза главног објекта. На гаражи се могу предвидети само отвори са парапетом мин. 1,8 m од готовог пода објекта.

Гараже могу бити и у оквиру главног објекта (у подрумској, сутеренској и приземној етажи).

Септичке јаме, бунари, цистерне за воду и сл.

Септичке јаме могу се градити уколико не постоје услови за прикључење на мрежу фекалне канализације. Септичке јаме морају бити удаљене од стамбених и пословних објеката min. 10 m, од бунара, односно живог извора воде min. 20 m, а од осталих објеката min 3 m. Уколико на парцели не постоји могућност лоцирања септичке јаме на min. 10 m од стамбених и пословних објеката, изградња септичке јаме могућа је и на мањој удаљености, али не мање од 3 m.

– **Надстрешнице**

Надстрешнице тераса улазних простора и летњих тераса, надстрешнице за путничка возила и сл. Могу се градити на регулацији, у зони главног објекта и у делу парцеле иза главног објекта. Од граница грађевинске парцеле граде се на удаљењу од min. 0,6 m. Висина венца је max. 4 m. Површина надстрешнице урачунава се у заузетост парцеле.

Може бити слободностојећи објекат или непосредно уз главни објекат као део главног објекта. За слободностојеће надстрешнице важе правила за најмању међусобну удаљеност објеката од 3 m.

- **Магацини пословних објеката**

Граде се на парцелама на којима је главни објекат пословни, пословно - стамбени и стамбено - пословни. Спратност је П, висина венца мах. 4 m. Површина магацина пословног објекта не може бити већа од површине главног објекта на парцели.

- **Спортски терени, игралишта, базени и сл.**

Могу бити затворени објекти и отворени. Отворени терени и базени не урачунавају се у индекс заузетости парцеле. Граде се на удаљењу од min. 3 m од бочних граница и задње границе грађевинске парцеле. Спратност објеката је П, висина венца мах. 4 m. Могућа је посебна врста ограда - заштитне мреже и ограде за спортске терене.

Ограђивање парцеле - ограде:

Грађевинске парцеле ограђују се према следећим условима:

- ограде могу бити зидане, транспарентне или комбинација зидане и транспарентне ограде, висине до 1,8 m;
- ограда и стубови ограде морају бити на грађевинској парцели која се ограђује, а капија је са отварањем у оквиру сопствене парцеле;
- сваки власник парцеле је дужан да изгради уличну ограду и ограду на својој бочној међи и ½ ограде према дворишном суседу; ограђивање парцеле може бити и на други начин уз сагласност власника суседних парцела;
- дозвољено је преграђивање функционалних целина у оквиру грађевинске парцеле са висином транспарентне ограде до 1.6m.

Грађевински елементи објекта

Грађевински елементи на објекту - испади (еркери, дократи, балкони, улазне надстрешнице и сл) не могу прелазити регулациону линију више од 1m и то на делу објекта вишем од 3 m, али укупна површина грађевинских елемената не може прећи 50 % уличне фасаде објекта.

Отворене спољне степенице могу се постављати на предњи део објекта ако је грађевинска линија увучена у односу на регулациону и ако савлађују висину до 0,9 m. Степенице које савлађују висину преко 0,9 m изнад површине терена улазе у габарит објекта.

Грађевински елементи на нивоу приземља ако се гради пословна приземна етажа у оквиру објекта (уколико постоје просторне могућности и уз поштовање заштитне зоне коловоза) могу прећи грађевинску, односно регулациону линију (рачунајући од основног габарита објекта до хоризонталне пројекције испада) и то:

- транспарентне браварске конзолне надстрешнице у зони приземне етаже - 1,5 m на целој ширини објекта са висином изнад 3 m;
- платнене надстрешнице са масивном браварском конструкцијом - 0,5 m од спољне ивице тротоара на целој ширини објекта са висином изнад 3 m;
- конзолне рекламе 1 m на висини изнад 3 m.

Грађевински елементи испод коте тротоара - подрумске етаже, могу прећи грађевинску линију и могу бити постављени на регулациону линију. Грађевински елементи испод коте тротоара - подрумске етаже, када се грађевинска и регулациона линија поклапају, могу прећи грађевинску, односно регулациону линију (рачунајући од основног габарита објекта до хоризонталне пројекције испада), ако тиме нису угрожене трасе и водови инфраструктуре и то:

- 1) стопе темеља и подрумски зидови 0,15 m до дубине од 2,6 m испод површине тротоара, а испод те дубине 0,5 m;
- 2) шахтови подрумских просторија до нивоа коте тротоара 1 m.

Положај нових објеката у односу на постојеће мора бити такав да нова изградња не угрожава постојеће објекте у смислу габарита и могућности осунчања постојећих објеката:

- на фасадама објеката који су удаљени од границе суседне парцеле од 0,6 до мање од 2,4 m, могу се предвидети отвори са парапетом од 1,8 m од готовог пода новог објекта санитарних просторија, оставе, кухиње, фиксни светларници за осветљење степенишног простора и отвори просторија помоћних објеката;
- за постављање отвора са парапетом од 1,8 m од готовог пода новог објекта, на удаљењу мањем од 0,6m од границе суседне парцеле и за постављање отвора на другим просторијама на удаљењу мањем од 2,4m од границе суседне парцеле, потребно је прибавити сагласност власника суседне парцеле.
- у случају изградње објеката у низу, не смеју се на бочним фасадама остављати отвори, светларници или вентилациони отвори;
- стопе темеља и хоризонтална пројекција стрехе са олучном хоризонталом не смеју прећи границу суседне парцеле;
- спољна јединица клима уређаја не сме се постављати на удаљености мањој од 2,4 m од границе суседне парцеле, а уз сагласност суседа могуће је и на мањој удаљености;
- уколико се нови објекат гради на међи уз постојећи суседни објекат, потребно је извршити проверу стабилности темеља и обезбеђење суседног објекта.

Саобраћајне површине у оквиру парцеле

У оквиру саобраћајних површина за објекте породичног становања непољопривредног и пољопривредног домаћинства планирано је:

- тротоари;
- манипулативне саобраћајне површине;
- паркинзи за путничка возила, које треба изградити у складу са стандардом SRPS U.S4.234:2005.

У оквиру саобраћајних површина за објекте вишепородичног становања и пословне објекте планирано је:

- тротоари, ширине min. 1,5 m,
- манипулативне саобраћајне површине ширине min. 3,5 m;
- паркинг за путничка возила изградити у складу са стандардом SRPS U.S4.234:2005.

Приликом планирања саобраћајних површина за објекте вишепородичног становања, објекте јавне намене и пословне објекте, ускладити их са Правилником о техничким стандардима планирања, пројектовања и изградње објеката којима се осигурава несметано кретање и приступ особама са инвалидитетом, деци и старим особама ("Службени гласник Републике Србије" бр. 22/15).

Приликом планирања терена за саобраћајне површине код свих типова објеката, које терена ускладити са kotaма терена суседних парцела, тако да одвођење атмосферских вода буде у сопствену парцелу, тј. не смеју се подизањем висинских kota сопствене парцеле угрозити суседне парцеле. Одвођење воде предвидети слободним падом према зеленим површинама и у складу са постојећом и планираном атмосферском канализацијом.

Услови и начин обезбеђења приступа парцели и простора за паркирање

Грађевинске парцеле на којима се планира изградња стамбених објеката непољопривредних домаћинстава, морају имати минимално један колски приступ - прикључак прилазног пута на јавни

пут, ширине од 3 до 6 m (изузетно ширина колског приступа - прикључка прилазног пута на јавни пут може бити мања од 3 m, али не мања од 2,4 m уз услове и сагласност управљача). Остале елементе колског приступа - прикључка прилазног пута на јавни пут (положај, радијус прикључка прилазног пута, коловозну конструкцију, услове одводњавања и сл) одређује управљач условима за сваки појединачни случај изградње.

Грађевинске парцеле на којима се планира изградња стамбених објеката пољопривредних домаћинства, пословних објеката, пословно - стамбених објеката, стамбено - пословних објеката и објеката јавне намене, морају имати минимално један колски приступ - прикључак прилазног пута на јавни пут, ширине од 3 до 6 m. Остале елементе колског приступа - прикључка прилазног пута на јавни пут (радијус прикључка прилазног пута, коловозну конструкцију, услове одводњавања и сл) одређује управљач условима за сваки појединачни случај изградње.

Ове грађевинске парцеле могу имати више колских приступа - прикључака прилазних путева на јавни пут, уз услове управљача за сваки појединачни случај изградње.

Грађевинске парцеле на којима се планира изградња вишепородичних стамбених објеката могу имати приступ парцели директно са јавног пута или индиректно преко заједничких блоковских површина.

Грађевинске парцеле на којима се планира изградња објеката из ове намене, морају имати минимално један колски приступ - прикључак прилазног пута на јавни пут, ширине од 3,5 до 7 m. Остале елементе колског приступа - прикључка прилазног пута на јавни пут (радијус прикључка прилазног пута, коловозну конструкцију, услове одводњавања и сл) одређује управљач условима за сваки појединачни случај изградње.

Ове грађевинске парцеле могу имати више колских приступа - прикључака прилазних путева на јавни пут, уз услове управљача за сваки појединачни случај изградње.

Колске приступе - прикључке прилазних путева на јавни пут реализовати тако да немају штетне последице за несметано и безбедно одвијање саобраћаја. Тротоар испред парцеле на јавној површини, по завршетку изградње, вратити у првобитан положај тако да се кота нивелете и материјали ускладе са постојећим тротоарима.

За све објекте становања (породичног и вишепородичног) паркирање се обезбеђује у оквиру сопствене парцеле, по принципу - једна стамбена јединица једно паркинг место или гаражно место.

За грађевинске парцеле на којима се планира изградња вишепородичних стамбених објеката, пословних објеката, пословно - стамбених објеката и стамбено - пословних објеката потребно је изградити паркинг места у складу са стандардом SRPS U.S4.234:2005 и стандардима приступачности, у складу са Правилником о техничким стандардима планирања, пројектовања и изградње објеката којима се осигурава несметано кретање и приступ особама са инвалидитетом, деци и старим особама ("Службени гласник Републике Србије" бр. 22/15).

Паркинге за транспортна возила и пољопривредне машине предвидети у оквиру парцеле, тј не могу се предвиђати на јавној површини. Приликом изградње објеката који имају потребу за паркирањем ових возила потребно је обезбедити потребан број паркинг места за ову врсту возила, у складу са важећим правилницима и стандардима из ове области.

Приликом планирања простора за паркирање возила за пословне, стамбено - пословне и пословно - стамбене објекте, као и вишепородичне стамбено - пословне објекте потребно је поштовати и следеће нормативе:

- пословна установа - једно ПМ на 70 m² корисног простора;

- трговина на мало - једно ПМ на 100 m² корисног простора;
- угоститељски објекат - једно ПМ на користан простор за осам столица;
- хотелијерска установа – једно ПМ на користан простор за 10 кревета;

Потребно је поштовати стандарде приступачности - у складу са Правилником о техничким стандардима планирања, пројектовања и изградње објеката којима се осигурава несметано кретање и приступ особама са инвалидитетом, деци и старим особама ("Службени гласник Републике Србије" бр. 22/15).

Поред колског приступа - прикључка прилазног пута на јавни пут парцели, испред пословног, стамбено - пословног и пословно - стамбеног објекта, на јавној површини у зони између тротоара и коловоза могу се формирати паркинзи у складу са условима из плана и условима управљача. За изградњу ових паркинга потребно је прибавити услове управљача за сваки појединачни случај изградње и склопити уговор са надлежним органом града Зрењанина, а исте градити према следећим правилима:

- паркинг се формира испред парцеле уколико постоје просторне могућности;
- паркинг се израђује од растер коцки;
- растер коцке се не постављају око дрвећа у пречнику од 1 m, а дрвеће заштитити металном решетком;

Стационарни саобраћај планирати изван регулације државног пута, односно формирање јавних паркиралишта не предвиђати у регулационом профилу државног пута са приступом паркинг местима директно са коловоза.

Услови за прикључења на комуналну инфраструктуру

Техничке услове и начин прикључивања објеката на постојећу или планирану комуналну инфраструктуру одређује надлежно предузеће у складу са важећим законима и прописима из те области.

Озелењавање парцела

Процент учешћа зеленила у зони породичног становања и зони централних функција у оквиру грађевинских парцела са максималним индексом заузетости до 60% је мин. 20 %.

Процент учешћа зеленила у зони породичног становања и зони централних функција у оквиру грађевинских парцела са максималним индексом заузетости до 40% је мин. 30%.

Забрањено је коришћење инвазивних врста током уређења зелених површина.

За парцеле које се налазе у ободним деловима насеља уз границу грађевинског реона потребно је формирати појас зеленила у дну парцеле, уз задњу границу парцеле са више спратова засада који треба да има функцију заштитног зеленила ради спречавања загађења насеља од еолске ерозије и ношених честица пестицида.

Архитектонско и естетско обликовање објеката

За изградњу објеката предвидети савремене и еколошки чисте материјале и све потребне термичке слојеве. Приликом изградње водити рачуна о рационалном коришћењу ресурса, енергије и земљишта, тако да нова градња буде квалитетно побољшање простора.

Приликом пројектовања, ослонити се на принципе савремене архитектуре, али и традиције поднебља, тако да новопланирани објекти са објектима у окружењу чине складну целину.

Одржавање објеката

Приликом изградње објеката вишепородичног становања и објеката јавне намене потребно је предвидети простор за одлагање комуналног отпада ограђен зиданом оградом или заклоњен зеленилом – зеленом живом оградом и обезбедити комунално одржавање и одношење смећа у складу са условима надлежног комуналног предузећа и градским одлукама о комуналном одржавању.

Услови за доградњу и реконструкцију објеката

Објекти се могу реконструисати и дограђивати у циљу постизања сигурности и стабилности објеката, реконструкције постојећих инсталација и побољшања услова становања и пословања до максималних параметара прописаних овим Планом.

Реконструкција и доградња врши се у циљу:

- промене намене дела или целог објекта у другу компатибилну намену;
- претварања таванског простора у стамбени или пословни простор уз израду статичког прорачуна носивости конструкције;
- претварања подрумског простора у стамбени или пословни простор;
- претварања заједничких просторија станара и подрумског простора у стамбени или пословни простор код објеката вишепородичног становања;
- доградње до највеће дозвољене спратности уз израду статичког прорачуна носивости конструкције;
- реконструкције у смислу интервенција на фасади, односно затварања постојећих тераса, лођа и балкона;
- реконструкције у смислу интервенција на фасади, односно затварања постојећих тераса, лођа и балкона, уколико се предвиди заједничка једнообразна интервенција на целој фасади, код објеката вишепородичног становања.
- изградње елемената приступачности у складу са Правилником о техничким стандардима планирања, пројектовања и изградње објеката, којима се осигурава несметано кретање и приступ особама са инвалидитетом, деци и старим особама ("Службени гласник РС" бр. 22/15) код објеката вишепородичног становања, пословних објеката и објеката јавне намене.

7.2 Правила грађења за радне зоне

Намена главних објеката односно компатибилне намене објеката који се могу градити у радним зонама су: пословни објекти, услужни сервиси, производни објекти, зграде за производњу и прераду пољопривредних производа, магацини, складишта, хладњаче, силоси, објекти за складиштење и третман секундарних сировина, чврстог неопасног материјала, комунални објекти, објекти или постројења за производњу електричне енергије и/или топлотне енергије употребом обновљивих извора енергије (ОИЕ), базне станице, носачи антена на одговарајућим објектима, слободностојећи антенски стубови и сл., зграде за смештај различитих неопасних и нетоксичних материјала (складишта, резервоари) и станице за снабдевање горивом.

На једној грађевинској парцели може бити изграђено више главних објеката рада и пословања што зависи од технолошких услова а по правилима грађења овог плана.

Уз поштовање свих техничко-технолошких и еколошких фактора, постоји могућност лоцирања и других делатности.

У оквиру радних зона задржавају се постојећи објекти за узгој стоке.

Врста објеката који се могу градити

Објекти се могу градити као слободностојећи, који слободно стоје у простору тј. удаљени су од граница грађевинске парцеле у складу са прописаним удаљењима или се могу градити у прекинутом или непрекинутом низу из технолошких разлога.

Услови за формирање грађевинске парцеле

Минималне површине и ширине парцеле у радној зони:

- за изградњу пословних објеката минимална површина парцеле је 800 m² а минимална ширина парцеле је 15 m;
- за изградњу свих осталих објеката минимална површина парцеле је 1.000 m² а минимална ширина парцеле је 20 m;
- за изградњу станица за снабдевање горивом минимална површина парцеле је 1.500 m² а минимална ширина парцеле је 20 m;

Положај објекта у односу на регулацију

Удаљеност грађевинске линије од регулационе линије је 5m с тим што грађевинска линија може имати и већу удаљеност од регулационе линије ако то захтева технолошки процес или закони и прописи који се морају поштовати при изради техничке документације.

Пословни објекти, портирнице и сл. могу се градити на регулационој линији.

Приликом замене и доградње постојећих објеката, удаљеност грађевинске линије од регулационе линије може бити и мања од 5m, уколико су постојећи објекти на мањој удаљености од 5m од регулационе линије.

Положај објекта у односу на границе грађевинске парцеле

Минимална удаљеност објеката од граница грађевинске парцеле мора бити пола висине објекта, а за приземне објекте не може бити мања од 2 m.

Индекс заузетости

Највећи дозвољени индекс заузетости грађевинске парцеле је мах. 50 %.

Изузетно се за пословне објекте може дозволити индекс заузетости грађевинске парцеле мах. 60 % а учешће зелених површина мора бити мин. 20%.

Спратност или висина објекта

За складишта и магацине планирана спратност је високо приземље (ВП), приземље (П), приземље + поткровље (П+Пк). Могућа је и већа висина из технолошких разлога (изградња силоса, сушара, антенских стубова, водоторњева и сл.).

За пословне објекте максимална спратност је П+2+Пк.

За производне објекте спратност зависи од технолошких разлога а максимална спратност је П+1+Пк, По+ВП+1+Пк, Су+ВП+1+Пк.

Дозвољена је изградња подрума или сутерена, уколико за то не постоје сметње геотехничке или хидротехничке природе, изградња повучене спратне етаже и мезанина, односно галерије. На кровним конструкцијама могу се постављати антенски уређаји, соларни колектори и сл.

Међусобна удаљеност објеката

Минимална међусобна удаљеност слободностојећих објеката рада и пословања износи половину висине вишег објекта, с тим да она не може бити мања од 4 m. У оквиру парцеле објекти се могу градити и у низу у складу са правилима грађења овог плана.

Услови за изградњу других објеката на истој грађевинској парцели

Изградња других објеката на парцели је могућа ако на парцели постоји или се планира изградња главног објекта.

У оквиру парцеле могућа је изградња већег броја других објеката, уз поштовање прописаних удаљења од граница грађевинске парцеле и у складу са правилима грађења овог плана .

Други објекти на грађевинској парцели су: помоћни објекти, надстрешнице, породични стамбени објекти, пословно - стамбени објекти, објекти за смештај радника, спортски терени и ограде.

– Помоћни објекти

Помоћни објекти на грађевинској парцели су: портирнице, гараже, хангари и друге зграде за смештај машина и алата, складишта и сл., графостанице, мрс, септичке јаме, бунари, цистерне за воду и сл. Максимална спратност свих помоћних објеката је П или ВП.

Септичке јаме могу се градити уколико не постоје услови за прикључење на мрежу фекалне канализације. Септичке јаме морају бити удаљене од пословних и породичних стамбених објеката мин. 10 m, од живог извора воде, односно бунара мин. 20 m а од осталих објеката мин 3 m. Уколико на парцели не постоји могућност лоцирања септичке јаме на мин. 10 m од пословних и породичних стамбених објеката, изградња септичке јаме могућа је и на мањој удаљености, али не мање од 3 m.

– Надстрешнице

Надстрешница за смештај производа, сировина или возила је објекат чија се површина урачунава у индекс заузетости парцеле. Висина венца је максимално 6m. Надстрешница може бити слободностојећи објекат или непосредно уз главни објекат као део главног објекта. За слободностојеће надстрешнице важе правила за најмању међусобну удаљеност објеката од 3 m.

– Породични стамбени објекат и пословно - стамбени објекат

Када се у оквиру грађевинске парцеле у радној зони гради породични стамбени објекат, мора се водити рачуна да буде лоциран у мирнијем делу парцеле и да се обезбеди одвојен прилаз објекту.

Максимална спратност породичног стамбеног објекта је П+Пк

Максимална спратност пословно-стамбеног објекта је П+1+Пк.

– **Објекат за смештај радника**

Објекат за смештај радника мора бити лоцирани у мирнијем делу парцеле, са обезбеђеним одвојеним прилазом објекту.

Максимална спратност објекта за смештај радника је П+Пк.

– **Спортски терени, игралишта и сл.**

Могу бити затворени објекти спратности П а висина венца мах. 4 m. и отворени терени. Отворени терени не урачунавају се у индекс заузетости парцеле. Граде се на удаљењу од min. 3 m од бочних граница и задње границе грађевинске парцеле. Могућа је посебна врста ограда - заштитне мреже и ограде за спортске терене.

Изградња помоћних и пратећих објеката у оквиру станица за снабдевање горивом могућа је без израде урбанистичког пројекта.

– **Ограђивање парцеле - ограде:**

Грађевинске парцеле ограђују се према следећим условима:

- ограде могу бити металне транспарентне (не сме бити жичана) или у виду живе ограде, сем у случају када је потребна другачија врста ограде ради заштите објеката или начина коришћења;
- висина ограде је максимално 2,20 m;
- ограда и стубови ограде морају бити на грађевинској парцели која се ограђује, а капија је са отварањем у оквиру сопствене парцеле;
- дозвољено је преграђивање функционалних целина у оквиру грађевинске парцеле уз услов да висина те ограде не може бити већа од висине спољне ограде и да је обезбеђена проточност саобраћаја.

Грађевински елементи објекта

За објекте који се граде на регулацији, уколико постоје просторне могућности и уз поштовање заштитне зоне коловоза, грађевински елементи на објекту – испади (еркери, доксати, балкони, улазне надстрешнице и сл.) не могу прелазити регулациону линију више од 1 m и то на делу објекта вишем од 3m, али укупна површина грађевинских елемената не може прећи 50% уличне фасаде објекта.

Код станица за снабдевање друмских возила погонским горивом, уколико постоје просторне могућности и уз поштовање заштитне зоне коловоза, грађевински елементи објекта на нивоу приземља - конзолне надстрешнице могу прећи регулациону линију до 4 m по целој ширини објекта, са висином изнад 3m, (рачунајући од основног габарита објекта до хоризонталне пројекције испада) Стопе темеља и хоризонтална пројекција стрехе са олучном хоризонталом не смеју прећи границу суседне парцеле.

Услови заштите суседних објеката

Приликом изградње и формирања градилишта своје и суседне објекте обезбедити у погледу статичке стабилности.

Површинске воде са једне грађевинске парцеле не могу се усмеравати према другој парцели, а одводњавање атмосферских падавина решити у оквиру грађевинске парцеле на којој се граде објекти.

Уз ободне ивице парцела формирати зелене површине које ће имати функцију изолације и умањење буке, задржавање прашине и издувних гасова.

Саобраћајне површине у оквиру парцеле

У оквиру саобраћајних површина планирано је:

- тротоари ширине min. 1,2 m;
- саобраћајне површине ширине min. 3,5 m.

Приликом планирања терена за саобраћајне површине, коте терена ускладити са котама терена суседних парцела, тако да одвођење атмосферских вода буде у сопствену парцелу, тј. не смеју се подизањем висинских кота сопствене парцеле угрозити суседне парцеле. Одвођење воде предвидети слободним падом према зеленим површинама и у складу са постојећом и планираном атмосферском канализацијом.

Услови и начин обезбеђења приступа парцели и простора за паркирање

Колски и пешачки прилаз на грађевинску парцелу извести у складу са условима из овог Плана и условима управљача пута, а минималне ширина колског прилаза мора бити 4 m, са минималним радијусом унутрашње кривине од 7 m. Минимална ширина пешачког прилаза је 1,5 m.

Све грађевинске парцеле у овој намени могу имати више колских приступа - прикључака прилазних путева на јавни пут, уз услове управљача за сваки појединачни случај изградње.

Потребе за паркирањем возила решити у оквиру парцеле. Унутар комплекса изградити паркинг места у складу са стандардом SRPS U.S4.234:2005. За пословне објекте обезбедити 1 паркинг или гаражно место на 70 m² корисног простора. За производни, складишни и магацински објекат треба обезбедити 1 паркинг место на 200 m² корисног простора.

Услови за прикључења на комуналну инфраструктуру

Техничке услове и начин прикључивања објеката на постојећу или планирану комуналну инфраструктуру одређује надлежно предузеће у складу са важећим законима и прописима из те области.

Архитектонско и естетско обликовање објеката

За изградњу објеката предвидети савремене и еколошки чисте материјале и све потребне термичке слојеве. Приликом градње водити рачуна о рационалном коришћењу ресурса, енергије и земљишта, тако да нова градња буде квалитетно побољшање простора. Објекте обликовати у складу са функцијом и технолошким процесом.

Услови за доградњу и реконструкцију објеката

Доградња и реконструкција се може вршити поштујући важеће прописе, стандарде и услове прописане правилима грађења.

Доградња постојећих станица за снабдевање горивом могућа је без израде урбанистичког пројекта. За постојеће комплексе са објектима важе услови из планова детаљне регулације: ПДР „ЋОРИЋ АГРАР“ И ПДР „АГРОГЛОБЕ“ .

За постојећи комплекс на парцелама кат.бр. 11015 и 11016 КО Меленци, могућа је реконструкција постојећих објеката.

Озелењавање парцела

Процент учешћа зеленила у оквиру грађевинске парцеле је мин. 25 %.

Зелене површине повезати у целовит систем зеленила, уз одговарајућу разноврсност врста;

Забрањено је коришћење инвазивних врста (циганско перије (*Asclepias syriaca*), јасенолисни јавор (*Acer negundo*), кисело дрво (*Ailantus altissima*), багремац (*Amorpha fruticosa*), западни копривић (*Celtis occidentalis*), пенсилванијски длакави јасен (*Eleagnus angustifolia*), трновац (*Gledichia triachantos*), жива ограда (*Lucium halimifolium*), петолисни бршљен (*Parthenocissus inserta*), касна срезма (*Prunus serotina*), јапанска фалоба (*Reynouria* syn. *Fallopia japonica*), сибирски брест (*Ulmus rumila*)) и јестивих врста, а неопходно је обезбедити учешће аутохтоних врста трава, жбуња и дрвећа.

Уз границе грађевинске парцеле формирати заштитни појас од више спратова зеленила, и то 5-7 m траве, 13-15 m комбинација жбуња и дрвећа, како би се обезбедила заштита околног простора од ширења последица загађивања.

Одлагање отпада

На грађевинским парцелама потребно је предвидети и уредити место за одлагање комуналног отпада у складу са условима надлежног комуналног предузећа и важећим градским одлукама.

Предвиђени простор за смештај контејнера потребно је оградити зиданом или зеленом живом оградом.

Одлагање и разврставање других врста отпада потребно је уредити у складу са законским прописима зависно од врсте отпада.

7.3 Железнички комплекс

Врста и намена објеката који се могу градити

У железничком комплексу могу се градити сви објекти у функцији железничког саобраћаја и транспорта, а могуће је градити услужне, трговачке, угоститељске, туристичке и сличне садржаје које употпуњују основну намену.

Уз поштовање свих техничко-технолошких и еколошких фактора, постоји могућност лоцирања и других делатности.

Објекти могу бити слободно стојећи и објекти у прекинутом или непрекинутом низу.

Услови за парцелацију, препарцелацију и формирање грађевинске парцеле

У железничком комплексу парцеле се формирају у складу са условима "Инфраструктура железнице Србије" ад.

Услови за изградњу нових објеката

У железничком комплексу нове објекте градити у складу са условима "Инфраструктура железнице Србије" ад, за сваки појединачан случај нове изградње.

Услови за обнову и реконструкцију објеката

Дозвољава се доградња и реконструкција постојећих објеката у складу са условима "Инфраструктура железнице Србије" ад, за сваки појединачан случај доградње и реконструкције, а у складу са прибављеним условима Завода за заштиту споменика културе Зрењанин.

Озелењавање парцеле

Озелењавање железничког комплекса подредити условима из домена саобраћајне и остале инфраструктуре, како би се смањили негативни утицаји на животну средину.

Избор дендролошког материјала оријентисати на аутохтоне врсте. Све слободне површине затравнити.

7.4 Површине намењене за изградњу станица за снабдевање друмских возила погонским горивом

Изградња нових станица за снабдевање друмских возила погонским горивом се дозвољава у оквиру радних зона.

Изградња нових станица је могућа уз израду Урбанистичког пројекта и прибављања услова за прикључење на саобраћајну и комуналну инфраструктуру.

За изградњу нових објеката ове намене минимална површина парцеле мора бити 1500m², а ширина уличног фронта минимално 20m.

7.5 Правила грађења за зону утилитарног зеленила

На утилитарним површинама могућа је изградња пољопривредних објеката у функцији земљорадње:

- Зграде за узгој, производњу и смештај пољопривредних производа: складишта за пољопривредне производе, хладњаче, амбари, кошеви, трапови, стакленици, пластеници, винарије, вински подруми и др;
- Остале пољопривредне зграде: надстрешнице, гараже, хангари и друге зграде за смештај пољопривредних машина и алата, као и остале пољопривредне помоћне зграде.

Минимална површина парцеле за изградњу објеката у зонама утилитарног зеленила је 800 m². Максимални индекс заузетости је 30 %.

Спратност објеката је max. П+Пк. Дозвољена је изградња подрума или сутерена.

Минимална удаљеност објеката од граница суседних парцела мора бити пола висине објекта, али не мање од 2 m.

Ограде се постављају под следећим условима:

- ограде могу бити транспарентне, висине до 1,8 m;
- ограда и стубови ограде морају бити на парцели која се ограђује, а капија је са отварањем у оквиру сопствене парцеле;
- дозвољено је преграђивање функционалних целина у оквиру парцеле.

Парцеле морају имати приступ јавној саобраћајној површини (могућност прикључења и на некатегорисани пут). Минимална ширина колског прилаза парцели је 4m. Простор за паркирање возила обезбеђује се у оквиру парцеле.

Могуће је прикључење на санитарну воду из сопственог бунара, сопствени агрегат за електричну енергију и изградња септичке јаме, који се могу градити уколико не постоје услови за прикључење на комуналну инфраструктуру.

Уколико је неопходна комунална инфраструктура, техничке услове и начин прикључивања на постојећу или планирану инфраструктуру одређује надлежно предузеће, у складу са важећим законима и прописима из те области.

Септичке јаме морају бити удаљене од живог извора воде min. 20m, а од осталих објеката мин. 3m.

Уколико се утилитарне површине користе као обрадиве, неопходно је уз границе парцеле подизање високог заштитног зеленила ради спречавања загађења насеља од еолске ерозије и ношених честица пестицида. Учешће аутохтоних дрвенастих врста буде најмање 50 %, ради очувања биодиверзитета аграрног и урбаног предела, уз одговарајућу разноврсност врста и физиогномије, тј. спратовности дрвенасте вегетације.

7.6 Посебни услови

- Посебни услови утврђени планом важе за све планиране намене.
- За изградњу објеката у зонама заштите и зонама ограничења неопходно је прибавити услове ималаца јавних овлашћења који су законом овлашћени да их прописују.
- Приликом изградње могућа је фазна односно етапна изградња и локацијским условима се може предвидети таква изградња.
- Просторна целина која се састоји од више међусобно повезаних самосталних функционалних целина, односно катастарских парцела које могу имати различиту намену, представља грађевински комплекс и за њега се могу издати локацијски услови.
- Привремена грађевинска дозвола ће се издавати за објекте у складу са Законом о планирању изградњи.
- За сваку појединачну градњу на простору обухвата плана, неопходно је прибавити услове ималаца јавних овлашћења који су законом овлашћени да их прописују.
- На кровним конструкцијама објеката могу се постављати антенски уређаји, сунчани колектори и соларне ћелије и сл. водећи рачуна о укупном обликовању објекта.
- Ако се катастарска парцела налази својим деловима у различитим наменама, тада важе правила уређења и правила грађења за намену која има директан приступ јавној саобраћајној површини, а за разграничење између површина појединих намена израђује се пројекат парцелације.
- У зонама породичног становања када постојећа парцела нема директан приступ јавној саобраћајној површини, а постоји изграђен стамбени објекат, могуће је остварити индиректан приступ (приватан пролаз), ширине мин. 2,5m.
- Приликом формирања грађевинске парцеле, као и издавања информације о локацији и локацијских услова, изградња, доградња и реконструкција могућа је и на грађевинским парцелама површине и ширине до 10 % мање од утврђене планом.
- Постојеће и планиране гараже не могу променити намену без обезбеђења довољног броја паркинг места на истој грађевинској парцели.
- За постојеће стамбене објекте који су грађени до усвајања плана, а новим планом се налазе на површини предвиђеној за другу намену, може се дозволити реконструкција и доградња објекта

за побољшање услова живота и рада, односно коришћења објекта, што подразумева повећање стамбене јединице - стамбеног простора за једну собу и помоћног простора за купатило. За остале објекте који су грађени до усвајања плана, а новим планом се налазе на површини предвиђеној за другу намену, може се дозволити доградња, реконструкција адаптација и санација објекта.

- На постојећим парцелама које немају директан приступ јавној саобраћајној површини, већ индиректно преко друге грађевинске парцеле, могућа је реконструкција, доградња, претварање таванског простора у поткровну етажу и подрумског простора у подрумску етажу, као и замена постојећих објеката.
- На постојећим парцелама које су изграђене више од прописаног индекса заузетости, могућа је реконструкција, претварање таванског простора у поткровну етажу и подрумског простора у подрумску етажу, као и замена постојећих објеката.
- На постојећим парцелама које су мање од утврђених правилима грађења и постоји изграђен објекат, могућа је реконструкција, претварање таванског простора у поткровну етажу и подрумског простора у подрумску етажу, замена постојећих објеката изградњом једног породичног објекта са једном стамбеном јединицом или једног стамбено - пословног објекта са једном стамбеном јединицом у складу са прописаним правилима грађења.
- Замена објекта подразумева изградњу новог објекта чија површина основног габарита не може бити већа од површине основног габарита постојећег објекта.
- Сви постојећи прилазни путеви и саобраћајни прикључни изграђени у складу са условима и правилима се задржавају.
- Постојећи некатегорисани путеви користе се као прилази објектима и задржавају се као површине јавне намене.
- За објекте типске трансформаторске станице 10/0,4 kV, 20/04 kV и водови напонског нивоа 10(20) kV могуће је изградња у складу са законом о планирању и изградњи, правилницима и уредбама, иако нису дати у графичком прилогу.
- За постављање дистрибутивних делова електронске комуникационе мреже могуће је издавање решења у складу са чланом 145. закона о планирању и изградњи иако нису дати у графичком прилогу.
- За трасу гасовода ниског притиска (до 4 бара) могуће је издавање решења у складу са чланом 145. закона о планирању и изградњи иако нису дати у графичком прилогу.
- У зони породичног становања на постојећим грађевинским парцелама на којима је већи број стамбених јединица, задржава се постојећи број стамбених јединица.
- На катастарској парцели бр. 3718 КО Меленци извршена је промена намене дела парцеле из намене – заштитно зеленило у намену – породично становање, због могућности озакоњења.
- Градске Одлуке чија се регулатива односи на планирање и уређење простора и комуналне делатности донете од стране Скупштине града Зрењанина и надлежних органа локалне самоуправе потребно је ускладити са овим планом.
- Промене које настану доношењем нових Закона и прописа после усвајања Плана генералне регулације, обухватиће се приликом издавања локацијских услова.

8. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Овај план је основ за спровођење и издавање локацијских услова и грађевинске дозволе.

План је израђен у четири примерка у аналогном и четири примерка у дигиталном облику.

Графички део плана у аналогном облику својим потписом оверава овлашћено лице органа који је донео план.

Два примерка у аналогном облику чувају се у Градској управи - Одељење за урбанизам, један у "ЈП за урбанизам" Зрењанина, а један примерак плана у Скупштини града Зрењанина.

План се објављује у "Службеном листу града Зрењанина"

План генералне регулације насељеног места Меленци ступа на снагу осмог (8) дана од дана објављивања у "Службеном листу града Зрењанина".

9. ОБЈАШЊЕЊЕ ПОЈМОВА

- Подрумска етажа (По) је подземна етажа која је укопана min. 0,5 m испод коте терена и има прописану висину за одређену намену (min. 2,2 m, за становање min. 2,4 m). За стамбену и пословну намену етажа мора имати отворе за дневно осветљење и услове за прикључење на мрежу фекалне канализације.
- Сутеренска етажа (Су) је подземна етажа која је делимично укопана, max. 50 cm испод коте терена, прописане висине за одређену намену, min. висине 2,4 m, у којој је дозвољено становање уколико има услова за прикључење етаже на фекалну канализацију.
- Приземна етажа (П) је надземна етажа, која је целом површином изнад земље и налази се на коти 0,15 - 1,2m од коте терена, прописане висине за одређену намену, min. висине 2,4 m за становање.
- Високо приземље (ВП) је надземна етажа, која се налази изнад сутерена или подрума и налази се на коти 1,2 m - 2,4 m, прописане висине за одређену намену, min. висине 2,4 m за становање.
- Спратна етажа - спрат, је свака етажа изнад приземне етаже, прописане висине за одређену намену, min. 2,4 m, за становање.
- Поткровље (Пк) је етажа која се налази испод крова и има висину назитка највише 1,6 m рачунајући од коте готовог пода до тачке прелома кровне косине и прописану висину за одређену намену (min. 2,4 m за становање). У поткровљу је дозвољено постављање кровних прозора и формирање кровних баца. Максимална спољна висина кровне баце мора бити нижа од висинске коте слемена крова.
Под поткровљем се подразумева и етажа која може имати два нивоа и формирати дуплекс станове. Горња етажа поткровља има везу само преко доње етаже поткровља (степениште у оквиру станова), формирају је кровне равни, нема назидак и осветљава се преко кровних прозора и не могу се предвидети кровне баце.
- Повучена спратна етажа (Пс) може се градити уместо поткровља. То је последња етажа, повучена од предње и задње фасадне равни објекта min. 1,8 m. Уколико се објекат налази на углу две улице етажа се повлачи од предње и задње фасадне равни објекта у односу на грађевинску линију обе улице.
Овај простор користи се као тераса, без могућности затварања и наткривања. Спратна висина може бити max. 3 m. Стреха повучене спратне етаже може прећи линију повучене фасаде max. 0,5 m.
- Таван је део објекта који се налази изнад завршне етаже, а не користи се као корисни простор зграде, тј. као етажа, надзидак може бити максимално 1 m.
- Мезанин (М), односно галерија (Г) је полуспрат који се налази у оквиру простора етаже са којом чини функционалну целину. Етажа је отворена, тј. не пружа се изнад целе површине етаже испод. Мезанин може бити и међуетажа, тј. сваки нижи спрат који се налази између два виша.
- Висина објекта је растојање од нулте коте објекта до коте венца (највише тачке фасадног платна) и одређује се у односу на фасаду објекта постављеној према улици, односно приступној јавној саобраћајној површини. Нулта кота је тачка пресека линије терена и вертикалне осе објекта.

НАЗИВ УСТАНОВЕ	ЗАХТЕВИ		УСЛОВИ	
	Датум предаје	Заведено под бројем	Датум пријема	Заведено под бројем
1 „ЕЛЕКТРОВОЈВОДИНА“ ДОО Нови Сад „ЕЛЕКТРОДИСТРИБУЦИЈА ЗРЕЊАНИН“ Панчевачка бр.46 23 000 Зрењанин	05.04.16.	1229/9	09.05.16.	8Б.100.-Д.07.13 -102196/2-16
2 ЛП "ЕЛЕКТРОМРЕЖА СРБИЈЕ" Погон Нови Сад Бул. Ослобођења бр. 100/V 21 000 Нови Сад	06.04.16.	1229/10	26.04.16.	0-1-1209НС/1
3 "ТЕЛЕКОМ СРБИЈА" Извршна јединица Зрењанин*/Кикинда Пупинова бр. 1 23 000 Зрењанин	06.04.16.	1229/11	10.05.16.	7062-141592/2
4 „ТЕЛЕКОМ СРБИЈА“ Дирекција за мобилну телефонију Сектор за мрежу Служба за радио планирање и оптимизацију Цара Душана бр.58 11 000 Београд	06.04.16.	1229/12	10.05.16.	7062-141592/2
5 „ТЕЛЕНОР“ ДОО Београд Омладинских Бригада бр. 90 11 070 Нови Београд	07.04.16.	1229/17	18.05.16.	136/137/16
6 Ј.П. ПТТ саобраћаја “Србија“ Р.Ј. поштанског саобраћаја „Зрењанин“ Служба за поштанске услуге и поштанску мрежу Пупинова бр.1 23 000 Зрењанин	07.04.16.	1229/18	12.05.16.	2016-46861/3
7 „VIP mobile“d.o.o. Омладинских Бригада бр. 21 11 070 Нови Београд	07.04.16.	1229/19	11.05.16.	-
8 „SBV“ - српске кабловске мреже Краља Петра бр. 45/VI 11 000 Београд	07.04.16.	1229/20	06.05.16.	1302/16
9 Дирекција РДУ РТС Сертификационо тело РТС Развој и сертификација Таковска бр. 10 11 000 Београд	07.04.16.	1229/21	27.04.16.	1229/21/7.4.2016
10 Ј.К.П. „ЧИСТОЋА И ЗЕЛЕНИЛО“ Београдска бб 23 000 Зрењанин	05.04.16.	1229/5	-	-

11	ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА УРБАНИЗАМ, ГРАДИТЕЉСТВО И ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ Ул. Михајла Пупина бр.16 21 000 Нови Сад	07.04.16.	1229/15	15.04.	130-501-707/2016-05
12	ПОКРАЈИНСКИ ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ ПРИРОДЕ Радничка бр. 20а 21 000 Нови Сад	05.04.16.	1229/3	10.06.16.	03-707/4
13	МИНИСТАРСТВО ОДБРАНЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ Сектор за материјалне ресурсе Управа за инфраструктуру одбране Бирчанинова бр. 5 11 000 Београд	07.04.16.	1229/16	19.04.	1188-2
14	МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА Сектор за ванредне ситуације Одељење за ванредне ситуације у Зрењанину Београдска бр.13 а 23 000 Зрењанин	05.04.16.	1229/8	21.04.16.	09/13/2-217-3721/2016
15	ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ЗДРАВСТВО Сектор за санитарни надзор Нови Сад Одељење у Зрењанину Трг Слободе бр. 10 23 000 Зрењанин	07.04.16.	1229/14	12.05.16.	129-53-170/2016-10
16	ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ СПОМЕНИКА КУЛТУРЕ ЗРЕЊАНИН Трг Зорана Ђинђића бр.1 23 000 Зрењанин	06.04.16.	1229/13	31.05.16.	I-33-4/16
17	РЕПУБЛИЧКИ ХИДРОМЕТЕОРОЛОШКИ ЗАВОД Кнеза Вишеслава бб 11 000 Београд	05.04.16.	1229/4	15.04.16.	922-I-83/2016
18	Ј.К.П. „ВОДОВОД И КАНАЛИЗАЦИЈА“ Петефијева бр. 3 23 000 Зрењанин	05.04.16.	1229/1	18.04.16.	10/56
19	Ј.В.П. „ВОДЕ ВОЈВОДИНЕ“ Булевар Михајла Пупина бр.25 21 000 Нови Сад	05.04.16.	1229/2	10.05.16.	I-437/4-16
20	Ј.К.П. „ГРАДСКА ТОПЛАНА“ Панчевачка бб 23 000 Зрењанин	05.04.16.	1229/6	18.04.16.	3792/1
21	Ј.П. „СРБИЈА ГАС“ ЗРЕЊАНИН Београдска бр.13 23 000 Зрењанин	05.04.16.	1229/7	26.04.16.	02-02-2/104-1

22	ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ЕНЕРГЕТИКУ И МИНЕРАЛНЕ СИРОВИНЕ Булевар Михајла Пупина бр.16 21 000 Нови Сад	14.04.16.	1229/27	09.05.16.	115-310-104 /2016-02
23	Ј. П. „ ПУТЕВИ СРБИЈЕ“ Булевар Краља Александра бр. 282 11 000 Београд	13.04.16.	1229/24		
24	Ј. П. „ ЖЕЛЕЗНИЦЕ СРБИЈЕ“ Немањина бр.6 11 000 Београд	14.04.16.	1229/25	04.05.16.	1/2016-1430
25	ЈП „ДИРЕКЦИЈА ЗА УРЕЂЕЊЕ И ИЗГРАДЊУ ГРАДА ЗРЕЊАНИНА“ 23 000 Зрењанин	14.04.16.	1229/26	26.04.16.	1229/27
26	ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ЗДРАВСТВО, СОЦ.ПОЛИТИКУ И ДЕМОГРАФИЈУ Сектор за здравство Бул. Михајла Пупина 16 21 000 Нови Сад	11.07.16.	1229/22		
27	МИНИСТАРСТВО ТРГОВИНЕ, ТУРИЗМА И ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈЕ Сектор за туризам Омладинскине Бригаде 1 11070 Нови Београд	11.07.16.	1229/23	17.05.16.	332-02-00116/2016-08
28	НИС ГАСППРОМ ЊЕФТ ПОСЛОВНА ЈЕДИНИЦА НОВИ САД Народног Фронта 12 21 000 Нови Сад	14.04.16.	1229/28	18.05.16.	NM_046000/12-do/007953
29	НИС ГАСППРОМ ЊЕФТ ПОСЛОВНА ЈЕДИНИЦА НОВИ САД Народног Фронта 12 21 000 Нови Сад	14.04.16.	1229/29		
30	РЕПУБЛИКА СРБИЈА ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ПОЉОПРИВРЕДУ, ВОДОПРИВРЕДУ И ШУМАРСТВО Бул. Михајла Пупина 16 21000 Нови Сад	27.05.16.	1229/30		
31	ЈП ПУТЕВИ СРБИЈЕ Булевар краља Александра 282, 11 000 Београд	06.11.19.	2256/1	17.12.19.	953-27693/19-1